

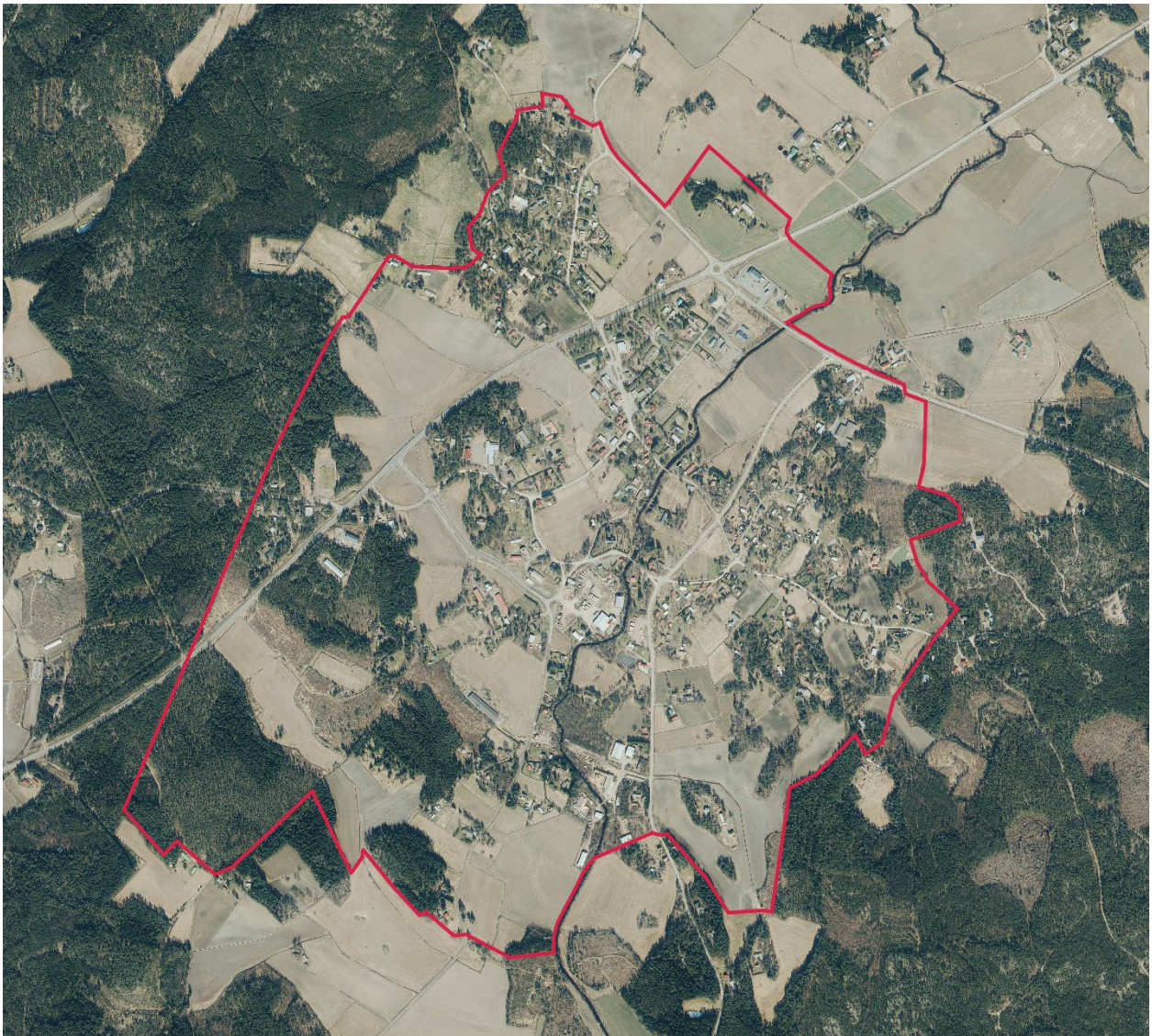
Vastaanottaja
Euran kunta

Asiakirjatyyppi
Kaavaselostus

Päivämäärä
27.5.2022 tt 30.11.2022; hyv. kv 6.3.2023 § 6, voimaan __.__.2023

EURAN KUNTA

HINNERJOEN OSAYLEISKAAVA

EURAN KUNTA
HINNERJOEN OSAYLEISKAAVA

Tarkastus	30.11.2022
Päivämäärä	30.11.2022, hyväksymistiedot täydennetty 14.3.2023
Laatija	Laura Poutamo (os. Kömi), Petteri Laamanen, Mikko Peltonen, Kirsikka Siik
Tarkastaja	Kalle Rautavuori (luonnos), Minna Lehtonen (ehdotus)
Hyväksyjä	Kimmo Haapanen
Kuvaus	Kaavaselostus

SISÄLTÖ

1.	Perus- ja tunnistetiedot	1
2.	Johdanto	2
2.1	Osayleiskaava-alue ja vaikutusalue	2
2.2	Osayleiskaavan oikeusvaikutus, tausta ja tarkoitus	3
2.3	Suunnitteluprosessi	5
2.3.1	Aloituvaihe	5
2.3.2	Valmisteluvaihe	5
2.3.3	Ehdotusvaihe	5
2.3.4	Hyväksymisvaihe	6
2.4	Osalliset ja osallistaminen	6
2.5	Tiedottaminen	7
3.	Lähtökohdat	8
3.1	Selvitysmenetelmät ja laaditut selvitykset	8
3.2	Maankäytön suunnittelutilanne	8
3.2.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	8
3.3	Maakuntakaava	9
3.4	Yleiskaava	12
3.5	Asemakaava	12
3.6	Rakennusjärjestys	12
3.7	Pohjakartta ja rakennustiedot	13
3.8	Maanomistus	13
3.9	Yhdyskuntarakenne	13
3.10	Viherverkko, luonnonympäristö ja lajisto	14
3.10.1	Yleiskuvauk	14
3.10.2	Vesistöt	15
3.10.3	Kasvillisuus	15
3.10.4	Linnusto ja muu eläimistö	16
3.10.5	Suojelualueet ja suojeluohjelmien alueet	16
3.10.6	Luonnon monimuotoisuuskohteet	16
3.10.7	Huomionarvoinen lajisto	16
3.10.8	Luonnonarvoiltaan merkittävimmät kohteet ja suositukset	16
3.11	Topografia, maaperä ja rakennettavuus	16
3.11.1	Topografia ja maaperä	16
3.11.2	Rakennettavuus	17
3.12	Vesistöt ja pohjavedet	17
3.12.1	Vesistöt	17
3.12.2	Pohjavesi	18
3.13	Maisema	19
3.13.1	Maisemamaakunta	19
3.13.2	Valtakunnalliset ja seudulliset maisema-alueet	19
3.13.3	Perinnemaisemat	20
3.13.4	Maisemarakenne	21
3.14	Alueen historia ja rakennuskanta	22
3.15	Arkeologinen kulttuuriperintö	25
3.16	Väestö, elinkeinot ja palvelut	27
3.16.1	Väestö	27
3.16.2	Maatilojen talouskeskukset	28
3.16.3	Elinkeinot ja työpaikat	28
3.16.4	Palvelut	29
3.17	Virkistys	29
3.18	Liikenne	30
3.18.1	Liikenneverkko	30
3.18.2	Kevyt liikenne ja joukkoliikenne	31

3.18.3	Liikennemäärät	31
3.19	Tekniset verkostot	32
3.19.1	Vesihuolto	32
3.19.2	Voimajohdot	33
3.20	Rakentamista rajoittavat tekijät	33
3.20.1	Pilaantuneet maa-alueet	33
3.20.2	Tulvavaara	33
3.20.3	Melu	34
4.	Tavoitteet	35
4.1	Kunnan kaavoitustyölle asettamat tavoitteet	35
4.2	Asukkaiden ja maanomistajien tavoitteet	35
4.3	Kaavoitusta ohjaavien viranomaistahojen tavoitteet	35
5.	Mitoituksen periaatteet	36
5.1	Rakennuspaikat	36
6.	Osayleiskaava	40
6.1	Kaavan rakenne	40
6.2	Rakennuspaikkakohtainen mitoitus	42
6.3	Kaavan kokonaismitoitus	44
6.4	Osayleiskaavan merkinnät ja määräykset	44
7.	Vaikutusten arviointi	49
7.1	Vaikutukset luonnonoloihin	49
7.1.1	Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin tai luonnon monimuotoisuuteen	49
7.1.2	Vaikutukset Natura-alueisiin, suojelualueisiin ja suojeluohjelma-alueisiin	50
7.1.3	Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	50
7.2	Vaikutukset maisemaan, kulttuuriympäristöön ja muinaisjäännöksiin	51
7.3	Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön	52
7.4	Vaikutukset talouteen, liikenteeseen ja ekotehokkuuteen	53
7.5	Vaikutukset teknisiin verkostoihin	53
7.6	Vaikutukset elinkeinoihin ja palveluihin	54
7.7	Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön.	54
8.	Osayleiskaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja maakuntakaavaan	55
8.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	55
8.2	Kaavan suhde maakuntakaavaan	57
9.	Oikeusvaikutus ja toteuttaminen	58
9.1	Kaavan ohjausvaikutukset	58
9.2	Kaavan toteuttaminen ja seuranta	59

Liiteasiakirjat

- Liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (3.5.2019, päivitetty 7.3.2022)
- Liite 2. Luontoselvitys (Ruukin Luontopalvelut Oy, 2019, täydennetty 2020)
- Liite 3. Hinnerjoen osayleiskaava-alue arkeologinen inventointi 2019 (Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy, 2019)
- Liite 4. Liikenneselvitys (Ramboll Finland Oy 2019, päivitetty 2020)
- Liite 5. Hinnerjoen kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitys (Ramboll Finland Oy, 30.11.2022)
- Liite 6. Palauteraportti 30.11.2022

Tausta- ja erillisselvitykset

- Kantatieltä kylään – Hinnerjoen kylän maankäyttösuunnitelma (Outi Rantamäki 2005)
- Maakuntakaavan selvitykset
- Alueen asemakaavojen selvitykset

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Vireilletulo

Yleiskaava on kuulutettu vireille vuoden 2019 kaavoituskatsauksen yhteydessä. Kunnanhallitus on hyväksynyt kaavoituskatsauksen 25.3.2019 § 120. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtäville 19.6.2019.

Valmisteluvaiheen kuuleminen

Valmisteluvaiheen kaavaluonnosaineisto oli nähtävillä 29.6.-30.8.2020.

Ehdotusvaiheen kuuleminen

Kaavatoimikunta käsitteli kaavaehdotuksen 22.6.2022 § 20. Kaavan ehdotusaineisto oli nähtävillä 28.6. – 29.7.2022 välisen ajan.

Kaavatoimikunnan hyväksyminen

Kaavatoimikunta käsitteli hyväksymisaineiston 9.2.2023 § 4.

Kunnanhallituksen hyväksyminen

Kunnanhallitus on esittänyt kunnanvaltuustolle osayleiskaavan hyväksymistä 27.2.2023 § 50.

Kunnanvaltuuston hyväksyminen

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt osayleiskaavan 6.3.2023 § 6.

Kaavan tarkoitus

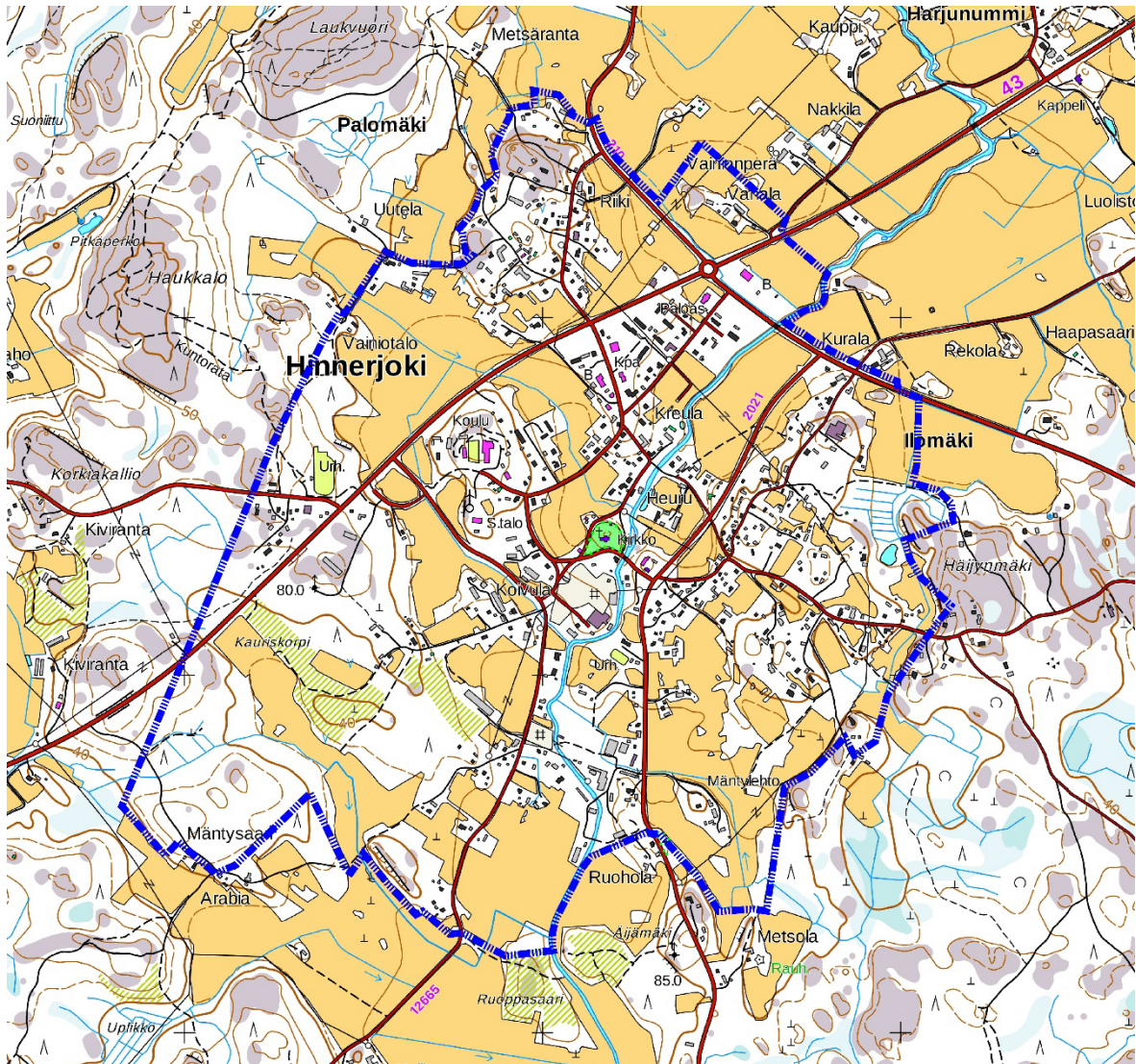
Kaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 44 §:n mukaisena kaavana, jolloin kaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan perusteena erikseen osoitetuilla alueilla.

2. JOHDANTO

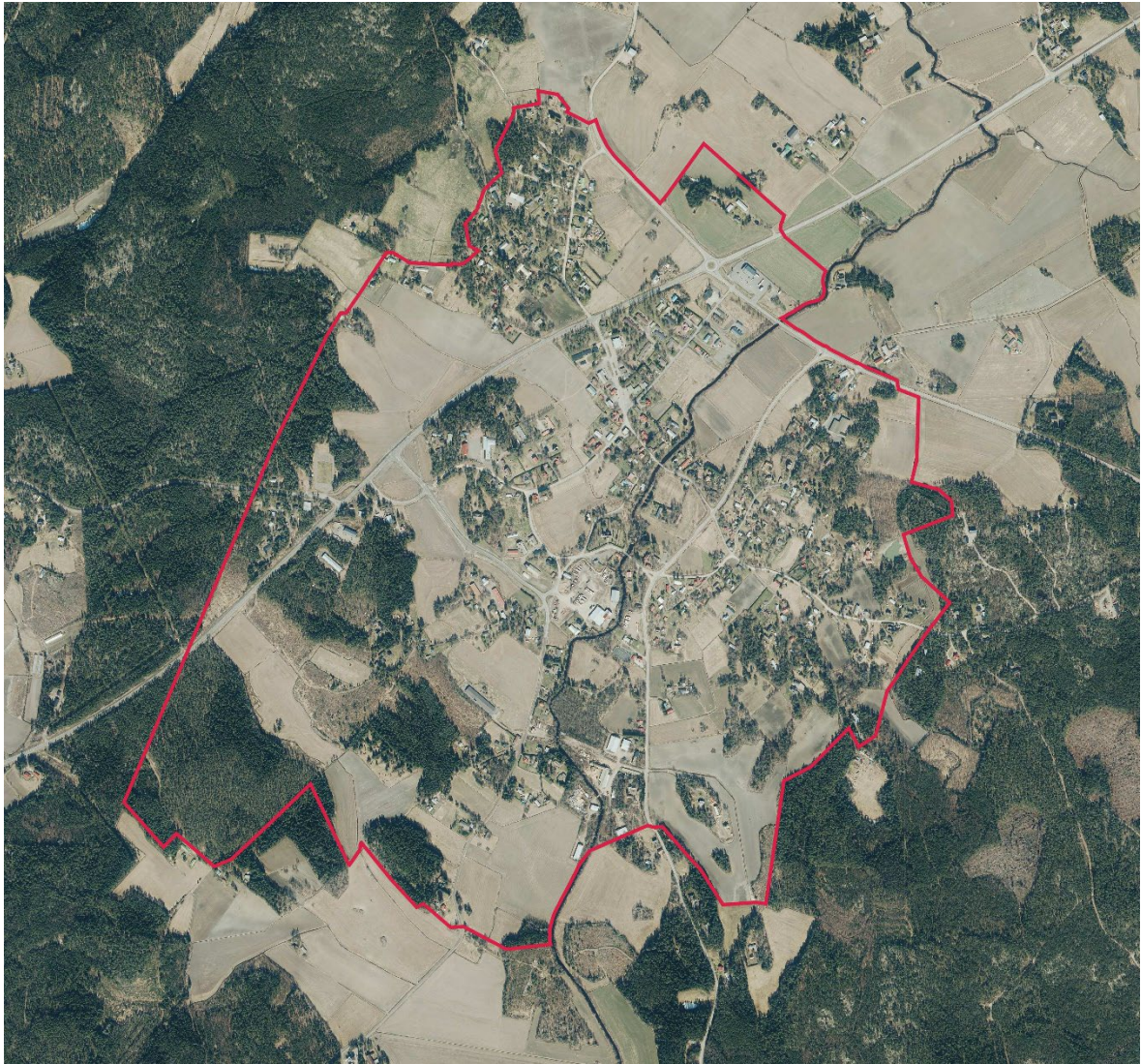
2.1 Osayleiskaava-alue ja vaikutusalue

Noin 330 hehtaarin suuruinen suunnittelualue sijaitsee Euran kunnassa, Hinnerjoen kirkonkylän keskustassa sisältäen kylän taajama-alueet sekä maaseutumaisen asutuksen alueita. Hinnerjoki sijaitsee Laitilantien (kt 43) ja Yläneentien (st 210) risteyksessä. Suunnittelualueelta matkaa Euran keskustaan kertyy noin 20 kilometriä. Hinnerjoki virtaa suunnittelualueen läpi etelä-pohjoissuuntaisesti.

Alueella asuu noin 700 asukasta ja pääosa alueen rakennuskannasta on yli 50 vuotta vanhaa erillispientaloasutusta. Pohjoisosan asemakaavoitetulla alueella on myös jonkin verran rivitaloasumista. Osayleiskaava-alueella sijaitsee muutama toiminnassa oleva maatilakeskus. Suunnittelualueelle ei ole kohdistunut viime vuosina erityistä rakentamispainetta.

Kuva 1. Kaava-alueen sijainti ja rajausta peruskartalla. (Karttalähde: Paikkatietoikkuna, rajausta konsultin)

Kuva 2. Kaava-alueen sijainti ja rajaus ortoilmakuvassa. (Kuvan lähde: Paikkatietoikkuna. Rajaus konsultin)

Osayleiskaavan pääasiallinen vaikutusalue on varsinainen kaava-alue. Sen ulkopuolelle ulottuvista vaikutuksista mahdollisia ovat maisemalliset vaikutukset, jos uutta rakentamista sijoitetaan kaava-alueen ulkopuolelle jatkuvien avoimien maisematilojen reunaan (peltoaukeat, laitumet, niityt). Myös liikenteen ja palveluiden järjestämisen osalta vaikutukset ulottuvat varsinaista kaava-aluetta laajemmalle.

Suuri osa kirkonkylästä on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.

2.2 Osayleiskaavan oikeusvaikutus, tausta ja tarkoitus

Tehtävänä on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 42 § mukaisen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatiminen Euran Hinnerjoen kirkonkylän alueelle. Euran kunnan aloitteesta laadittavalla osayleiskaavalla on tarkoitus osoittaa alueen tulevan maankäytön tarkemman suunnittelun periaatteet ja asemakaavoitettavat alueet. Osayleiskaava on tarkoitus laatia oikeusvaikutteisena siten, että kunta voi jatkossa myöntää erikseen osoitettavilla kaava-alueen osilla MRL 44 § mukaisia suoraan yleiskaavaan perustuvia rakennuslupia. Oikeusvaikutteisuudesta seuraa myös, että alueen maankäyttöä ja rakentamis-

ta koskevien päätösten valmistelussa viranomaisten on varmistettava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta osayleiskaavan toteutumista (nk. yleinen viranomaisvaikutus). Alueille, joille rakennuslupia voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella, osoitetaan aluevarausten lisäksi myös rakennuspaikkojen ja rakennusoikeuden enimmäismäärät.

Kaavan tavoitteena on luoda edellytykset maatalouden elinvoimaisuuden, sekä elinkeinojen ja palveluiden kehittämiseksi ja monipuolisen, pääasiassa pientaloihin keskittyvän asumisen ja palveluasumisen sijoittumiseen yhdyskuntarakenteen kannalta edullisella tavalla. Erityistä huomiota kiinnitetään (ja on edelleen asemakaavoitettaessa ja rakennuslupia myönnettäessä kiinnitettävä) täydennysrakentamisen sovittamisessa osaksi alueen valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä sekä maiseman ja luonnon arvoja. Osayleiskaavalla huomioidaan myös alueen liikenneverkon toimivuus ja turvallisuus niin ajoneuvo- kuin kevyen liikenteen näkökulmasta.

Kaavoitettavalla alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Yleiskaavoitus ohjaa yhdyskuntarakenteen kehittymistä ja eri toimintojen yhteensovittamista. Se esittää tavoitellut kehityksen periaatteet ja alueiden käytön yleispiirteisesti. Yleiskaava esitetään kartalla. Kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinnot ja -määräykset. Lisäksi kaavaan liittyy selostus, jossa esitetään suunnitelman tavoitteet, ratkaisujen perusteet ja kuvaus sekä vaikutusten arviointi. Kaava-asiakirjat välittävät tiedon tehdyistä ratkaisuista ja ohjaavat jatkotoimenpiteitä. Maankäyttö- ja rakennuslaissa esitetyt sisältövaatimukset ohjaavat yleiskaavoitusta.

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL 39 §):

- 1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
- 2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
- 3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
- 4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla;
- 5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
- 6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
- 7) ympäristöhaittojen vähentäminen;
- 8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
- 9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Kaavan ohjausvaikutus kyläalueella

Maankäyttö- ja rakennuslain 1.1.2009 voimaan tulleen muutoksen mukaan yleiskaavaa voidaan käyttää rakennuslupan myöntämisen perusteena maaseutukylissä. Lakiin on lisäksi tehty muutoksi 1.5.2017 kaavoituksen ja rakentamisen lupien sujuvoittamiseksi. Hinnerjoen kirkonkylän alueen osayleiskaava laaditaan siten, että rakennuslupa rakennuksen rakentamiseen voidaan myöntää osayleiskaavan perusteella.

Yleiskaavan käyttö rakennuslupan perusteena ns. kyläkaavassa (MRL 44 §) edellyttää ja tarkoittaa:

- Yleiskaavaan liitetään erityinen määräys, joka oikeuttaa rakennusluvan myöntämiseen rajatulla alueella.
- Erillistä suunnittelutarveratkaisua tai asemakaavaa ei enää tällä alueella tarvita.
- Rakennuslupa voidaan myöntää suoraan yleiskaavan perusteella myös muulle kuin enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen rakentamiseen.
- Määräys voi koskea myös kyläaluetta, jolla on rakentamisen painetta, jos yleiskaavassa on tätä asiaa koskeva määräys.
- Yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä kyseisellä alueella.

2.3 Suunnitteluprosessi

2.3.1 Aloitusvaihe

Hinnerjoen osayleiskaavan laatiminen sisältyy Euran kunnanhallituksen kokouksessaan 25.3.2019 (§120) hyväksymään kaavoituskatsaukseen 2019. Yleiskaavatyö kuulutettiin vireille yhdessä kaavoituskatsauksen kanssa.

Kunnanhallitus hyväksyi kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja päätti sen yleisesti nähtäville asettamisesta kokouksessaan 17.6.2019 § 211. OAS asetettiin nähtäville 20.6.2019 ja se pidetään nähtävillä koko osayleiskaavaprosessin ajan. OAS:sta ei ole jätetty tähän mennessä kirjallista palautetta.

MRA 18 §:n mukainen kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 23.5.2019. Aloitusvaiheen yleisötilaisuus pidettiin Hinnerjoen koululla 17.6.2019.

2.3.2 Valmisteluvaihe

Suunnittelun lähtötietojen ja tavoitteiden, osallisilta ja viranomaisilta saadun palautteen sekä muun aloitus- ja valmisteluvaiheessa kootun aineiston perusteella laadittiin osayleiskaavaluonnos, joka asetettiin julkisesti nähtäville (MRA 30 §) 29.6.-30.8.2020 väliseksi ajaksi.

Kaavaluonnoksesta jätettiin nähtävilläoloaikana seitsemän viranomaislausuntoa ja viisi osallisten mielipidettä. Palautteet ja niihin annetut kaavoittajan vastineet on esitelty tarkemmin selostuksen liitteenä olevassa palauteraportissa (liite 6). Palautteessa kiinnitettiin huomiota mm. alueen kulttuuriympäristöarvoihin ja rakennussuojelutarpeisiin, maisemapeltoihin ja niiden osoittamiseen, kevyen liikenteen huomioimiseen sekä tieverkon merkintöjen tarkistusten ja selvitysten täydennysten tarpeisiin. Yksityisten maanomistajien palautteissa toivottiin joidenkin yksittäisten uusien rakennuspaikkojen poistamista, lisäämistä tai siirtämistä luonnosvaiheessa kaavakartalle osoitetuista. Lisäksi kiinnitettiin huomiota kulttuurihistoriallisesti merkittävän alueen rajaukseen ja tieasioihin.

2.3.3 Ehdotusvaihe

Kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana saadun palautteen ja täydennetyn selvitys- ja arviointiaineiston pohjalta on laadittu kaavaehdotus. Ehdotusaineistoa valmistellessa pidettiin viranomaisneuvottelu 28.3.2022 ja aineistoa muokattiin vielä neuvottelussa saadun palautteen mukaisesti. Kaavaehdotus asetettiin nähtäville 28.6. – 29.7.2022 väliseksi ajaksi (MRL 65 §, MRA 19 §).

Kaavaehdotuksesta saadun palautteen perusteella kaavakarttaan tehtiin seuraavat tekniset tarkistukset:

- kaavan yleismääräyksiä alkuun lisättiin maininta, että yleismääräyksellä annettu suunnittelutarvealueita koskeva määräys voi maankäyttö- ja rakennuslain 16 § 3 momentin mukaan olla voimassa enintään 10 vuotta
- maisemallisesti arvokkaita peltoalueita (MA-1), muinaismuistokohteita (sm), ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita (luo) koskevien merkintöjen määräyksiä tarkistettiin viranomaislausunnoissa esitetyn mukaisesti
- samalla määräysten sanamuotoja yhdenmukaistettiin siltä osin kuin niissä oli viittauksia lausunnon antavaan museoviranomaiseen
- kaksi uutta rakennuspaikkaa poistettiin Riikin tilan vierestä
- yhden Ilomäen alueelle esitetyn rakennuspaikan sijainti tarkistettiin maanomistajan toiveen mukaiseksi
- nähtävillä olleeseen kaavakarttaan virheelliseksi jäänyt Häijymäentien merkintä korjattiin oikeaksi (Häijymäentietä ei ole ollut tarkoitus katkaista)
- nimiöön lisättiin ehdotuksen nähtävilläolon ajankohtatieto sekä teknisten tarkistusten päiväys 30.11.2022.

Lisäksi kaavaselostukseen täydennettiin tiedot ehdotusvaiheen nähtävilläolosta, näistä teknisistä tarkistuksista, maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksen johtopäätöksistä, valtakunnallisesta rakennetusta kulttuuriympäristöstä ja maakunnallisista arvoalueista sekä tarkistettiin edelleen viherverkkoselvitystä ja sen huomioimista koskevaa tekstikohdtaa sekä päivitettiin rakennuspaikkojen määrätieto poistettuja kahta rakennuspaikkaa vastaavasti.

Tarkistukset ovat teknisluonteisia ja selostuksen osalta taustatietoja tarkentavia, kaavaehdotusta ei ole tarvetta asettaa enää uudelleen ehdotuksena nähtäville.

2.3.4 Hyväksymisvaihe

Kaavan hyväksyy Euran kunnanvaltuusto.

Valtuuston päätöksestä on mahdollista valittaa Turun hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valtuuston päätöstä seuraavan 30 päivän valitusajan tai hyväksymispäätöksestä tehtyjen valitusten käsittelyn (mikäli valitukset hylätty) päättyttyä kaupunki kuuluttaa kaavan hyväksymisestä ja lainvoimaisuudesta.

Kaavaprosessin eri vaiheisiin liittyvät tapahtumat ja päätökset on listattu myös oheiseen taulukkoon.

Taulukko 1. Kaavaprosessin vaiheet.

Tapahtuma/päätös	ajankohta
Kaavan vireilletulo	25.03.2019 (kaavoitus-katsaus)
Aloituvsvaiheen viranomaisneuvottelu	23.5.2019
Aloituvsvaiheen yleisötilaisuus	17.6.2019
OAS:n nähtäville asettaminen	19.06.2019
Kaavaluonnoksen nähtävilläolo	29.6. - 30.8.2020
Luonnosvaiheen yleisötilaisuus	8.9.2020
Kaavatoimikunta (kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen)	22.6.2022
Kaavaehdotuksen nähtävilläolo	29.6.-29.7.2022
Kaavan hyväksymiskäsittely	xx.xx.2023

2.4 Osalliset ja osallistaminen

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden

toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §).

Taulukko 2. Osalliset

Osalliset	Osallistuminen
Maanomistajat: maanomistajat, jakokunnat, muut kaava-alueen ja siihen rajoittuvien alueiden maanomistajat	Kommentit tavoitteista ja kaavan valmisteluaineistosta sekä luonnoksesta valmisteluvaiheessa Mielipiteet ja muistutukset kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtävillä olon aikana sekä esittelytilaisuuksissa
Ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa	Kommentit tavoitteista ja kaavan valmisteluaineistosta sekä luonnoksesta valmisteluvaiheessa Mielipiteet ja muistutukset kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtävillä olon aikana sekä esittelytilaisuuksissa
Viranomaiset: Euran kunnan eri toimialat ja terveydensuojeluviranomainen, Satakuntaliitto, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Satakunnan museo, Satakunnan aluepelastuslaitos	Kommentit tavoitteista ja kaavan valmisteluaineistosta sekä luonnoksesta MRL:n mukaiset viranomaisneuvottelut aloitus- ja ehdotusvaiheessa Lausunnot luonnos- ja ehdotusvaiheessa Muu viranomaisyhteistyö koko prosessin ajan
Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään: Euran vesihuoltolaitos, paikalliset sähköyhtiöt, Hinnerjoen kyläseura ry ja Alasatakunnan ympäristöseura Sekä ilmoituksensa mukaan metsänhoitoyhdistykset, museo- ja kotiseutuyhdistykset, riistanhoitoyhdistykset, metsästysseurat ym. yhdistykset, jätehuolto-yhtiöt, kylätoimikunnat ja -yhdistykset, kalastuskunnat ym. paikalliset yhdistykset	Kommentit tavoitteista ja kaavan valmisteluaineistosta sekä luonnoksesta valmisteluvaiheessa Mielipiteet ja muistutukset kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtävillä olon aikana sekä esittelytilaisuuksissa

2.5 Tiedottaminen

Osayleiskaavoituksen vaiheista, sisällöstä, yleisötilaisuuksista, luonnosten ja ehdotusten nähtävillä olosta sekä mahdollisuuksista mielipiteen esittämiseen tiedotetaan seuraavilla tavoilla:

- ilmoituksina, kuulutuksina ja tiedotteina Alasatakunta-lehdessä
- Euran kunnan internetsivuilla
- Euran kunnan kaavoituskatsauksen yhteydessä
- Euran kunnanvirastossa

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitysmenetelmät ja laaditut selvitykset

Suunnittelualueen perustiedot on koottu olemassa olevista aineistoista sekä kaavoitusta varten laadituista suunnitelmista ja selvityksistä.

Alueelta on laadittu aikaisemmin rakennetun kulttuuriympäristön inventointi (Euran Hinnerjoen kirkonkylän kulttuurihistoriallisesti tärkeiden rakennusten ja maiseman inventointi 1995).

Kaavatyössä on hyödynnetty Pirkan maaseutu ry:n KYLÄ-kyllä! -hankkeen julkaisua ”Kantatieltä kylään – Hinnerjoen kylän maankäyttösuunnitelma” (Outi Rantamäki 2005) sekä Hinnerrannan asemakaavatyötä varten laadittuja selvitysaineistoja.

Kaavaproessin aikana on laadittu seuraavat selvitykset:

- Luontoselvitys (Ruukin Luontopalvelut Oy)
- Arkeologinen inventointi (Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy)
- Liikenneselvitys (Ramboll)
- Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitys (Ramboll)

3.2 Maankäytön suunnittelutilanne

3.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvoston 14.12.2017 päätöksen mukaiset tarkistetut tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

1. toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. tehokas liikennejärjestelmä
3. terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. uusiutumiskykyinen energiahuolto

Kuva 3. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet osana maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.

Tässä osayleiskaavassa on erityisesti huomiotava seuraavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Tehokas liikennejärjestelmä

- Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja.

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

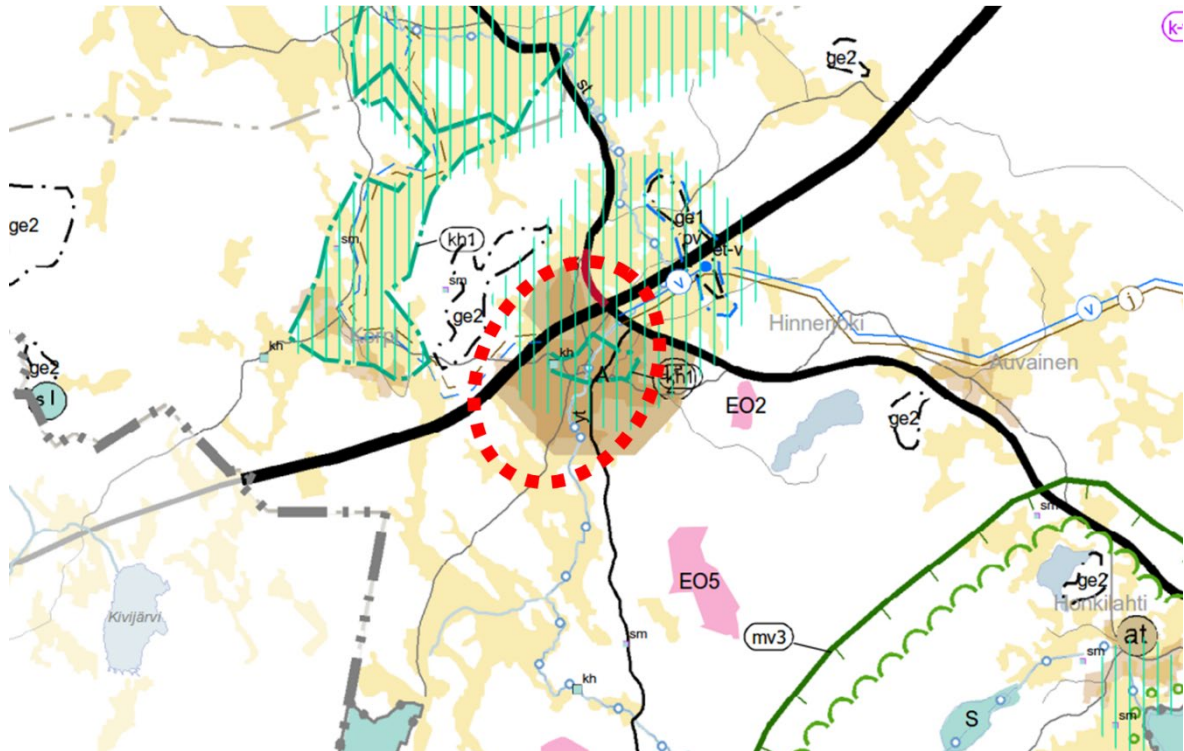
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.

3.3 Maakuntakaava

Ympäristöministeriö on vahvistanut 30.11.2011 Satakunnan maakuntakaavan (N:o YM1/5222/2010) (KHO 13.3.2013).

Satakunnan maakuntavaltuusto hyväksyi 13. joulukuuta 2013 Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1, jonka ympäristöministeriö vahvisti 3.12.2014 (KHO 6.5.2016). Vaihe-maakuntakaavassa 1 ei ole osoitettu kaavamerkintöjä osayleiskaavan suunnittelualueelle.

Satakunnan maakuntavaltuusto hyväksyi 17. toukokuuta 2019 Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2. Kaava tuli lainvoimaiseksi 1.7.2019. Kaavassa on osoitettu osayleiskaava-alueita koskien muutoksia mm. valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö -merkintään ja -rajaukseen (kh-1) ja taajamatoimintojen alue -merkintään (ruskea värirasteri ja kirjainmerkintä A). Suurin osa Hinnerjoen kirkonkylän valtakunnallisesti merkittävästä rakennetun kulttuuriympäristön alueesta on osoitettu vaihemaakuntakaavassa maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä (Hinnerjoen kirkonkylä ja kulttuurimaisema, kaavakartalla merkintänä vihertävä pystyviivarasteri). Lisäksi Hinnerjoen seurojentalo on osoitettu kaavassa maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristön kohdemerkinnällä (vihertävä neliömäinen pistemerkintä ja kirjainmerkintä kh).

Kuva 4. Ote Satakunnan maakuntakaavayhdistelmästä (epävirallinen). Kaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu punaisella katkoviivalla.

Osayleiskaava-aluetta koskevat seuraavat maakuntakaavan kaavamerkinnät ja -määräykset:

A	TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE
	Merkinnällä osoitetaan yksityiskohtaisista suunnittelusta edellyttävät asuminen ja muille taajamatoimintoille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisalueita, pääväyliä pienempiä liikenneväyläalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita.

Suunnittelumääräys

Aluetta suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen ja täydentämiseen hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta.

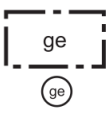
Täydennysrakentamista ja muuta alueidenkäyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet sekä viher- ja virkistysverkko.

Alueilla on turvattava yleisten ranta-alueiden varaaminen maisemarakenteellisesti ja -kuvallisesti ja luontoarvoiltaan kestäville, korkeatasoisille alueille, osana alueen yhtenäistä viher- ja virkistysverkkoa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan taajamatoimintojen alueille palveluverkon tarpeiden perusteella osoittaa uusia vähittäiskaupan suuryksiköitä silloin kun kyseiset yksiköt ovat merkitykseltään paikallisia, yhdyskuntarakenteen tukee kaupan saavutettavuutta ja haitalliset vaikutukset voidaan välttää.

Taajamatoimintojen alue ei ole ensisijaisesti tarkoitettu tilaa vaativan kaupan suuryksikköjen sijoittumisalueeksi.

Kaupan suuryksiköiden mitoitustulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa määritellä paikallisen ostovoiman pohjalta ja yksiköiden toteutumisen ajoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sitoa muun taajamarakenteen ja liikennejärjestelmien toteutukseen.

	YHDYSVESIJOHDON YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät yhdysvesijohtojen yhteystarpeet.	Suunnittelumääräys Maankäytön suunnittelulla on turvattava yhdysvesijohdon yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on vesihuoltoverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvittävä alueiden käytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.
	SIIRTOVIEMÄRIN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät siirtoviemäreiden yhteystarpeet.	Suunnittelumääräys Maankäytön suunnittelulla on turvattava siirtoviemärin yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on siirtoviemäriverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvittävä alueiden käytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.
 kh -1	VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet. Karttateknisistä syistä kaavakartassa on esitetty keskusta-alueiden kulttuuriympäristöt mittakaavassa 1:20 000.	Suunnittelumääräys Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä muukaan lukien avoimet viijelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.
 kh	MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KULTTUURIYMPÄRISTÖ Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet. Karttateknisistä syistä kaavakartassa on esitetty keskusta-alueiden kulttuuriympäristöt mittakaavassa 1:20 000.	Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.
	ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat geologiset muodostumat.	Suunnittelumääräys Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat maa-aineslain tarkoittamat maisema- ja luonnonarvot sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve.
vt, kt 	VALTATIE / KANTATIE Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantatiet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
st 	SEUTUTIE / PÄÄKATU Merkinnällä osoitetaan seututiet ja vastaavat pääkadut. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	

	UUSI SEUTUTIE / PÄÄKATU Merkinnällä osoitetaan uudet seututiet ja vastaavat pääkadut. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	OHJEELLINEN MELONTAREITTI Merkinnällä osoitetaan merkittävät olemassa olevat tai kehitettävät melontareitit.	
	YHDYSVESIJOHTO Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kannalta tärkeät yhdysvesijohdot. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	SIIRTOVIEMÄRI Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kannalta tärkeät siirtoviemärit. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	

Lisäksi kaavassa on koko maakuntakaava-aluetta koskien suunnittelumääräyksiä tulvasuojeluun, tieliikenteeseen, rantarakentamiseen sekä vesien tilaan liittyen.

3.4 Yleiskaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

3.5 Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa neljä asemakaavaa:

- Hartinpellon rakennuskaava (vahvistettu 18.12.1980)
- Hartinpellon rakennuskaava ja rakennuskaavan muutos (vahvistettu 31.1.1991)
- Hinnerrannan asemakaava (lainvoimainen 3.3.2011)
- Kreulanrannan asemakaava (lainvoimainen 27.6.2018)

Hinnerjoen osayleiskaavan ohjaisvaikutuksella ei voida suoraan vaikuttaa edellä mainittuihin asemakaavoihin ja niiden sisältöihin. Osayleiskaavassa osoitetaan alueet, jotka on tulevaisuudessa tarkoitus asemakaavoittaa.

3.6 Rakennusjärjestys

Eurassa on voimassa Euran, Säkylän ja Köyliön kuntien yhteinen Pyhäjärvisseudun rakennusjärjestys, joka on tullut voimaan 17.1.2012.

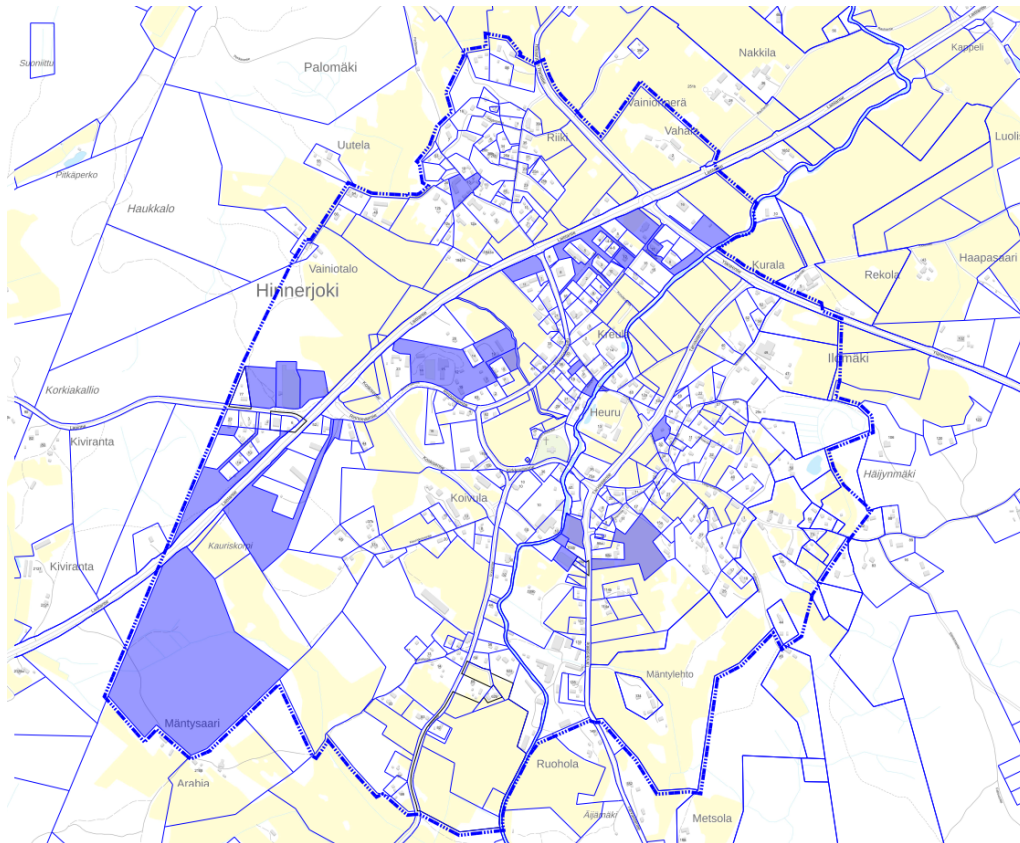
Alueella ei ole voimassa rakennuskieltoja.

3.7 Pohjakartta ja rakennustiedot

Pohjakartta-aineisto ja kiinteistörajatiedot on tilattu Maanmittauslaitokselta. Yleiskaavan pohjakarttana käytetään mittakaavaan 1:5 000 tulostettavaa karttaa.

3.8 Maanomistus

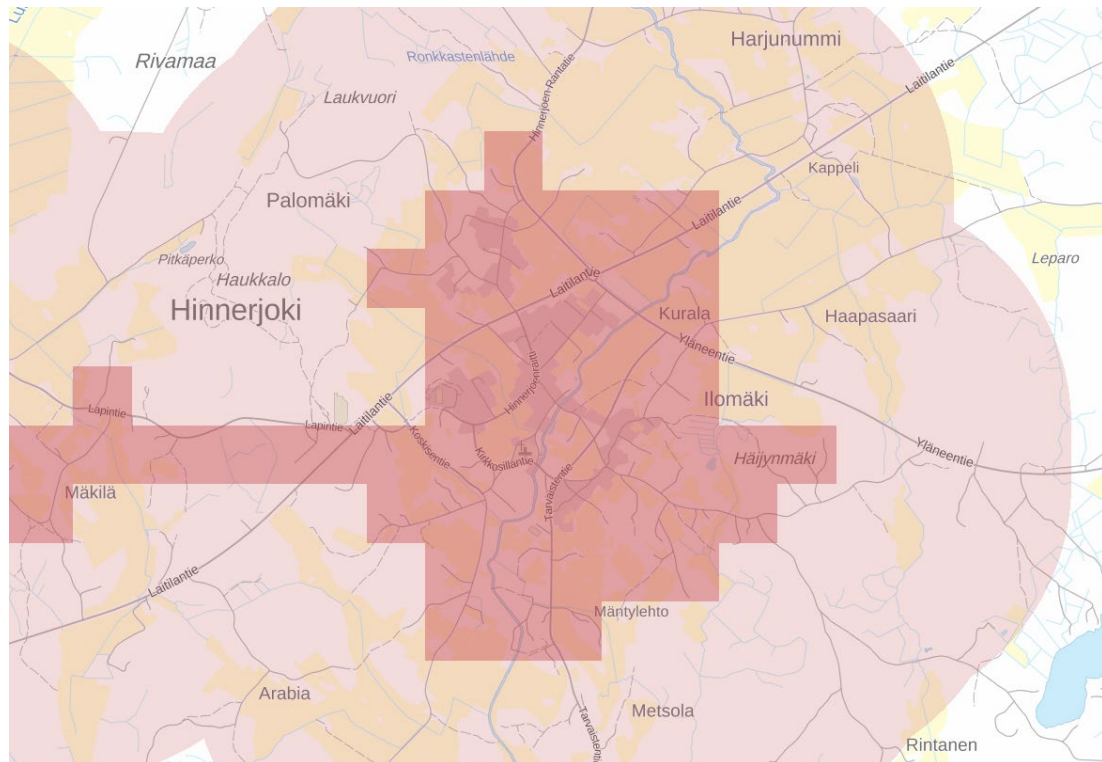
Osayleiskaava-alue on suurelta osin yksityisten maanomistajien omistuksessa. Seuraavassa kuvassa on osoitettu Euran kunnan omistamat maa-alueet.

Kuva 5. Maanomistus. Kartassa on osoitettu sinisellä rasteroinnilla kunnan omistamat kiinteistöt.

3.9 Yhdyskuntarakenne

Suomen ympäristökeskuksen taajama-alueiden rajauksia käsittävässä aineistossa Hinnerjoen osayleiskaava-alue on osoitettu lähes kokonaisuudessaan taaja-alueeksi.

Kuva 6. Ote Suomen ympäristökeskuksen määrittämästä taajamarajausaineistosta 2018. Punaisella osoitettu alue on taajama-alue ja vaaleanpunaisella taajaman lievealue. (Lähde: Liiteri-tietopalvelu 10/2019)

3.10 Viherverkko, luonnonympäristö ja lajisto

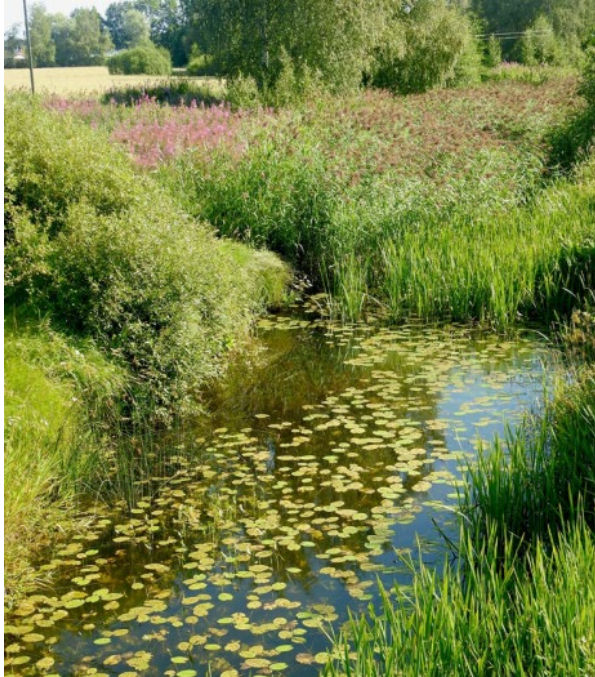
Kevään ja kesän 2019 aikana on laadittu luontoselvitys (Luontoselvitys Hinnerjoen osayleiskaava, 2019), jonka tarkoituksena oli selvittää suunnittelualueen luonnon ominaispiirteet yleisesti sekä luontoarvojensa puolesta huomionarvoiset alueet ja kohteet. Selvityksessä on kiinnitetty huomiota erityisesti suojeltujen luontotyyppien ja uhanalaisen lajiston esiintymiseen alueella. Luontodirektiivien liitteiden II ja IV lajien esiintyminen alueella on selvitetty. Selvitystä on täydennetty vuoden 2020 aikana luonnosvaiheen päätösten perusteella.

Oheen on koottu tiivistelmä selvityksestä. Luontoselvitys on esitetty kokonaisuudessaan tämän selostuksen liitteenä 2.

Viherverkostosta ei ole laadittu tätä kaavaa varten erillistä selvitystä, mutta asiaa on tarkasteltu kaavan laatimisen yhteydessä maankuntakaavan viherverkkoselvityksen ja maisemaselvityksen pohjalta. Viherverkoston ja -yhteyksien kuvaus on lisätty ehdotusvaiheessa kaavaselostukseen kohdan 3.10.1. yleiskuvauksen yhteyteen.

3.10.1 Yleiskuvaus

Osayleiskaavan suunnittelualue on suurimmaksi osaksi viljelykäytössä olevaa peltoa ja pientaloasutusta. Metsäisiä alueita on kaava-alueen lounaisosassa. Metsät ovat eri-ikäisiä talousmetsiä. Luonnontilaisia metsiä alueella ei ole. Ihmisen toiminnan vaikutus koko alueella on ollut merkittävää hyvin pitkällä ajalla. Alueen luoteis- ja koillisosissa on huomionarvoisia kallioketoja. Hinnerjoen kylän keskustaajama kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin ”RKY”. Aluetta halkoo Lapinjoki, josta alueen kartoissa käytetään usein Hinnerjoki nimeä. Lisäksi aluetta halkovat kantatie 43 ja seututie 210.

Kuva 7. Lapinjoen (Hinnerjoen) rantakasvillisuutta. (Kuvälähde: Luontoselvitys Hinnerjoen osayleiskaava, 2019)

Alueen ympäristö on kokonaisuutena vehreää. Alue liittyy metsä, pelto- ja jokialueittensa kautta osaksi laajempaa maakunnallista viherverkostoa. Kaava-alue sijoittuu osin Satakunnan viherverkkoselvityksen ydinalueelle 18.

Laajempia puistomaisesti hoidettuja alueita tai julkisessa hoidossa olevien viheralueiden verkostoa ei Hinnerjoella ole. Alueen viherverkoston ytimen muodostaa kirkonkylän poikki virtaava Lapinjoki (Hinnerjoki) rantoineen. Jokirannat on syytä säilyttää rakentamattomina, missä suinkin mahdollista, ja rakennetuillakin alueilla istutettuna, jotta ne voivat osaltaan toimia ekologisina käytävinä ja mahdollisuuksien mukaan myös osana virkistysreitistöä.

Joen ja jokirantojen lisäksi ekologiset yhteydet ja viherverkosto koostuvat rakennettujen tonttialueiden ympärillä ja väleissä levittäytyvistä metsä-, peltoalueista vaihteittomavyyhykkeineen. Viherverkkoyhteyksien turvaamiseksi tulee ennestään rakentamattomat metsä- ja peltoalueet pyrkiä säilyttämään pääosaltaan ennallaan.

3.10.2 Vesistöt

Aluetta halkoo Lapinjoki (Hinnerjoki) koskineen kahden kilometrin matkalla suunnitellun kaava-alueen sisällä. Joki on voimakkaasti ihmisen muokkaama, tarjoten kuitenkin suojapaikkoja rehevän jokibiotoopin muodossa alueen eläimistölle. Alueen eteläosassa joki virtaa suhteellisen vähäkasvustoisena Kirkkokoskelle asti. Koskelta alajuoksuun, aina Yläneentielle asti, joki on koko matkalta voimakkaasti umpeenkasvanut ja avoimia vesialueita on vain laikuittain. Kasveina mm. järviruokoa, järvikaislaa, palpakkoa, ulpukkaa ja kurjenmiekkää. Linnuston suhteen alue on tyyppillistä pienen joen rantalajistoa. Joen ympäristössä, erityisesti kirkkosillan molemmin puolin saalistaa kesäisin runsaasti vesi- siippoja.

3.10.3 Kasvillisuus

Suurin osa alueesta on viljeltyä peltoa. Alueen lounaisosassa on muutamia laajempia kangasmetsäalueita, jotka ovat talousmetsäkäytössä ja voimakkaasti muokattuja. Luonnontilaista metsää alueella ei ole. Vanhempaa puustoa on lähinnä asutusten yhteydessä ja pieninä saarekkeina peltojen lomassa. Alueen luoteis- ja koilliskulmissa on muutamia

kallioalueita ja kallioketoja. Joen ympäristössä esiintyy lehtomaisia kohtia ja luhtaisuutta, joka kuitenkin on lähinnä seurausta voimakkaasta umpeenkasvusta. Suurimmalta osaltaan joen rannat ovat ihmistoiminnan voimallisesti muokkaamia.

3.10.4 Linnusto ja muu eläimistö

Alueen linnustosta ja muusta eläimistöstä ei ole tehty kokonais selvitystä, mutta luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisesti arvokkaat elinympäristöt on tarkastettu ja samalla havainnointu myös kohteiden eläimistöä ja linnustoa. Kulttuurimaiseman ja rakennetun ympäristön havaittuja lintuja ovat mm.; peltopyy, tuulihaukka, töyhtöhyyppä, kuovi, kesykyhky, sepelkyhky, tervapääsky, kiuru, haarapääsky, pikkulepinkäinen, punanavarpunen ja keltasirkku.

3.10.5 Suojelualueet ja suojeluohjelmien alueet

Kaava-alueen läheisyyteen ei sijoitu luonnonsuojelualueita tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita.

3.10.6 Luonnon monimuotoisuuskohteet

Hinnerjoelle on tehty maatalousalueiden kosteikkojen ja luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelma osana koko Pyhäjärvisuudun kattavaa suunnitelmaa (Lsyk 2008). Alueelta on rajattu luonnon monimuotoisuuskohteita (LUMO), jotka sisältävät erilaisia perinnebiotooppeja reunavyöhykkeineen, joille on määritelty hoitotoimenpidesuosituksia. Osayleiskaavaa varten laaditussa luontoselvityksessä on rajattu kohteet alkuperäistä tarkemmin, sekä tarkasteltu niiden nykytilaa ja hoitotoimenpiteiden tarvetta. Alueelle sijoittuvat 10 kohdetta (6 perinnebiotooppia, 3 reunavyöhykettä, 1 uomaympäristö) on kuvattu luontoselvityksessä (selostuksen liite 2).

3.10.7 Huomionarvoinen lajisto

Alueella ei ole aikaisempia havaintoja uhanalaisista lajeista, lukuun ottamatta kahta havaintoa isovesirikosta vuodelta 1951. Lajia ei kuitenkaan löydetty nyt alueelta etsinnöistä huolimatta. Maastokäynneillä ei havaittu uhanalaisia lajeja. Luontodirektiivin IV mukainen huomionarvoinen laji vesisiippa havaittiin Kirkkokoskella. Huomionarvoista lajistoa alueella lisäksi edustivat kasveista ruoholaukka ja kangasajuruoho, sekä eläimistöstä peltopyy.

3.10.8 Luonnonarvoiltaan merkittävimmät kohteet ja suositukset

Alueella ei ole luonnonsuojelulain, vesilain tai metsälain mukaisia kohteita. Alueella ei esiinny uhanalaisia luontotyyppejä tai lajeja.

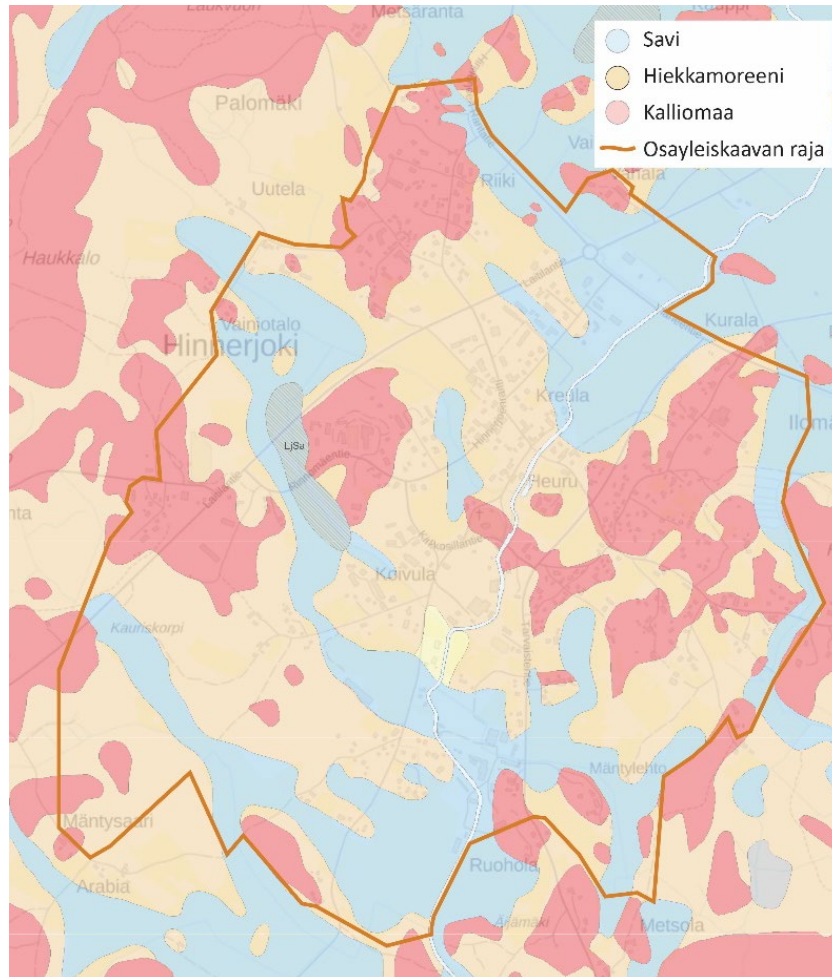
Alueella on maatalouden monivaikutteisten kosteikkojen ja luonnon monimuotoisuuden yleissuunnittelun mukaisia ns. LUMO-kohteita. Erityisesti huomiota tulisi kiinnittää näistä kohteista Kirkkosillan ympäristöön vesisiipan oletettuna levähdys ja lisääntymisalueena, sekä monipuoliseen kallioketoon Riikin alueella. Luontoselvityksessä annettuna suosituksena on, että näiden alueiden turvaaminen luonnonmukaisina ja alueille tyypilliselle lajistolle sopivina tulisi suorittaa alueiden raivausta ylimääräisestä puustosta ja pensaista säännöllisin väliajoin.

3.11 Topografia, maaperä ja rakennettavuus

3.11.1 Topografia ja maaperä

Suunnittelualue sijoittuu alavaan jokilaaksoon. Korkeuserot ovat pieniä – enimmillään noin 15 metriä. Korkein kohta nousee noin 45 metriä merenpinnan yläpuolelle.

Suunnittelualueella ei ole soita, jotka seudulle tyypillisesti sijoittuvat selänteiden väleihin. Alueen maaperä on savea, hiekkamoreenia ja kalliomaata. Savi on hienoimpana maala-jina kerrostunut alavien laaksojen pohjille. Alueen selänteet ovat jääkaudella syntyneitä drumliineja. Ne syntyivät jäätikön kasatessa erilaisia lajittumattomia maa-aineksia moreeniselänteiksi. Selvitysalueen drumliineilla on kalliosydän, joka näyttäytyy selänteiden lakialueilla kalliopaljastumina.

Kuva 8. Suunnittelualueen maaperä. Lähde: GTK, MML 2019

3.11.2 Rakennettavuus

Suunnittelualueen korkeammat, maaperältään hiekkamoreenia tai kalliomaata olevat maastonosat soveltuvat parhaiten rakentamiseen. Hinnerjoen läheisyydessä alueen rakennettavuus on yleisesti ottaen heikompi ja maaperäolosuhteita ja perustamistapaa tulee selvittää tapauskohtaisesti ennen rakennusluvan myöntämistä.

3.12 Vesistöt ja pohjavedet

3.12.1 Vesistöt

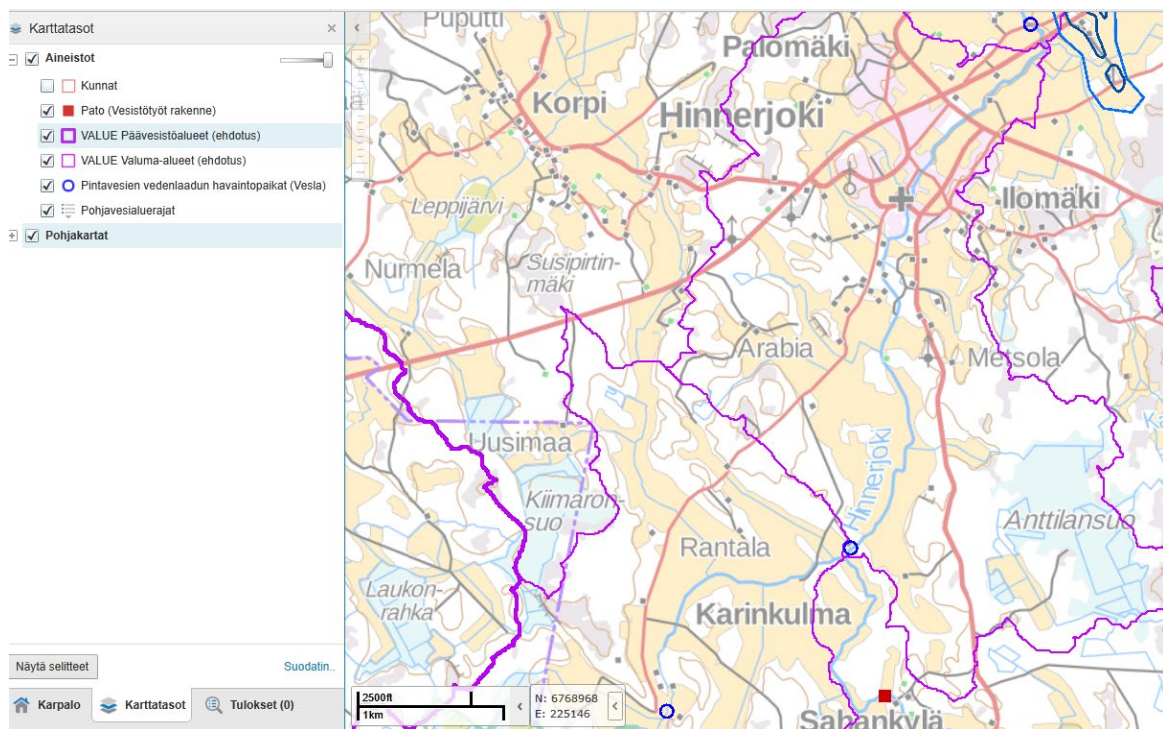
Lapinjoki on Lapinjoen vesistössä Satakunnassa virtaava noin 55 kilometrin pituinen joki. Ensimmäiset 17 kilometriä se tunnetaan Hinnerjoki -nimisenä. Hinnerjoki virtaa keskeisesti kaava-alueen poikki etelästä pohjoiseen. Joen nimi vaihtuu sen saapuessa entisen Lapin kunnan alueelle. Joki saa alkunsa Eurassa sijaitsevasta Koskeljärvestä. Euran alueella se virtaa Hinnerjokena entisten Honkilahden ja Hinnerjoen kuntien lävitse. Nykyisin

Rauman kaupunkiin kuuluvassa Lapissa se jatkaa matkaansa Lapinjoki-nimisenä 38 kilometrin matkan ja laskee Selkämereen Eurajoensalmessa. 1950-luvulla valmistunut Lapinjoen kanava yhdistää joen Rauman Äyhönjärveen ja Pitkäjärveen, jotka toimivat Rauman kaupungin ja paikallisen metsäteollisuuden raakavesilähteinä. Lapinjokeen puolestaan johdetaan vettä Eurajoen Pappilankoskesta 1960- ja 1990-luvuilla rakennetuilla raakavesiputkilla.

Lapinjoki on ollut ikivanha kulkureitti Satakunnan rannikolta sisämaahan. Eurajoensalmen pohjukassa oli aikoinaan Liinmaan linna, joka sijaitsi Eurajoen ja Lapinjoen suiden välissä olleella saarella. Linnasta pystyttiin tehokkaasti valvomaan kummankin joen liikennettä.

Lapinjoen pitkät sivuhaarat muodostavat omat valuma-alueensa. Lapinjoen vesistön valuma-alueen eri osissa on lukuisia pieniä järviä. Hinnerjoen alueeseen kuuluvat Uusjoki, Alinenjoki ja Vaaljoki sekä järvet: Vaaljärvi, Hänttjärvi, Kakkurlampi, Liesjärvi, Lieslampi, Mullasjärvi, Patajärvi ja Pitkäjärvi.

Lapinjoen vesistön järvet ovat tyypillisesti ruskeavetisiä ja humuspitoisia. Osa järvistä on vedenpinnan laskemisesta johtuen rehevöitynyt, sillä vesistön peltojen osuus on 23%. Myös haja-asutuksen kuormitus on ollut aiheuttamassa rehevöitymistä. Osassa järvistä veden käyttölaatu on hyvä, mutta Lapinjoessa se on vain tyydyttävä.

Kuva 9. Ote Karpalo -karttapalvelusta

3.12.2 Pohjavesi

Suunnittelualueella tai sen välittömässä lähiympäristössä ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Lähin pohjavesialue (Harjunummi 0205003) sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta koilliseen.

3.13 Maisema

Hinnerjoen osayleiskaavatyötä varten on laadittu rakennetun kulttuuriympäristön inventointi ja maisemahistoriaselvitys (kaavaselostuksen liite 5), jossa on tarkemmat kuvaukset suunnittelualueen maisemasta ja mm. sen ominaispiirteistä ja suosituksista.

3.13.1 Maisemamaakunta

Ympäristöministeriön laatimassa maisemamaakuntajaossa Euran kunta lukeutuu Lounaismaahan ja Ala-Satakunnan viljelysseutuun. Ala-Satakunnan viljelysseutu on perusluonteeltaan vaurasta ja maastonmuodoiltaan tasaista viljelyaluetta. Viljelymaisemat sijoittuvat yleensä viljaville savikkoalueille ja pääosa asutuksesta sijoittuu niiden tuntumaan.

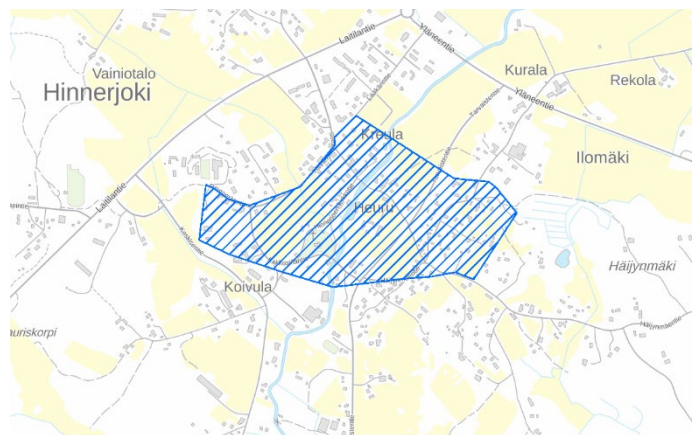

Kuva 10. Hinnerjoen kirkonkylän maaseutumaisemaa.

3.13.2 Valtakunnalliset ja seudulliset maisema-alueet

Suunnittelualueelle ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, mutta Hinnerjoen kirkonkylän valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön ja -maiseman vaalimisessa maisemalliset ominaispiirteet tulee huomioida.

Hinnerjoen kirkonkylän valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) raja on esitetty oheisessa kuvassa (kuva 11).

Kuva 11. Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön RKY alue on osoitettu kuvassa sinisellä raidoituksella.¹

¹ http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1974

Sivustolla www.rky.fi kohde on kuvattu seuraavasti:

Kuvaus

Hinnerjoen kirkonkylä kuvastaa hyvin pienten kirkonkyläien rakennetta ennen 1900-luvun voimakasta uusiutumisasihetta.

Hinnerjoen kirkon lähiympäristön rungon muodostaa peltomaisemaa kaartava Kirkkosillantie. Tuuhean puuston ympäröimä vanha asutus on sijoittunut tien länsi- ja pohjoispuolelle. Kirkko ja pappila sekä pitäjänmakasiini ovat tien ja syväkässä uomassa kulkevan Lapinjoen risteyskohdassa. Maisemakuva leimaa pienipiirteisyys. Kyläkuvalle ovat leimallisia korkeat, leikatut kuusiadat ja aitojen välissä kulkevat tiet. Kyläraitin varrella ovat Kreulan rakennusryhmä sekä kirkonkylän talonpoikaisrakentamista hyvin edustava Heurun rakennusryhmä joen toisella puolen. Mäkitupa-asutus on keskittynyt alueen itäosaan, raitin varrelle.

1700-luvun lopussa nykyiselle paikalleen siirretty länsitornillinen ristikirkko sijaitsee joen koskipaikan partaalla. Kirkon vieressä on luonnonkivestä rakennettu pitäjänmakasiini. Kirkon ja pappilan välitse kulkevan joen ylittää vanha kaksiholvinen kivisilta.

Kirkon länsipuolella on Hinnerjoen seuratalo, jonka pihalla on tuulimylly.

Historia

Laitilaan kuuluneesta Hinnerjoesta tuli Laitilan kappeliseurakunta 1695 ja itsenäinen kirkkoherrakunta 1864. Nykyinen kirkko valmistui 1755 lähelle koskea. Suunnittelijana ja rakennuttajana toimi turkulainen Jakob Hollender.

Pieneksi jäänyt kirkko siirrettiin kauemmaksi joesta 1799. Siirron ja laajennuksen suunnitteli Lapin pitäjän lukkari Job Höckert, joskin lopulliset piirustukset laati Tukholman yli-intendentinvirasto. Kirkko korjattiin perusteellisesti 1921 Ilmari Launoksen suunnitelmin.

Pappilan päärakennus valmistui maalaistaloksi 1868 ja sitä laajennettiin 1915. Pitäjänmakasiini valmistui 1881. Hinnerjoen silta valmistui 1883. Seuratalo valmistui 1908 ja sitä laajennettiin 1930-luvulla.

Kreulan tila, jolla toimi kestikievari 1759, jaettiin Kylä-Kreulaksi ja Vehmaan-Kreulaksi 1830-luvulla.²

Alueelle sijoittuu maakunnallisesti arvokkaaksi todettuja maiseman ja kulttuuriympäristön kohdealueita. Katso tarkemmin kohta 3.14., jossa esitellään aluetta koskien laaditut inventoinnit.

3.13.3 Perinnemaisemat

Hinnerjoelle on tehty maatalousalueiden kosteikkojen ja luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelma osana koko Pyhäjärvisuuden kattavaa suunnitelmaa (Lsyk 2008). Alueelta on rajattu luonnon monimuotoisuuskohteita (LUMO), jotka sisältävät erilaisia perinnebiotooppeja reunavyöhykkeineen, joille on määritelty hoitotoimenpidesuosituksia.

Perinnebiotooppi, Riiki

Karu kallioketo itäosassaan mäntyä ja koivua kasvava, mutta lännempänä vähäpuustoinen. Myös aukeaa kallioaluetta. Havaittuja kasveja alueella: huopakeltamo, syysmaitiainen, heinätähtimö, kissankello, ojakärsämö, sarjakeltano, niittynätkelmä, ahomansikka, särmäkuisma, lampaannata, nurmihärkki, niittysuolaheinä, mäkitervakko, metsälauha, iso- ja keltamaksaruoho, kalliovillakko, sekä erityisen huomionarvoiset lajit: aholeinikki, keltamatara, kissankäpälä ja ruoholaukka. Myös muutama laikku kangasajuruohoa alueen keskivaiheilla. Linnuista maininnan arvoisia havaittuja lajeja hemppo ja hernekerttu.

² http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1974

Alue on itäosastaan päässyt metsittymään entisestään ja hoitotoimenpiteenä suositellaan puiden raivausta reuna-alueilta, sekä yksittäisten pensasten ja lehtipuiden poistamista alueen keskiosista. Laidunnus hoitotoimenpiteenä ei alueelle sovellu, koska alue on suhteellisen pieni ja sitä halkoo keskeltä asuinalueelle johtava tie.

Perinnebiotooppi, Palomäki

Kallioketo, joka LUMO-selvityksen jälkeen on metsittynyt melko pahasti. Alueella runsaasti mäntyä, koivua ja katajaa. Ketokasveja lähinnä tien vierellä vielä havaittu mäkitervakko, isomaksaruoho, ahomansikka, kissankello, jänönsara ja huopakeltano. Alueella myös runsaasti varastoitua tavaraa. Alueen arvo nykyisellään kyseenalainen. Hoitotoimenpide suosituksena alueen siivous ja puuston poistaminen.

Perinnebiotooppi, Ilomäki 1

Vanhan kuivurirakennuksen ympäristön niitty. Havaittuja kasveja mm. ketotädyke, mäkivirvilä, isomaksaruoho, sarjakeltamo ja metsäapila. Alueen itäosassa haavikko, jonka kenttäkerroksessa useita niittylajeja mm. kissan- ja kurjenkelloa, kultapiiskua ja nurmitädykettä. Lehtipuiden ja pensaiden poistoa alueelta suositellaan.

Perinnebiotooppi, Ilomäki 2

Asutuksen keskelle jäävä vanha niitty. Alue on puustottunut vuosikymmenessä tehdyn LUMO-selvityksen jälkeen. Lisäksi alueen keskiosaa on voimakkaasti muokattu. Alueella on kuitenkin joitakin keto- ja niittylaikkuja, joista havaittuja kasveja: isomaksaruoho, pikkulaukku, kissankello, nurmihärkki, kurjenkello, heinätähtimö ja ahosuolaheinä.

Perinnebiotooppi, Ilomäki kiviaidan ympäristö

Arvo perustuu hienoon kiviaitaan ja sen ympäristössä oleviin ketolaikkuihin. Havaittuja kasveja mm. huopa- ja sarjakeltano, isomaksaruoho, keltamatara ja ketoneilikka. Kiviaidan edustaa tulisi raivata pensasmaisesta kasvillisuudesta vapaaksi.

Perinnebiotooppi, Ilomäki 3

Asutuksen keskellä oleva pieni ketoalue, joka lähes tuhoutunut rakentamisen seurauksena. Alueen reunaan kaivettu suurehko lampi ja tämä muuttanut myös alueen mikroilmastoa.

3.13.4 Maisemarakenne

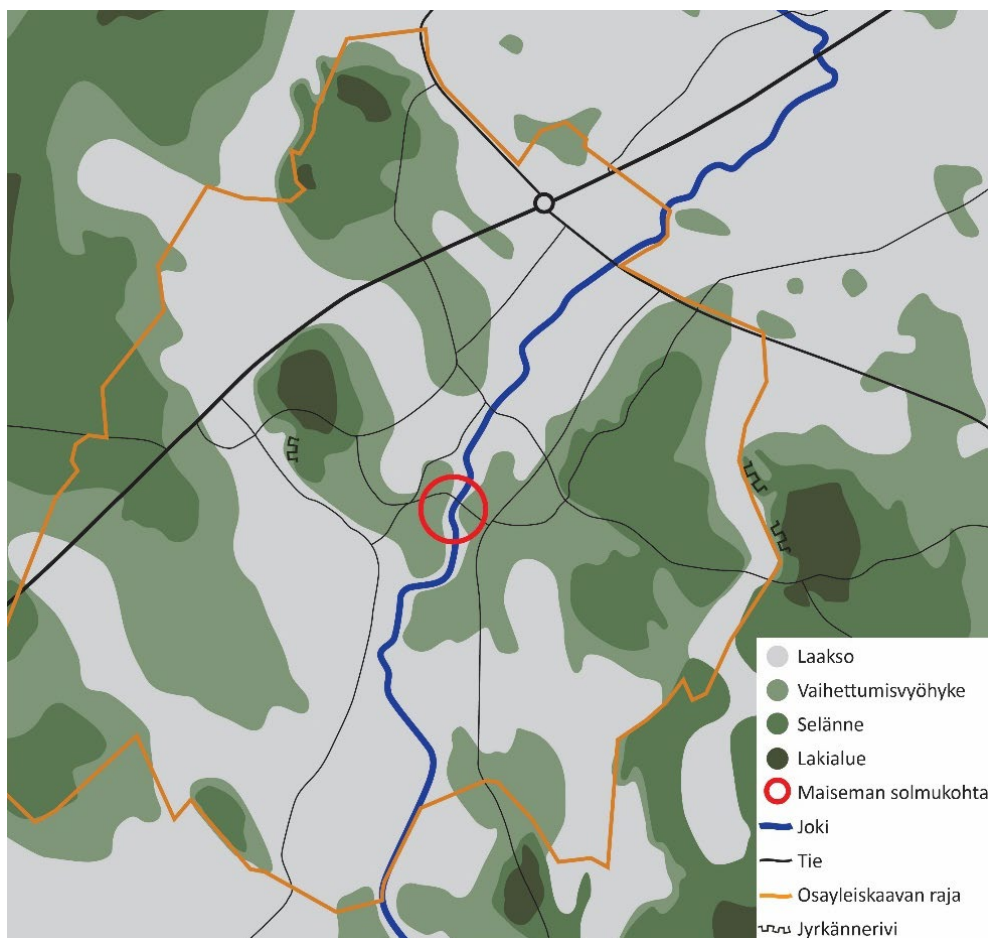
Hinnerjoen selvitysalue sijoittuu alavaan jokilaaksoon. Kapea ja mutkitteleva Hinnerjoki virtaa suunnittelualueen läpi etelä-pohjoissuunnassa. Joen molemmin puolin nousee lievästi suuntautuneita ja loivapiirteisiä selänteitä. Osa selänteistä päättyy jyrkännejonoon, jolloin laakson ja selänteen reuna on helposti hahmotettavissa.

Kohtaan, jossa Hinnerjoki on puhkaissut reittinsä selänteen läpi, on syntynyt pieni koskipaikka. Se on maiseman solmukohta, jonka merkittävydestä kertoo se, että sen vieriselle kukkulalle on aikoinaan rakennettu Hinnerjoen kirkko.

Suhteessa maisemarakenteeseen Hinnerjoen kirkonkylä on syntynyt joenvarteen, hyvien viljelymaiden ääreen. Joki on tarjonnut kulkuväylän ja auttanut elinkeinojen harjoittamisessa. Kylän asutus on syntynyt jokea lähinnä olevien selänteiden ja laaksojen vaihtumisvyöhykkeille. Pikkuhiljaa asutus on levinnyt kauemmas joenrannasta, mutta edelleen rakennettu ympäristö keskittyy muuta ympäristöä korkeammille maaston osille, jotka ovat suotuisia asumisen paikkoja.

Hinnerjoella on maisemallisia vahvuuksia ja ominaispiirteitä, jotka luovat kylälle omaa, ainutlaatuista identiteettiä. Seuraavassa on lueteltu alueen maiseman ominaispiirteitä ja arvoja.

- Avoimet ja tasaiset peltomaisemat, jotka rajautuvat joko metsänreunoihin, vanhaan kylärakenteeseen ja ympäröiviin selänteisiin.
- Kylärakenteen sisällä säilyneet avoimet peltotilat parantavat kylän hahmottamista, avaavat tärkeitä näkymiä sekä kertovat maankäytön historiasta.
- Hyvin säilyneet vanhat tiet, jotka mutkittelevat maaston muotojen mukaan. Vanhat tiet ovat vaihtelevia ja mittakaavaltaan inhimillisiä, mikä tekee niistä miellyttäviä ja mielenkiintoisia.
- Vanhat maatilat ja perinteinen asutus, jotka ovat sijoittuneet polveilevasti moreenikumpareille ja selänteiden reunamille. Asutus on alistunut maastonmuodoille. Peltoaukeiden reunavyöhykkeillä sijaitsevat vanhat kantatilat näkyvät kauas kaukomaisemaan.
- Historialliset paikat, kuten kirkko, sillat, myllyt ja viljasiilo. Ne ovat kirkonkylän hierarkkisia pisteitä ja muistin paikkoja, jotka kertovat paikan juurista.
- Tiivis kylärakenne. Kirkon ympäriltä ja joenvarresta leviämään lähtenyt ryhmäkylä on edelleen havaittavissa, vaikka maanjaot hajottivatkin rakennetta.

Kuva 12. Suunnittelualan maisemarakenne.

3.14 Alueen historia ja rakennuskanta

Hinnerjoen historia yltää löydettyjen esineiden perusteella kivikaudelle asti ajalle, jolloin nykyisin tuntemamme Lounais-Suomi kohosi Pohjanlahdesta. Kylän statuksen Hinnerjoki lienee saanut jo 1300–1400-lukujen paikkeilla, ja ensimmäiset merkit kartoista löytyvät vasta 1500-luvulta. Hinnerjoki muuttui kunnaksi vuoden 1865 kunnallishallinnon uudistuksessa. Euraan Hinnerjoki liitettiin 1970-luvun alusta.

Hinnerjoen kirkonkylään on laadittu vuonna 1995 rakennetun kulttuuriympäristön inventointi, joka on käsittänyt keskeisimmät ja vanhimmat kohteet. Tämän Anneli Björkqvistin laatiman inventoinnin lisäksi FM Olli Joukio on laatinut Euran Hinnerjoen Kreulanrannan asemakaava-alueen rakennusinventoinnin vuonna 2016. Björkqvistin inventointi on näistä kahdesta alueellisesti laajempi, mutta kohteiden kuvaukset ovat paikoittain hyvinkin suppeita ja monilta osin vanhentuneita, eikä läheskään kaikista inventoiduista rakennuksista ole säilynyt valokuvia. Joukion inventointi on alueeltaan suppeampi ja sisältää vain Kreulanrannan alueen Löröntien, Lääkärintien ja Hinnerjoen välistä. Siinä tarkastellut kohteet on kuitenkin kuvailtu ja valokuvattu tarkasti.

Aluetta koskee osaltaan myös Lauri Putkosen Satakuntaliitolle maakuntakaavoitusta var-
ten laatima painamaton inventointi *Satakunnan rakennusperintö* vuodelta 2005. Putko-
sen inventoinnissa Hinnerjoen alueelta on tunnistettu kolme maakunnallisesti arvokasta
aluekohdetta ja yksi rakennuskohde. Kohteille selvityksessä osoitetut aluerajaukset il-
menevät oheisesta kuvasta (kuva 12). Kohteiden kuvaukset kuuluvat seuraavasti:

1) Hinnerjoen Kirkko ja ympäristö

*Hinnerjoen nykyinen puukirkko valmistui vuonna 1755 kosken rannalle. Suunnittelijana ja rakennusmes-
tarina oli turkulainen Jakob Hollender. Malliltaan kirkko oli tyyppilinen lounaissuomalainen pitkäkirkko.
Vuonna 1797 kirkko päätettiin siirtää kauemmaksi koskesta sortumavaaran vuoksi ja samalla laajentaa
kirkkotilaa. Siirto- ja laajennustyön suunnitteli Lapin pitäjän lukkari Job Höckert, mutta Ruotsin Intenden-
tinkonttori muutti piirustukset. Uudesta kirkosta tuli siten vuonna 1799 länsitornillinen ristikirkko. Kirkon
sisätilat uusittiin 1920-luvulla. Kirkon välittömässä läheisyydessä sijaitsee luonnonkivestä vuonna 1881
rakennettu pitäjänmakasiini, jossa toimii nykyisin kotiseutumuseo. Hautausmaa rajoittuu Hinnerjokeen,
jonka rannalla on vanha myllynpohja. Maisemakokonaisuuteen kuuluu lisäksi Kustaa Stenforsin (Kivi-Kos-
kisen) vuonna 1883 rakentama kaksiholvinen kivisilta sekä pappilan päärakennus. Se on rakennettu alku-
aan maalaistaloksi 1800-luvulla ja laajennettu 1915.³*

2) Hinnerjoen kirkonkylä

*Hinnerjoen vanhasta kyläkeskuksesta on säilynyt edustava näyte jokirannassa kirkon läheisyydessä. Huo-
mattavia yksittäiskohteita ovat Kreulan rakennusryhmä kyläraitin varrella sekä Heurun tasapainoinen pu-
namullattu rakennusryhmä joen toisella puolen. Heurun takana on vanha Ilomäen mäkitupa-alue. Hin-
nerjoen rantaviiljelmat ovat kirkonkylän kohdalla kapeita, mutta maisemallisesti merkittäviä. Tuottolan ki-
vinen meijerirakennus on vuodelta 1909. Myös siihen liittyvä asuinrakennus on samalta ajalta. Kirkonkylän
vanhoista rakennuksista mainittakoon myös Kylä-Rantala, jonka päärakennus on 1800-luvun alkupuolelta.
Ulkovuoraus lieenee 1800- ja 1900-luvun vaihteesta. Tiehaaran päärakennus on 1800-luvun jälkipuolelta.⁴*

3) Palomäen-Harjunummen kulttuurimaisema

*Laitila-Eura tien pohjoispuolinen maisema, jonka osasina ovat Palomäen tiivis asutusryhmä, Vehmaan-
Kreulan 1930-luvun klassisismia edustava päärakennus, Kaupin tilan rakennusryhmä sekä Hinnerjoen ran-
taviiiljelmat. Palomäen vanhasta käsityöläisasutuksesta kertovat nikkari Valon ja kupariseppä Valtosen ra-
kennusryhmät, joista edellinen on nyt museona. Vanhaa rakennuskantaa on myös Heinon, Seppälän ja
Nakkilan tiloilla. Hinnerjoen ylittävä Kulman I. Muntonkosken silta on kaksiholvinen kivisilta.⁵*

4) Hinnerjoen seurojentalo

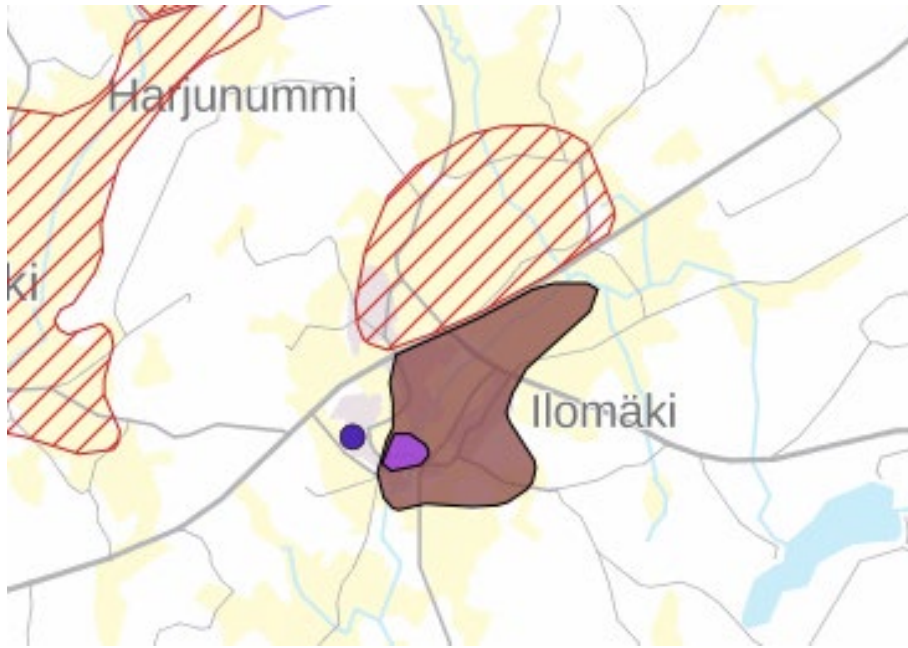
*Hinnerjoen seurojentalo on valmistunut 1908 ja lisärakennettu 1930-luvulla. Talon pihalla on museoituna
mamsellityyppinen tuulimylly.⁶*

³³ <https://www.y-pakki.fi/to.aspx?id=2.100125>

⁴ <https://www.y-pakki.fi/to.aspx?id=2.100126>

⁵ <https://www.y-pakki.fi/to.aspx?id=2.100127>

⁶ <https://www.y-pakki.fi/to.aspx?id=4.202051>

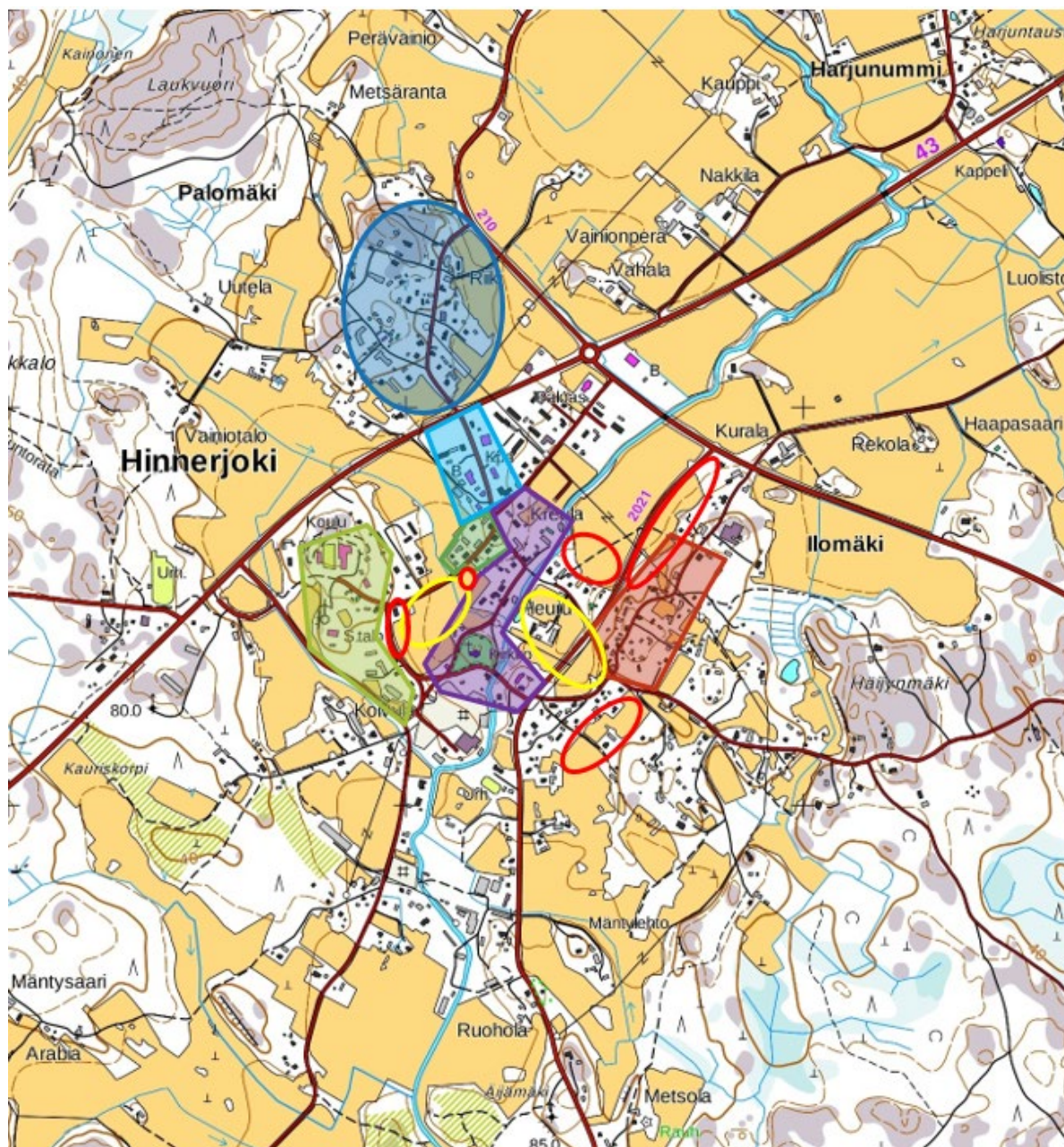
Kuva 13. Satakunnan rakennusperintö, aineistoyhdistelmä; ote Hinnerjoen kohdalta.⁷ Kohdealue "Hinnerjoen kirkko ja ympäristö" on osoitettu kuvassa lilansävyisellä yhtenäisellä värirasterilla, kohdealue "Hinnerjoen kirkonkylä" ruskealla yhtenäisellä värirasterilla ja kohdealue "Palomäen-Harjunummen kulttuurimaisema" punaisella vinoviivarasterilla. Rakennuskohde "Hinnerjoen seurakunta" on osoitettu kuvassa sinisellä pistemerkinnällä.

Alueelle tehtiin täydentävä inventointi tämän kaavatyön yhteydessä vuosina 2019-2022. Inventoinnin raportti (Hinnerjoen kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitys) on selostuksen liitteenä 5.

Alueella on säilynyt paljon vanhaa rakennuskantaa, kylä- ja maisemarakenteellisia piirteitä sekä historiallisia tielinjoja. Alueen historiasta ja kylän kehitysvaiheista on kerrottu tarkemmin edellä mainitussa kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä. Suurin osa Hinnerjoen kohteista (n. 52 %) on rakennettu ennen 1940-lukua. Toiseksi eniten on sota-ajan jälkeiselle ajalle tyypillisiä rintamamiestaloja; noin neljännes. 60-90-luvuilla rakennettuja kohteita on noin viidennes, joista merkittävä osa 70-luvulla. Nykypäivän uudisrakentaminen on ollut vähäistä, sillä 2000-luvulla rakennettuja kohteita on alle 10 kappaletta. Luvut käsittelevät pääosin asuinrakennuksia/rakennuspaikkojen päärakennuksia. Erilaisia piha-/ talous- yms. rakennuksia on rakennettu kaiken aikaa.

Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen johtopäätökset on esitetty tähän kaavaselostukseenkin tuodulla kartalla (kuva 13). Kartassa on osoitettu kyläkuvassa kokonaisuutena hahmottuvat alueet ja näihin maisemallisesti liittyvät maisemapellot sekä ennestään rakentumattomilta alueilta olemassa olevan kylärakenteen sisään ja reunoille sijoittuvat täydennysrakentamiselle soveltuvat alueet. Selvityksessä todetaan lisäksi, että ennestään rakentuneiden aluekokonaisuuksien sisällä harkittu täydentäminen miljööseen, mitatakaavaan ja rakentamisen tapaan sopeutetuin rakennuksin on mahdollista, mutta yksityiskohdat tulee tutkia tarkemmin asemakaavoituksen tai (alueilla, joilla rakentaminen on mahdollista suoraan yleiskaavan perusteella) rakennusluvituksen yhteydessä.

⁷ Lounaistiedon karttapalvelu: <https://karttapalvelu.lounaistieto.fi/>

Kuva 14. Kyläkuvassa hahmottavat alueelliset kokonaisuudet (värirasterilla osoitetut alueet) ja näihin maisemallisesti liittyvät maisemapellot (keltaisin soikioin osoitetut alueet). Jo rakentuneiden aluekokonaisuuksien sisällä harkittu täydentäminen kunkin aluekokonaisuuden miljööseen, mitta-kaavaan ja rakentamisen tapaan sopeutetuin rakennuksin on mahdollista, mutta yksityiskohdat tulee tutkia tarkemmin asemakaavoituksen tai (alueilla, joilla rakentaminen on mahdollista suoraan yleiskaavan perusteella) rakennusluvituksen yhteydessä. Ennestään rakentumattomilta alueilta olemassa olevan kylärakenteen sisään ja reunoille sijoittavat täydennysrakentamiselle soveltuvaksi tunnistetut alueet on osoitettu kuvassa punaisin soikioin.

3.15 Arkeologinen kulttuuriperintö

Kaava-alueella sijaitsee yksi historiallisen ajan kiinteä muinaisjäännös sekä kahdeksan esihistoriallista tai ajoittamatonta löytöpaikkaa. Osayleiskaavatyötä varten on laadittu arkeologinen inventointi (selostuksen liite 4), jossa on kuvattu tarkemmin kaava-alueen arkeologinen kulttuuriperintö.

Aiemmin arkeologisia tutkimuksia alueella ovat tehneet Titta Heikkinen 1996, Katja Vuoristo 2008 ja Kalle Luoto 2017. Heikkinen inventointi Euran eteläosan, joten ko. inventointi on kattanut koko Hinnerjoen osayleiskaava-alueen. Vuoristo inventoi Lappi TL:n ja Hinnerjoen välisen maantien aluetta, joka sivuaa kaava-aluetta sen pohjoisosassa. Luodon koetutkimukset kohdistuivat Hinnerjoen historialliseen kyläpaikkaan.

Suurin osa alueesta on rakennettua, tiestöä ja peltoa. Metsäisiä alueita on lähinnä alueen lounaiskulmassa, Mäntysaaren ja Kauriskorven alueilla. Kaava-alue sijoittuu korkeusväleille noin 30 - 50 m mpy. Matalimmillaan alue on Hinnerjoen uomassa ja korkeimmillaan (yli 45 m korkeustasolla) alueen lounaisosan Mäntysaassa, itäosan Ilomäessä, luoteisosan Palomäessä sekä alueen länsiosassa Kauriskorven pohjoispuolella.

Alueelta ei tunneta entuudestaan esihistoriallisia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Sen sijaan esihistoriallisten esineiden irtolöytöpaikkoja alueelta tunnetaan kahdeksan. Kivikautisia kivikirveitä, -talttoja sekä kvartsi-iskoksia on löydetty keskustaajaman sekä alueen pohjoisosan Palomäen alueilta noin 40 m korkeustasolta ja hieman sen alapuolelta. Suurin osa löytöpaikoista sijaitsee peltojen kohdilla, jotka inventoinnin aikaan olivat kyntämättä. Paikoista voisi olla saatavissa lisätietoja, mikäli pellot tarkastettaisiin kyntöjen jälkeen. Osa esineiden paikkatiedoista on sen verran epämääräisiä, ettei niiden todellista löytöpaikkaa ole enää mahdollista selvittää.

Hinnerjoen keskustaajamassa sijaitsee kaava-alueen ainoa entuudestaan tunnettu kiinteä muinaisjäännos. Kyseessä on historialliseen aikaan ajoittuva kyläpaikka Hinnerjoki (muinaisjäännosrekisteritunnus 1000013604).

Muinaisjäännosrekisteri:

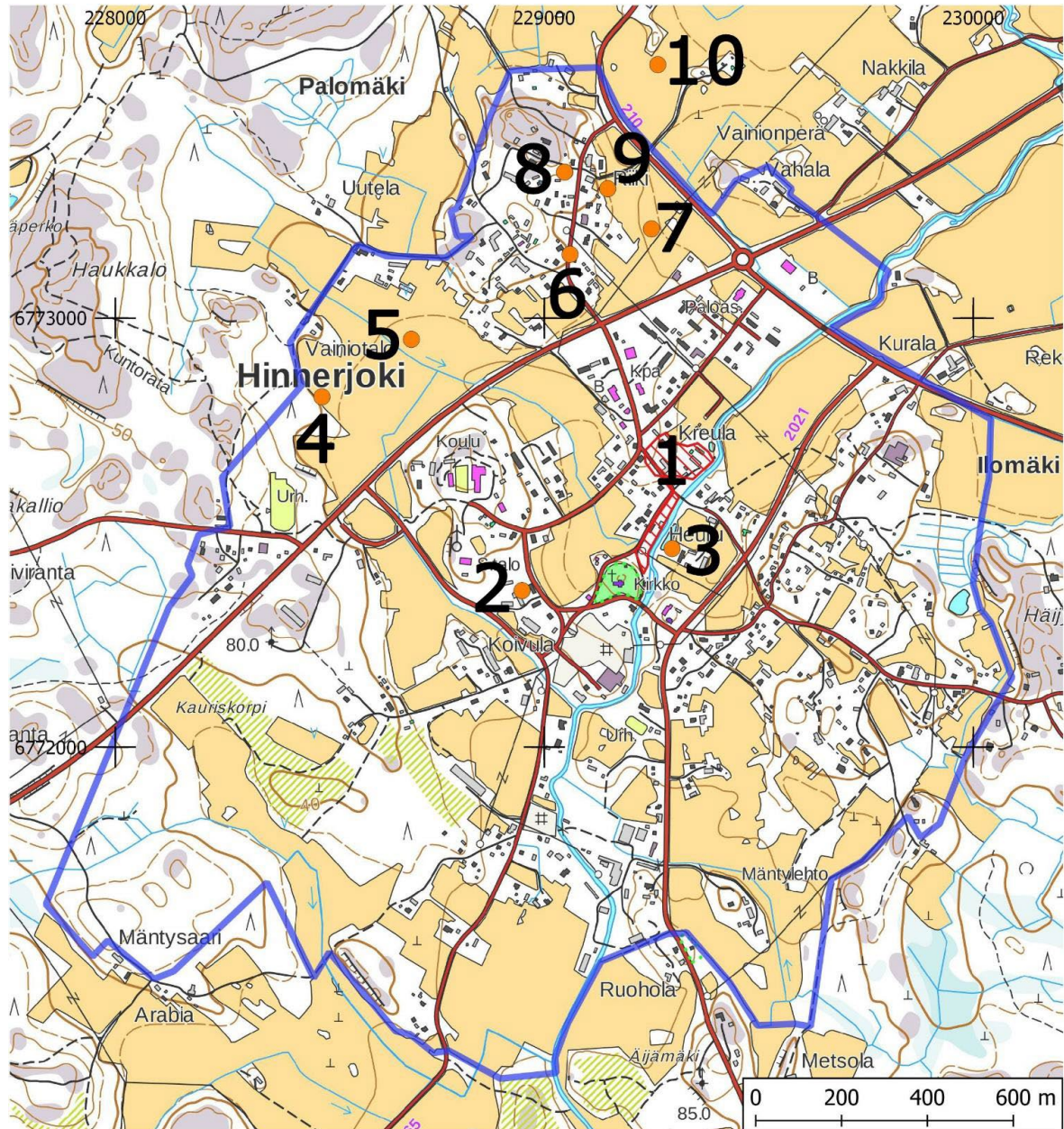
Hinnerjoen kylä mainitaan ensimmäisen kerran kirjallisissa lähteissä vuonna 1504, jolloin se mainitaan laamanninkäräjien lautamiesluettelossa (Papunen 1959: 79). Kylässä on ollut jo 1560-luvulla 10 taloa (Suomen asutus 1560-luvulla:14). Hinnerjoen ryhmäkylä on sijainnut isojaon aikaan joen itäpuolisessa loivassa rinteessä kirkon pohjoispuolella. Kyläpaikalla olivat tuolloin Ruikan, Kreulan, Kallion, Raulan, Heurun, Pietilän ja Rantalan akatemiatalot sekä Mattilan kaksi akatemiataloa (MHA A12 1/9-11, 1/19-20.) Vanha kyläpaikka on nähtävissä edelleen tiiviinä vanhojen rakennusten ryppäänä. Kyläpaikan lounaispuolelta kulkee kirkolle vievä tie ja sen vieressä on nähtävissä vanhaa kivijalkaa. Vanhoja rakenteita on todennäköisesti säilynyt myös muualla tien koillispuolen pihapiireissä.

Joenrannassa on lisäksi saattanut säilyä heti kirkon pohjoispuolella myös aikaisempiin kirkkorakennuksiin kuuluvia rakenteita sekä vanhaa käytöstä poistunutta hau-tausmaata. Kirkko rakennettiin nykyiselle paikalleen 1790-luvulla, koska vanha kirkko oli liian ahdas ja sijaitsi liian lähellä koskea ja siinä ollutta myllyä. Myös hautausmaa oli kosken vieressä ja osa siitä sortuikin jokeen veden voimasta. (Papunen 1972:305.)

Asemakaavoituksen vuoksi osalla kylätonttia tehtiin 2017 tarkkuusinventointi muinaisjäännoksen rajojen määrittämiseksi. Inventoinnissa todettiin, että kerrostumia on säilynyt tonttimaan keskeisissä osissa. Sen sijaan tontin luoteisosat Lääkäritien varressa ovat tuhoutuneet nuoremman maankäytön seurauksena. Myös tontin eteläosassa lähellä siltaa uudempi maankäyttö on ollut voimakasta. Rajausta muutettiin havaintojen mukaisesti.

Syksyllä 2019 tehdyn inventoinnin yhteydessä kyläpaikka tarkastettiin pintapuolisesti. Nykyinen kohteen muinaisjäännosrajaus sijoittuu kylätontin koillisosaan sekä kylätontin eteläosan kaakkoispuolelle joen rantaan. Vuoden 1796 asemoitujen isojakokarttojen perusteella kylä on sijainnut muinaisjäännosaluetta laajemmalla alueella, sijoittuen myös sen pohjois- ja lounaispuolille. Muinaisjäännosalueen todellisen laajuuden selvittäminen vaatisi koekaivauksen tms. kajoavan arkeologisen tutkimuksen.

Muinaisjäännösrekisteri on museoviraston ylläpitämä rekisteri, jossa on ajan tasalla olevat tiedot muinaisjäännöskohteista. Rekisterin osoite on: http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx

Kuva 15. Yleiskartta kaava-alueesta. Punainen vinorasteri on aiemmassa inventoinnissa 2017 todettu kiinteä muinaisjäännös ja oranssit pallot irtolöytökohteita. Numerot kohteiden vieressä viittaavat arkeologisen inventoinnin raportin kohdenumeroihin. (Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy, 2019).

3.16 Väestö, elinkeinot ja palvelut

3.16.1 Väestö

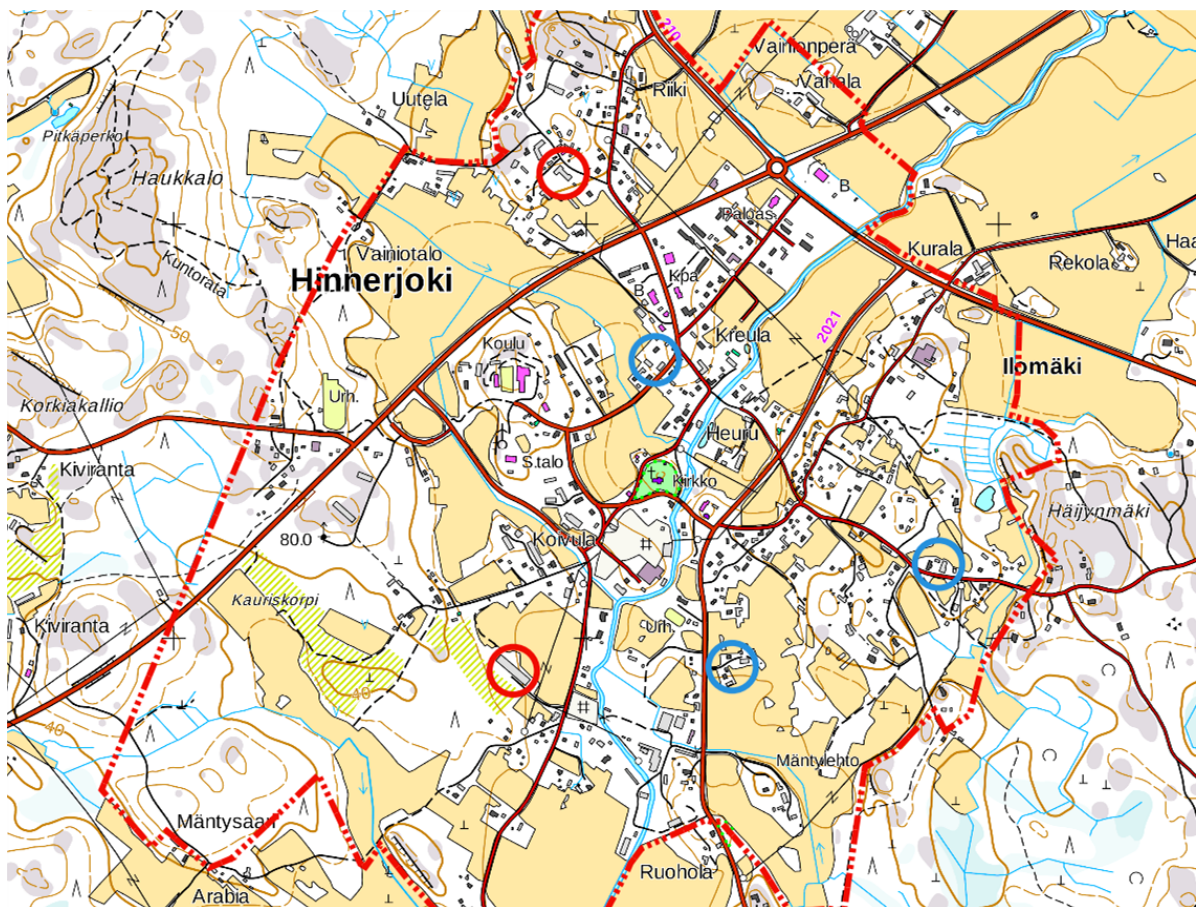
Asuinrakentaminen painottuu luoteisosaan sijoittuvaa Palomäen alueen asuinkeskittymää lukuun ottamatta enintään n. 500-600 metrin etäisyydelle Hinnerjoen kirkosta. Asuinrakentaminen painottuu suunnittelualueella erillispientaloihin. Rivitaloja tai muita kytkettyjä pientaloja on rakentunut lähinnä Yläneentien ja Laitilantien läheisyyteen, suunnittelualueen pohjoisosaan. Loma-asuntojen määrä alueella on vähäinen.

Tilastokeskuksen mukaan Hinnerjoen postinumeroalueella (27600), joka on suunnittelu- aluetta laajempi, asukasmäärä oli vuonna 2017 726. Talouksia oli yhteensä 353. Talouksien keskokoko oli 2,0 ja asumisväljyys 48,1. Nuorten yksinasuvien talouksien määrä oli 23. Lapsitalouksia oli 69, joista noin puolet oli alle kouluikäisten lasten talouksia. Eläkeläisten talouksia oli 148. Vuonna 2016 0-14 -vuotiaita lapsia oli 132, työllisiä 283 ja eläkeläisiä 234.

Asukkaista 18-64 -vuotiaiden osuus vuonna 2017 oli noin 52 %. Työllisyysaste oli 77,5 % ja työttömyysaste 6,1 %. Taloudellinen huoltosuhde oli 144.

3.16.2 Maatilojen talouskeskukset

Euran kunnan tietojen mukaan Hinnerjoen osayleiskaava-alueella on yhteensä 5 toimivaa maatilakeskusta. Alueella sijaitsevista tiloista kaksi on eläintiloja ja kolme on kasvinviljelytiloja.

Kuva 16. Suunnittelualueen aktiiviset maatilojen talouskeskukset. Eläintilat punaisella ja kasvinviljelytilat sinisellä.

3.16.3 Elinkeinot ja työpaikat

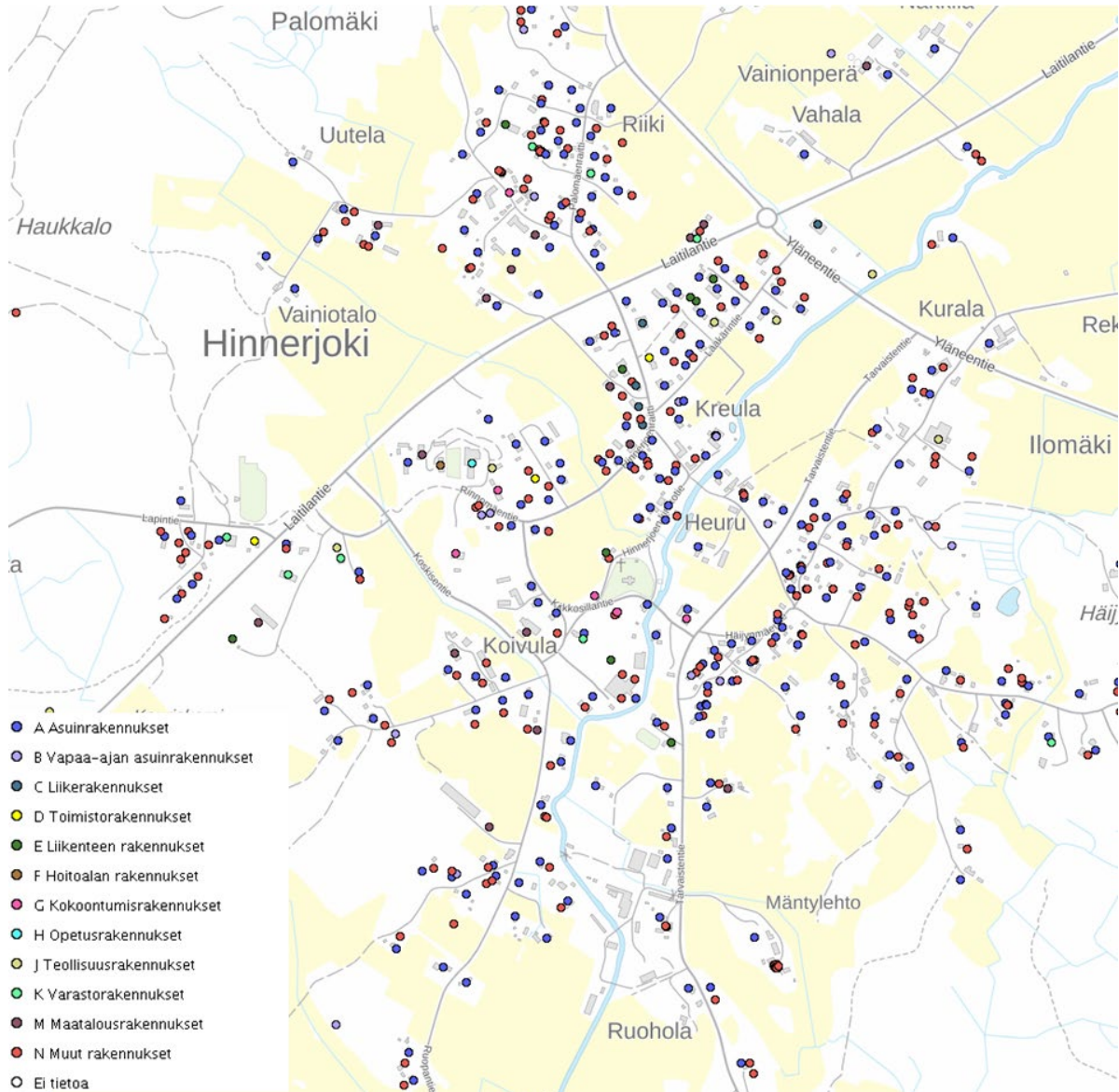
Suunnittelualueella toimii maatalouselinkeinon harjoittamisen lisäksi muutamia eri alojen pienyrityksiä. Muun muassa päivittäistavarakauppa, ravintola ja kampaamo sekä alakoulu, päiväkoti ja paloasema ovat alueen työllistäjiä. Alueella on lisäksi kuljetusalan ja teollisuuden yrityksiä.

Vuonna 2016 Hinnerjoen postinumeroalueella oli yhteensä 178 työpaikkaa, joista alkutuotannon työpaikkoja oli 19 %, jalostuksen työpaikkoja 29 % ja palveluiden työpaikkoja

52 %. Aloitettain kolme suurinta työalaa olivat kuljetus ja varastointi, teollisuus sekä maa- ja metsätalous.

3.16.4 Palvelut

Julkisista palveluista kaava-alueella sijaitsee Hinnerjoen kirkko, koulu ja päiväkoti. Päivittäistavarakauppa ja polttoaineen jakelupiste sijaitsevat seututien 210 varressa ja mm. ravintola- ja kampaamopalveluita sijoittuu lisäksi Hinnerjoenraitin varteen.

Kuva 17. Hinnerjoen alueen rakennukset eroteltuna pääkäyttötarkoituksen mukaan. (Väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotiedot RHR, SYKE 5/2019)

3.17 Virkistys

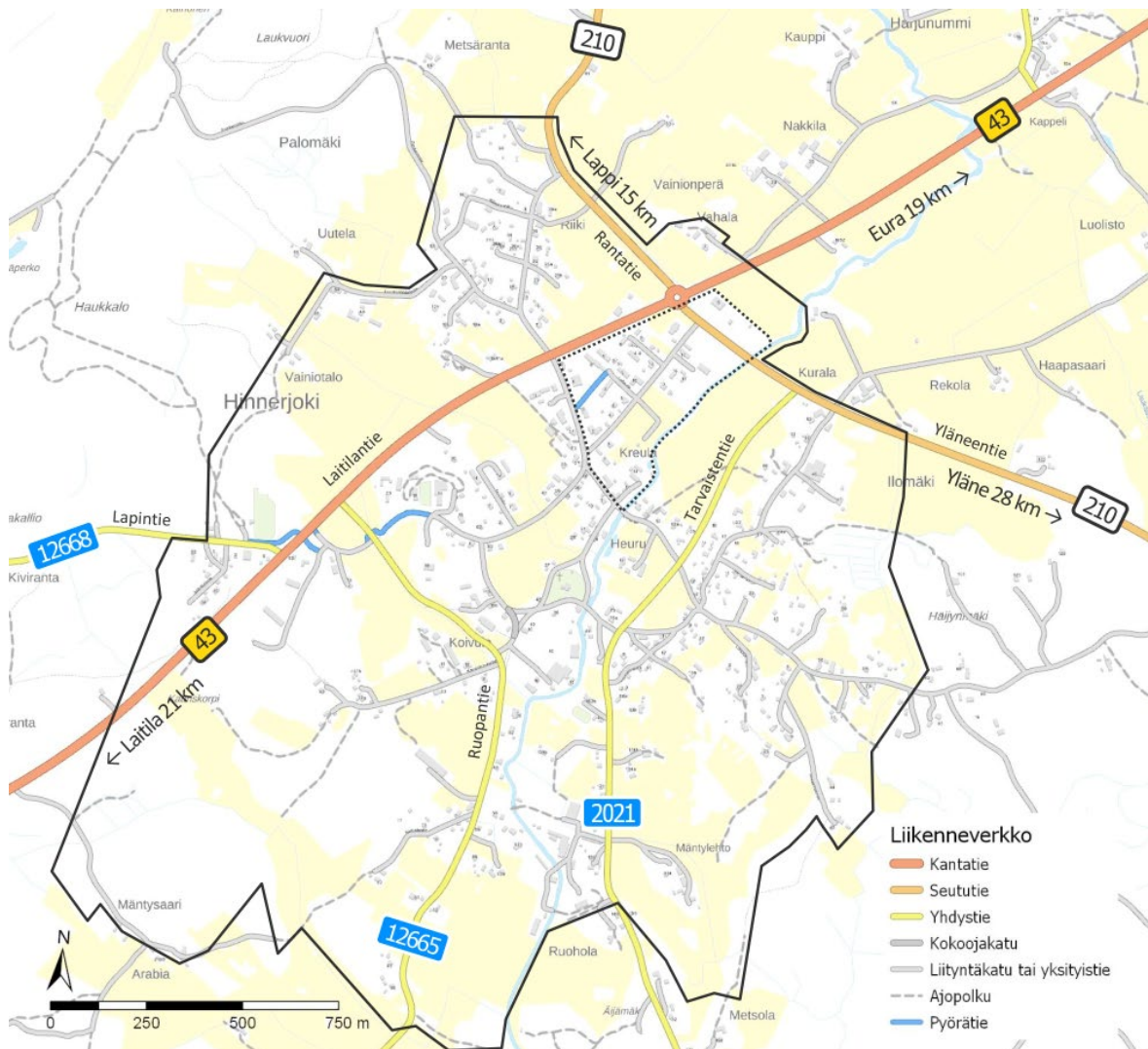
Suunnittelualueen virkistys- ja liikuntapalveluita ovat länsiosaan sijoittuvat urheilukenttä ja Hinnerjoen koulun kenttä sekä Tarvaistentien varteen sijoittuva jääkiekkokaukalo. Hinnerjoella on virkistyksellistä arvoa alueen asukkaille. Heti suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Hinnerjoen kuntorata ja laavu.

3.18 Liikenne

Osayleiskaavatyötä varten on laadittu liikenneselvitys (Selostuksen liite 5), jossa on kuvattu tarkemmin suunnittelualueen liikenneverkosta, liikenteestä sekä toimenpide-ehdo-
tuksista.

3.18.1 Liikenneverkko

Hinnerjoella risteävät kantatie 43 (Laitilantie) ja seututie 210 (Yläneentie). Kylän läpi kulkevat lisäksi yhdystiet 2021 (Tarvaistentie) ja 12665 (Ruopantie). Muutoin alueen autoliikenneverkko muodostuu useista liityntäkaduista ja yksityisteistä, jotka ovat osittain toistensa rinnakkaisyhteyksiä. Tie 12668 (Lapintie) on rinnakkainen tien 210 (Rantatie) kanssa ja se johtaa kohti Lappia. Tie 12665 on päättävä tie. Tie 2021 kulkee maaseutuasutuksen läpi ja johtaa lopulta 40 km päähän Mynämäelle.

Kuva 18. Suunnittelualan liikenneverkko. Asemakaavoitettu alue on osoitettu kartalla pistekatkoviivalla.

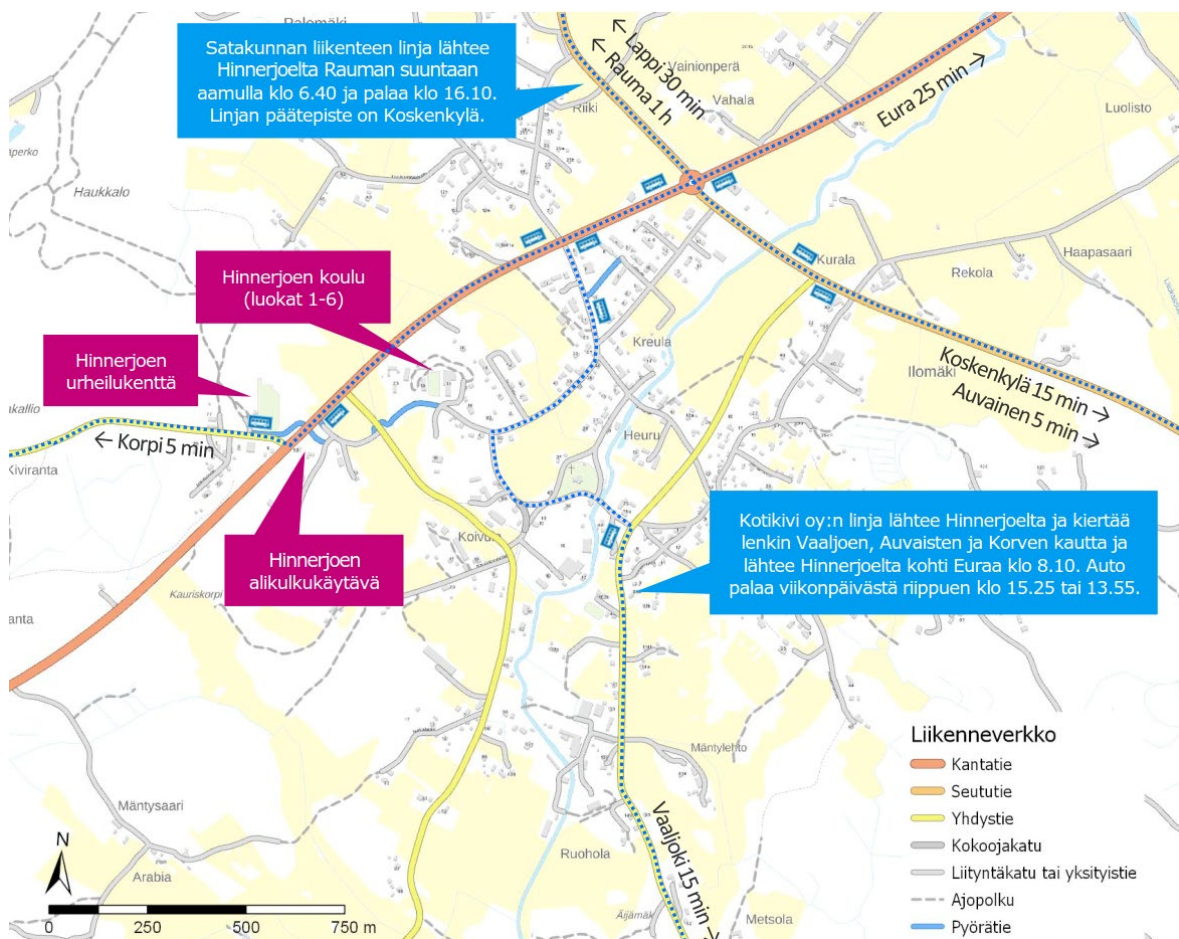
3.18.2 Kevyt liikenne ja joukkoliikenne

Suunnittelualueella katujen ja teiden varsilla ei ole erillisiä jalankulku- ja pyörävyliä luokun ottamatta Hinnerjoen koulun ja urheilukentän välillä kulkevaa yhdistettyä jalkakäytävää ja pyörätietä. Reitillä on myös alueen ainoa alikulkukäytävä.

Linja-autojen käyttämät tiet on merkitty seuraavaan kuvaan sinisellä pisteviivalla. Linja-autoja kulkee koulupäivisin kerran suuntaansa Euraan ja Raumalle. Linja-autopysäkit sijaitsevat kylää ympäröivien teiden varsilla, minkä lisäksi kylän keskellä on pysäkki Matkabaarin kohdalla. Pysäkit ovat levikkeitä, vain kylän keskustassa on pysäkkikatos.

3.18.3 Liikennemäärät

Kantatiellä 43 kulkee suunnittelualueen kohdalla noin 2000 autoa vuorokaudessa. Kirkonkylän läpi kulkevilla teillä autoja kulkee vuorokaudessa noin 300–400, mikä vastaa vilkkaimmillaan noin yhtä ajoneuvoa kahden minuutin välein. Yläneentiellä kulkee noin 700 ja Rantatiellä noin 600 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kantatien 43 liikennemäärä on kasvanut 2010- luvulla vuositasolla n. 2%. Väyläviraston ennusteissa autoliikenne kasvaisi vuoden 2017 tasosta vuoteen 2040 mennessä Satakunnan kantateillä keskimäärin 13,3 %, seututeillä 12,2 % ja yhdysteillä 7,7 %. Liikennemäärät ja -ennusteet ovat suunnittelualueella niin pieniä, ettei liittymien kapasiteettiongelmia alueella ole.

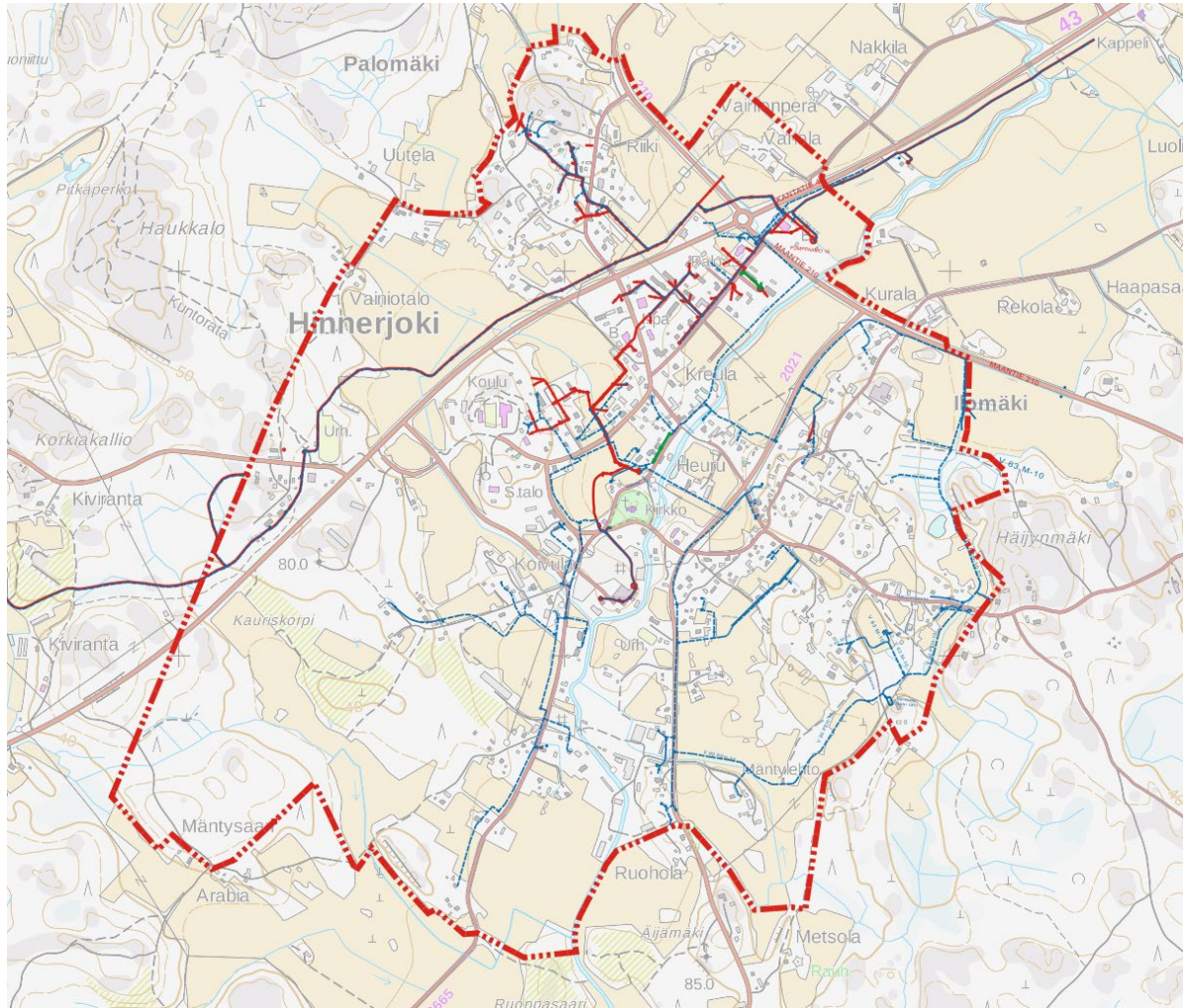

Kuva 19. Suunnittelualueen kevyt liikenne sekä linja-autojen reitit ja pysäkit.

3.19 Tekniset verkostot

3.19.1 Vesihuolto

Asemakaavoitettualue ja kaava-alueen pohjoisosa ovat kunnallisen viemäriverkon toiminta-alueella. Olemassa olevaa verkostoa on todennäköisesti mahdollista laajentaa. Vesijohtoverkon toiminta-alue puolestaan kattaa koko suunnittelualueen. Alueen pohjoisosan asemakaavoitetulla alueella on myös joitakin sade- ja hulevesiä kerääviä viemäreitä. Suunnittelualueen vesihuollon johdot on esitetty seuraavassa kuvassa.

Kuva 20. Suunnittelualueen vesihuollon verkostot. Punaisella jätevesiviemärit, sinisellä vesijohdot ja vihreällä sadevesiviemärit.

Haja-asutuksen jäteveden käsittelyä koskeva lainsäädäntö uudistui keväällä 2017. Uusi valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) muutos (19/2017) tulivat voimaan 3.4.2017. Lainsäädännön muutoksessa jäteveden käsittelyvaatimuksia nostettiin asetuksen tasolta lain tasolle ja säädöksiä selkeytettiin. Merkittävin muutos tuli puhdistusvaatimusten noudattamisen siirtymäaikoihin, joiden pääperusteina ovat nyt vesien-suojelulliset tekijät. Jos kiinteistö sijaitsee enintään 100 m päässä vesistöstä tai merestä tai pohjavesialueella, on järjestelmä kunnostettava 31.10.2019 mennessä. Kiinteistön sijaitessa näiden alueiden ulkopuolella, on järjestelmä uusittava puhdistusvaatimukset täyttäväksi, kun kiinteistöllä tehdään vesijärjestelmiä tai muuta suurempaa luvanvaraista remonttia tai tietynlaisia korjaus- tai muutostöitä.

Edellä mainittujen säädösten lisäksi jätevesistä ja niiden käsittelyssä syntyvistä jätteistä on säädetty mm. maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa, jätelaissa, terveyden- suojelulaissa ja -asetuksessa, vesihuoltolaissa ja lannoitevalmistelaissa. Kunnat voivat antaa tarkempia ja valtakunnallista tasoa tiukempiakin paikallisia määräyksiä mm. ympäristönsuojelumääräyksissä ja rakennusjärjestyksessä.

3.19.2 Voimajohdot

Suunnittelualueelle ei sijoitu voimajohtoja, joilla olisi huomattavaa vaikutusta alueen maankäytön suunnitteluun.

3.20 Rakentamista rajoittavat tekijät

3.20.1 Pilaantuneet maa-alueet

Suunnittelualueella sijaitsee neljä maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI) merkittyä kohdetta (Ympäristökarttapalvelu Karpalo, 10.10.2019). Kaava-alueelle sijoittuvat kohteet ovat maa alueita, joilla nykyisin tai aikaisemmin harjoitetusta toiminnasta on saattanut päästä maaperään haitallisia aineita. Tiedossa ei ole, että kohteissa olisi tehty maaperän tutkimus- tai puhdistustoimia. Mikäli toimivien tai selvitystarpeen kohteiden alueelle kohdistuu maankäytön muutoksia, on maaperän mahdollinen pilaantuneisuus selvitettävä ennen maanrakennustöihin ryhtymistä ja tarvittaessa maaperä puhdistettava.

Kuva 21. Suunnittelualueelle sijoittuvat mahdolliset pilaantuneiden maiden kohteet merkitty karttaan sinisin pistein. (Lähde: Ympäristökarttapalvelu Karpalo)

3.20.2 Tulvavaara

Suunnittelualueelle ei sijoitu vesistön tulvariskialuetta (Tulvakarttapalvelu 2019). Hinnerjoella ei ole jatkuvaa vedenkorkeuden seurantaa. Hinnerjoella on ollut pieniä tulvaongelmia ja uusi perkaussuunnitelma on laadinnassa.

3.20.3 Melu

Suunnittelualueen merkittävimmät melunlähteet ovat kantatien 43 ja seututien 210 liikenteen aiheuttamat melut. Teiden nopeusrajoitukset ovat suunnittelualueen kohdalla lähes kokonaisuudessaan 60 km/h tai sen alle. Teiden keskimääräisistä vuorokausiliikennemääristä ja nopeusrajoituksista pääteltynä valtioneuvoston asettamat ulko- ja sisätiloja koskevat melun ohjearvot eivät ylity nykyisen asuinrakentamisen tai muiden melulle herkkien toimintojen osalta.

Muun tiestön osalta keskimääräiset vuorokausiliikennemäärät ja ajonopeudet ovat siinä määrin alhaisia, ettei liikenteen melusta aiheudu mainittavaa haittaa mm. asumiselle tai virkistysalueille.

4. TAVOITTEET

4.1 Kunnan kaavoitustyölle asettamat tavoitteet

Kaavan tavoitteena on luoda edellytykset maatalouden elinvoimaisuuden, sekä elinkeinojen ja palveluiden kehittämiseksi ja monipuolisen, pääasiassa pientaloihin keskittyvän asumisen ja palveluasumisen sijoittumiseen yhdyskuntarakenteen kannalta edullisella tavalla. Erityistä huomiota on kiinnitettävä täydennysrakentamisen sovittamisessa osaksi alueen valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä sekä maiseman ja luonnon arvoja. Osayleiskaavalla huomioidaan myös alueen liikenneverkon toimivuus ja turvallisuus niin ajoneuvo- kuin kevyen liikenteen näkökulmasta. Kaavalla on tarkoitus osoittaa alueen tulevan maankäytön tarkemman suunnittelun periaatteet ja tulevaisuudessa asemakaavoitettavat alueet. Osayleiskaavan laadinta niin, että tuleva rakennuspaikkavaranto toteutuisi ja tukisi kylän kehittämistä.

Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena siten, että kunta voi jatkossa myöntää erikseen osoitettavilla kaava-alueen osilla maankäyttö- ja rakennuslain 44 §:n mukaisia suoraan yleiskaavaan perustuvia rakennuslupia. Oikeusvaikutteisuudesta seuraa myös, että alueen maankäyttöä ja rakentamista koskevien päätösten valmistelussa viranomaisten on jatkossa varmistettava, että aiotuilla toimenpiteillä ei vaikeuteta osayleiskaavan toteutumista (nk. yleinen viranomaisvaikutus).

4.2 Asukkaiden ja maanomistajien tavoitteet

Suunnittelualueen asukkaille ja maanomistajille järjestettiin vireilletulovaiheen yleisötilaisuus 17.6.2019 ja luonnosvaiheen yleisötilaisuus 8.9.2020. Yleisötilaisuuksissa kuullut maanomistajien tavoitteet olivat linjassa kaupungin asettamien tavoitteiden kanssa.

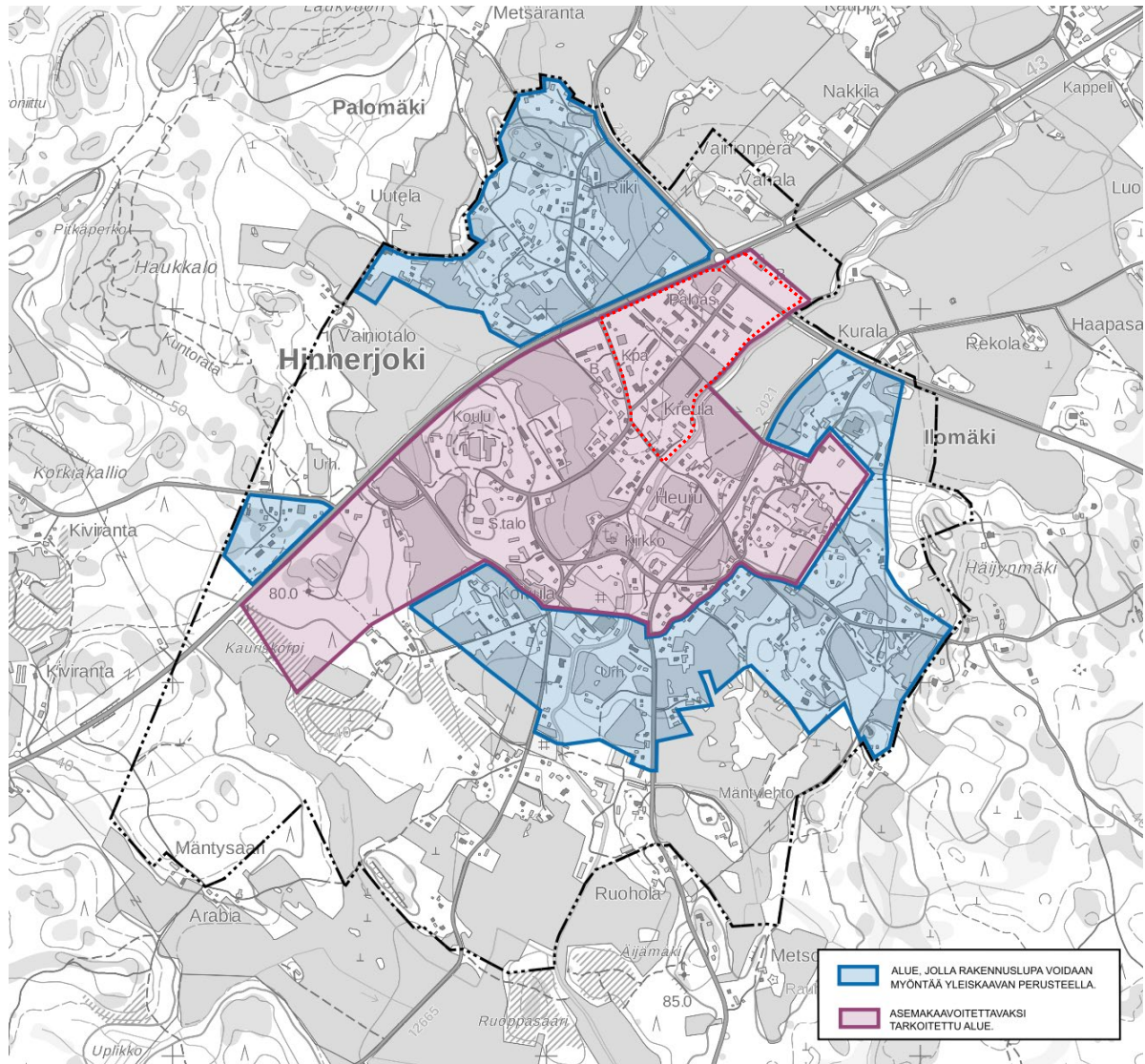
4.3 Kaavoitusta ohjaavien viranomaistahojen tavoitteet

Kaavan aloitusvaiheessa 23.5.2019 järjestettiin viranomaisneuvottelu. Neuvottelussa viranomaistahot korostivat Hinnerjoen valtakunnan ja maakunnan tasolla arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja maisemien vaalimista kaavoituksessa. Neuvottelussa painotettiin, että kaavaratkaisu tulee perustua riittävään ja ajantasaiseen selvitystietoon.

Kaavan ehdotusvaiheessa 28.3.2022 järjestettiin toinen viranomaisneuvottelu. Neuvottelussa viranomaistahot kommentoivat alustavaa kaavaehdotusta nostaen vielä esiin mm. alueen liittymisen laajempaan viherverkostokokonaisuuteen, kävelyn ja pyöräilyn reitistöt, meluun ja maaperän pilaantuneisuuteen liittyvät määräystarpeet sekä huomioita kulttuuriympäristöön liittyen. Lisäksi käytiin läpi kulttuuriympäristön inventoinnissa esitetyt arvoluokitukset ja niiden perusteella kaavaan tehtävät tarkistukset ja täydennykset. Neuvottelussa annettu palaute ja huomiot kaavan määräyksiin ja esitystapoihin teknisistä tarkistuksista on otettu huomioon kaavaehdotusaineistoa viimeisteltäessä. Myös kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitystä on viranomaisten kommenttien perusteella edelleen täydennetty.

5. MITOITUKSEN PERIAATTEET

5.1 Rakennuspaikat

Kuva 22. Kuva vyöhykejaosta. Voimassa oleva asemakaava-alue on osoitettu punaisella pisteviivalla.

Suunnittelualue on kaavakartalla jaettu kolmeen vyöhykkeeseen;

- asemakaavoitettava alue
 - uusia rakennuspaikkoja ei osoiteta osayleiskaavassa
 - alueen rakentaminen vaatii asemakaavallista ohjaamista
- MRL 44 § mukainen alue
 - uudet rakennuspaikat osoitetaan kaavakartalla ja rakennuslupaa voi hakea suoraan osayleiskaavan mukaisesti
- suunnittelutarvealue
 - uusia rakennuspaikkoja ei osoiteta osayleiskaavassa
 - alueella rakentaminen vaatii erillisen suunnittelutarveluvan

Kaavatyön aikana määritetyt uudet rakennuspaikat osoitetaan kaavakartalla ja niille voidaan kaavan lainvoimaiseksi tulon jälkeen hakea MRL 44 §:n mukaisesti suoraan rakennuslupaa. Jokaisella maanomistajalla on oikeus myös kieltää uusien rakennuspaikkojen

osoittaminen omille mailleen. Osayleiskaavassa osoitettavista uusista, toteutumatta jäävistä rakennuspaikoista ei koidu velvoitteita maanomistajille.

Tässä osayleiskaavassa ei osoiteta MRL 72 §:n mukaista rantarakentamista. Tästä syystä kaava-alueelle ei ole laadittu emätilaselvitystä eikä rakennuspaikkojen määrä tai sijainti perustu emätilaperiaatteeseen.

Rakennuspaikkojen sijoittaminen perustuu kaavatyön aikana tehtyjen selvitysten, maanomistajien kuulemisen, kunnan tavoitteiden sekä asiantuntijatyönä tehtyjen tarkastelujen kautta päädyttyyn kokonaistarkasteluun. Maankäyttöratkaisua on erityisesti ohjannut alueen arvokas kulttuuriympäristö sekä maisemakokonaisuus. Rakennuspaikkoja on pyritty sijoittamaan alueelle kunnioittaen alueen arvoja sekä vahvistaen olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Alueelle ei ole ositettu kokonaan uusia asuinalueita, vaan uudet rakennuspaikat on sijoitettu täydentämään vanhaan rakennetta. Paikat sijoittuvat lähtökohtaisesti olemassa olevien teiden varsille ja laajoille avoimille alueille rakentamista on vältetty.

Suoraan rakennuslupaan oikeuttavassa MRL:n 44 §:n mukaisessa kaavassa määritellyt rakentamismahdollisuudet, rajoitukset ja maankäyttö on suunniteltava niin, että maanomistajia kohdellaan tasapuolisesti. Periaatteen taustalla on perustuslain vaatimus siitä, että ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Kaikille maanomistajille on annettava yhtäläinen mahdollisuus rakentamiseen luonnonolosuhteet ja muu ympäristö huomioon ottaen. Tällöin verrataan keskenään maanomistajia, joiden maat sijaitsevat samalla tavalla esimerkiksi yhdyskuntarakenteeseen, ympäröivään asutukseen, rakennettavuuteen tai ympäristön arvoihin nähden. Maanomistajien kuuleminen ajoittuu erityisesti kaavan luonnosvaiheeseen. Kaavaluonnoksen nähtävilläolon aikana pyritään kartoittamaan maanomistajien toiveet, joiden mukaan viimeistellään kaavaehdotus.

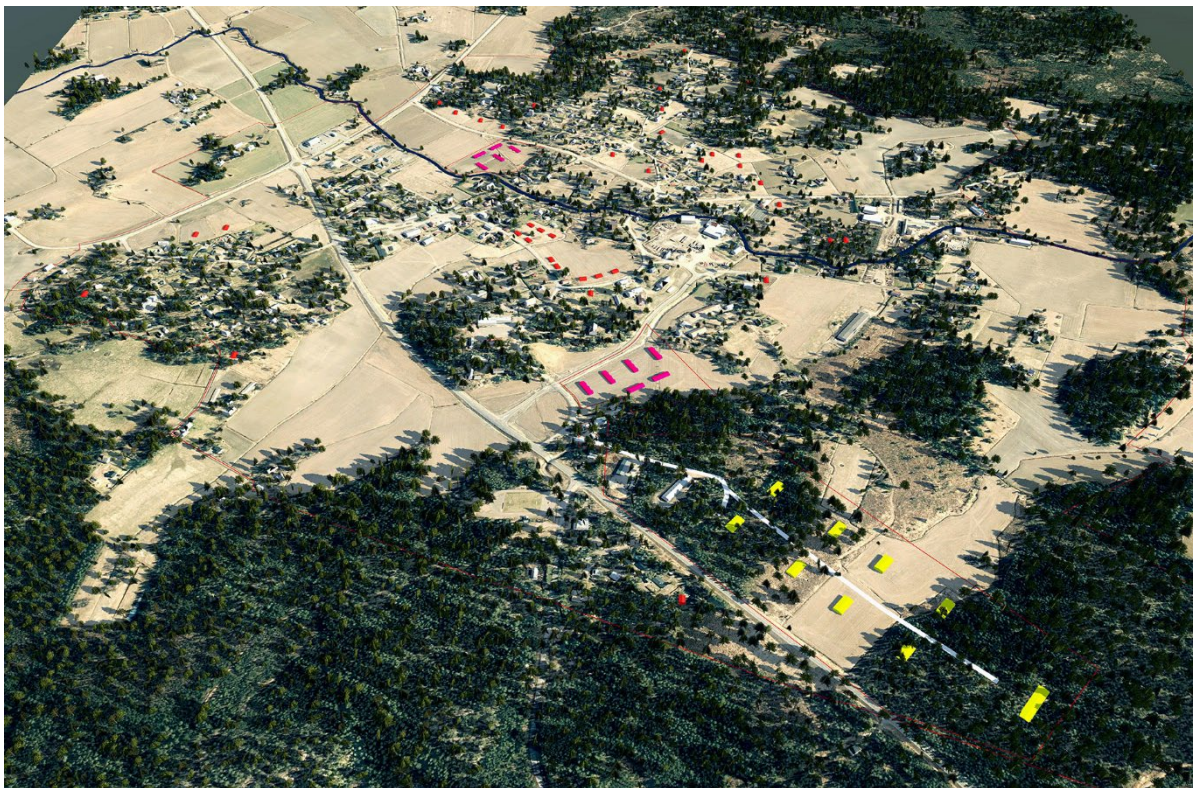
Osayleiskaava-alueen kokonaisrakennuspaikkamäärä alueella, jolla osayleiskaava tulee ohjaamaan suoraan rakentamista, on 123 rakennuspaikkaa. Olemassa olevaa rakennusoikeutta on näistä 99 rakennuspaikkaa, ja 24 rakennuspaikoista on uusia.

Asemakaavoitettavaksi osoitetuilla alueilla rakentamisen määrä tarkastellaan asemakaavavaiheessa.

Seuraavissa kuvissa on havainnollistettu uuden rakentamisen sijoittumista maisemaan. Rakennusmassat ovat symbolin omaisia palikoita, eivätkä ne suoraan kuvaan rakentamisen tapaa, eikä pihojen suojaksi istutettavaa puustoa ole esitetty.

Kuvat 23 ja 24. Kuvaotteita kaavan luonnosvaiheen mallinnustutkielmasta, jonka avulla on hahmoteltu uuden rakentamisen potentiaalisesta sijoittumisesta alueelle.

Kuvat 25 ja 26. Kuvaotteita kaavan luonnosvaiheen mallinnustutkielmasta, jonka avulla on hahmoteltu uuden rakentamisen potentiaalisesta sijoittumisesta alueelle.

6. OSAYLEISKAAVA

6.1 Kaavan rakenne

Kaavaratkaisussa kaava-alue on jaettu kolmeen alueeseen:

- Asemakaavoitettavaksi tarkoitettu alue (ak)
 - Alueet, joilla on voimassa olevia asemakaavoja
 - Asemakaava-alueen laajentamiseksi tarkoitettut alueet joen ja Tarvaistentien välissä, kirkon ympäristö sekä Hinnerjoenraitin ympäristö.
 - Asemakaavoitettavaksi tarkoitettu uusi teollisuus- ja varastoalue (TY-1) sekä asumisen/palvelujen alue (AP/P).
- Alue, jolla asuinrakennuksen rakennuslupa voidaan myöntää yleiskaavan perusteella (at)
 - Kylän rakenteen kannalta keskeiset alueet, joilla olemassa oleva tiivis kylärakenne.
- Suunnittelutarvealue
 - Kaava-alueen reuna-alueet, joilla rakentaminen on haja-asutusluonteista.

Koko suunnittelualueesta noin puolet on osoitettu joko maa- ja metsätalousvaltaisena alueena (M), maatalousalueena (MT) tai maisemallisesti tärkeänä peltoalueena (MA-1). Maisemallisesti arvokkaana peltoalueena on osoitettu kirkonkylän keskeisimmät peltoalueet eli Seurojentalon edustan peltoalue, kirkon länsipuolinen peltoalue sekä Heurun tilaa ympäröivä peltoalue Tarvaistentien molemmiin puolin. Muilta osin viljelykäytössä olevat pellot on merkitty maatalousalueena (MT).

Urheilukentän ja jääkiekkokaukalon alueet lähiympäristöineen on osoitettu urheilu- ja virkistyspalveluiden alueena (VU) ja virkistysalueena (V). Lisäksi kylän keskustan jokirantaan on soitetu kolme muuta virkistysaluetta (V) ja olemassa oleva leikkipuisto on osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL).

Hinnerjoen/Lapinjoen jokialue on osoitettu kaavaan vesialueena (W). Jokea pitkin on osoitettu kulkemaan maakuntakaavan mukainen melontareitti.

Tieyhteyksien varten, olemassa olevan kylärakenteen yhteyteen sekä peltoalueiden reunamille sijoittuvat asumiselle varatut alueet on osoitettu kaavaratkaisussa erillispientaalojen (AO), maatalojen talouskeskusten (AM), pientalovaltaisten asuntoalueiden (AP) tai kyläalue (AT) aluemerkinnoilla. Kyläalue merkintää on käytetty Hinnerjoen raitin varrella, vanhan kyläkeskuksen kohdalla.

Keskeisimmät alueet ovat tarkemmin asemakaavoitettavaksi osoitettua aluetta. Sen ulkopuolella at-aluerajauksen alueella asuinrakentamista ohjaamaan osoitetun rakennuspaikkasymbolin sijainti on ohjeellinen. Rakennuspaikat on sijoitettu tukemaan kylän kehittämistä – kylärakenteen kannalta parhaimmille ja sitä täydentäville alueille. Rakentamista on osoitettu alueille, joilla ei ole erityisiä rakentamisrajoitteita. Uuden rakennusoi-keuden esittämisessä on noudatettu tavoitetta, että suunnittelualue säilyy jatkossakin kyläasutusmaisena alueena. Rakennuspaikat on osoitettu kaavassa määritettyjen yleis-ten suunnitteluperiaatteiden mukaisesti olemassa olevien rakennuspaikkojen tai rakennuskokonaisuuksien yhteyteen. Rakennuspaikat on pyritty esittämään suunnittelualueen muuta rakentamista mukaillen riittävän väljinä siten, että rakennuspaikkojen sijoittamisella on joustoa ja että rakennuspaikoista voidaan halutessa muodostaa riittävän kokoisia ja väljiä. Kaavan rakentamista ohjaavilla yleismääräyksillä ohjataan mm. rakennuspaikan suuruutta, rakentamisen sijoittumista, määrää ja tapaa.

Olemassa olevat yritysalueet ja palvelujen alueet on osoitettu kaavakartalle T- ja PL-alueina. Palvelujen alueella osa rakennusalueesta voidaan käyttää asuinkäyttöön. Julkisten palvelujen ja hallinnon alueilla (PY) palvelun toteuttajana voi toimia myös yksityinen taho.

Uudet alueet on kaavassa osoitettu valkoisina alueina paksulla reunaviivalla. Kaikki uudet aluemerkinnot sijoittuvat asemakaavoitettaviksi tarkoitetuille alueille.

Liikenteen ja liikenneverkkojen osalta kaavassa on osoitettu alueelle sijoittuvat seutu- ja yhdystiet sekä rakennuspaikoille johtavat nykyiset pääsytiät. Tieverkostoon ei ole esitetty merkittäviä muutoksia, mutta kaavaehdotuksessa on erillisin merkinnöin osoitettu liikenneselvityksessä jalankulun ja pyöräilyn yhteystarpeiltaan kehitettäväksi osoitetut maanteiden ylityskohdat sekä reitistön tärkeät osat täydennystarpeineen.

Kaavakartalle on rajattu RKY-alue sekä kohdamerkinnöin osoitettu kirkkolailla suojeltu kirkkorakennus sekä rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnissa arvoluokkiin A ja B arvotetut suojeltavat kohteet, jotka ovat seuraavat (kohdenumero, nimi, arvoluokka):

4	Ainola (ent. Riiki)	A
12	Mäenrinne)	B
14	Wanne	B
19	Virtanen	A
21	Aatula + Hannula	B
23	Lehtimäki	B
26	Kuusela	A
55	Pakari (Matkabaari)	B
56	Kaisan tupa (Torikulma)	B
57	Kujanpää	B
58	Pietilä	B
59	Tarjola	B
60	Kivitalo	B
61	Kauppala	A
67	Suoja	A
69	Hinnerjoen koulu (ent. Mäki-Mattila):	
	/1 Hinnerjoen vanha koulu	B
	/2 Kunnantalo/kirjasto	B
	/3 Terveystalo	B
72	Rauhala (Seurantalo)	A
73	Tuomela	A
74	Rinnemäki	B
75	Päivölä	A
76	Seppälä (ent. Uusi-Mattila)	B
77	Ristelä	B
78	Kotiseutumuseo	A
80	Pappila (Kirkko)	A / kirkkolailla suojeltu kohde
81	Kirkkosilta	A
82	Myllynrauniot	A
83	Halminen (ent. Pappila)	A
86	Hessilä	B
89	Karisto	B
90	Jokiniemi	B
91	Aaltoranta	B
92	Heuru	A
93	Tarkkamäki	B
94	Kariharju	A
100	Raulantalo (ent. Raula)	A

101	Myllymäki	B
106	Pihlajamäki	B
107	Kukkula	B
109	Marjala	B
113	Riikilä	B
116	Kivelä	B
117	Tiehaara	B
118	Rantalainen	B
119	Kumpula	B
157	Paloasema	A
166	Mäntylehto (ent. Raukko)	A
167	Lukkarila	A
168	Koskela	A
169	Koivurinne + Tuottola	B

Lisäksi kaavakartalla on suojeltaviksi kohteiksi osoitettu neljä aiemmin asemakaavoituksen yhteydessä inventoitua ja jo asemakaavalla suojeltua, tämän inventoinnin yhteydessä siksi numeroimatonta kohdetta.

Inventoinnissa tunnistetuille arvoalueille on kaavassa osoitettu ympäristön säilyttämisen velvoite (käyttötarkoituksimerkintöihin liittyvä lisämerkintä /s). Arvoalueiden ympäristöjen säilyttäminen tarkoittaa suojeltavaksi osoitettujen rakennuskohteiden säilyttämisen lisäksi myös muiden aluekokonaisuuden kannalta merkityksellisten seikkojen, kuten piha-piiriin muodostavien muiden rakennusten, rakennelmien ja istutusten, katutilaa rajaavien aitojen ja maisemassa merkittävien puiden ja puuryhmien säilyttämistä, hoitoa ja tarvittaessa täydentämistä arvokkaisiin ominaispiirteisiin huolellisesti sovittaen.

Edellä luetelluista rakennuskohteista Seurojen talo (Seurantalo) on todettu ennestään maakunnallisesti merkittäväksi kohteeksi. Lisäksi lähes koko kaava-alue on maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Kaava-alueella sijaitseva historiallisen ajan kiinteä muinaisjäännös (historiallisen ajan kyläpaikka Hinnerjoki) on osoitettu kaavakartalla sm -merkinnällä.

Luontoselvityksen suosituksen mukaisesti kaavakartalle on osoitettu kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää aluetta (luo). Nämä kohteet ovat karu kallioketo "*Perinnebiotooppi, Riiki*" (selvityksen kohde 9.1) sekä Hinnerjoen koskialue "*Uomaympäristö, Kirkkokoski*" (selvityksen kohde 9.4). Luo-merkintään liittyy hyväksymisvaiheeseen tarkistettu suunnittelumääräys: "Alue tulee säilyttää luonnonmukaisena ja lajistolle sopivan avoimena raivaamalla nuorta puustoa ja pensaikkoa säännöllisin väliajoin."

Lisäksi kaavassa on annettu rakentamista ohjaavia yleismääräyksiä.

6.2 Rakennuspaikkakohtainen mitoitus

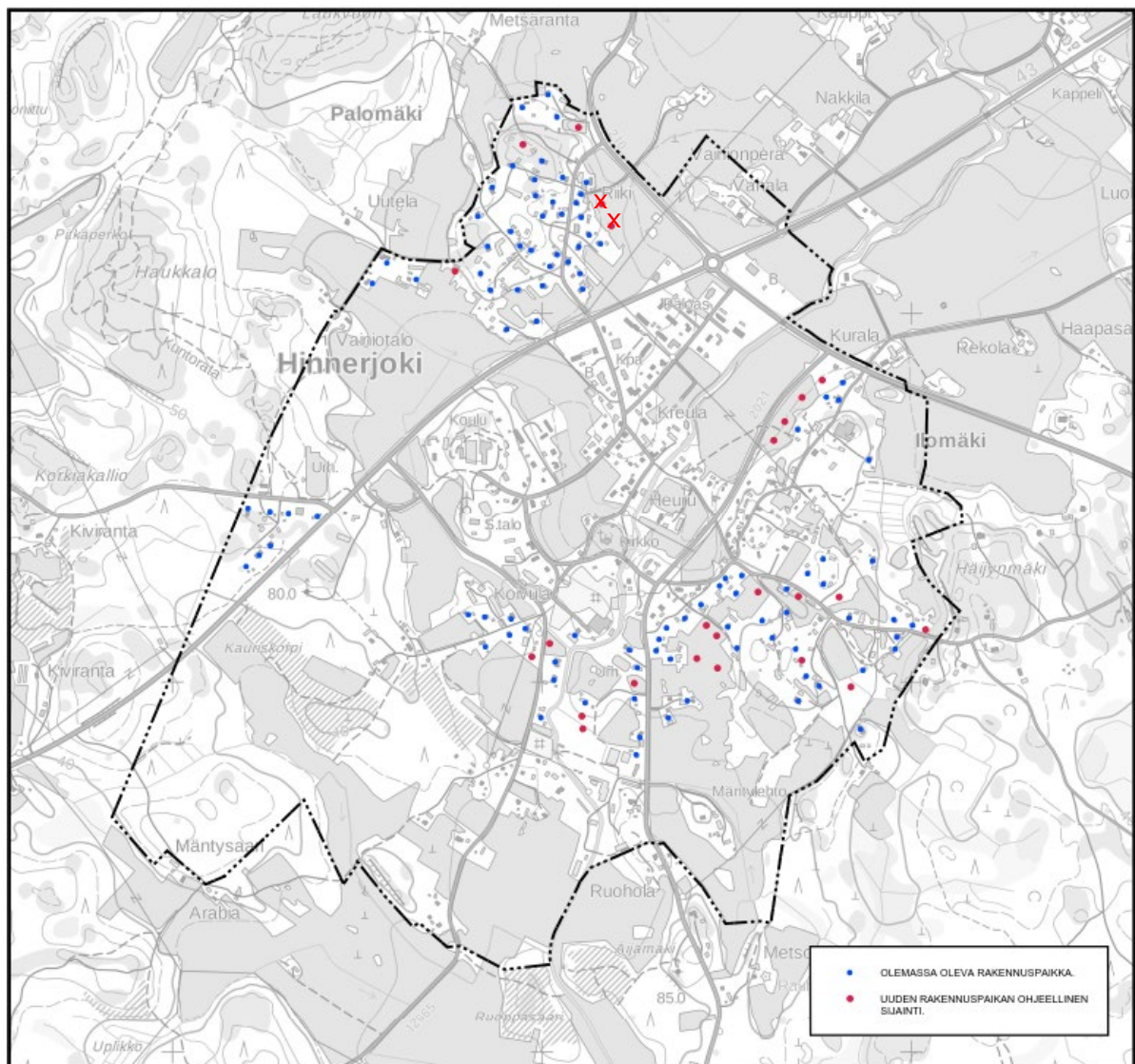
Kaavassa osoitettu asumisen rakennuspaikkamäärä at-alueita koskien on 121 rakennuspaikkaa. Tästä määrästä uusien rakennuspaikkojen osuus on 22 rakennuspaikkaa eli noin 20 % kokonaisrakennuspaikkamäärästä.

Kaavakartalle osoitettujen nykyisten rakennuspaikkojen osalta kaava-alueelle sijoittuu lisäksi nykyisiä rakennuspaikkoja, jotka sijoittuvat kaavassa esitetyille PL, PY- ja T-alueille. Rakennuspaikkoja ei ole esitetty ja ei ole tapana esittää rakennuspaikkasymbolein ko. alueilla. Rakennuspaikkasymbolit kuvastavat kaavassa nimenomaan asuinrakentamispaiikkoja.

Suojeltavia rakennuksia tai rakennusryhmiä esitetään kaavassa koko alueelle yhteensä 51 kappaletta, joista at-alueille sijoittuu 9. Suojelun osuus at-alueen rakennuspaikoista on siis n. 6%.

Lisäksi Hinnerjoen kylän keskeisimmät osat sekä uudet AP/ P- ja T-1- alueet on osayleiskaavassa osoitettu asemakaavoitettavaksi alueeksi. Tällä alueella rakentamisen tarkempi määrä ja sijainti ratkaistaan asemakaavalla. Suojeltavan rakennuksen tai rakennusryhmän merkinnällä osoitetuista kohteista valtaosa, 41 kappaletta, sijaitsee tämän asemakaavoitettavaksi alueeksi osoitetun ak-aluerajauksen sisällä.

Kaava-alueen uloimmalla kehällä rakennuspaikat määritellään suunnittelutarvemenettelyn kautta. Suojelukohteista yksi sijaitsee suunnittelutarvealueella.

Kuva 27. Kaavaratkaisussa osoitetut asuinrakennuspaikat at-alueella. Nykyiset asuinrakennuspaikat osoitettu kartalla sinisillä pisteillä, uudet rakennuspaikat punaisilla. (Riikin tilan ympäristöön sijoittuvat kaksi uutta rakennuspaikkaa on viranomaislausuntojen perusteella tehtynä teknisenä tarkistuksena poistettu ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen. Poistetut paikat on osoitettu kartalla punaisella rastilla.)

6.3 Kaavan kokonaismoitus

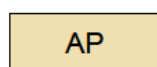
Kaava-alueen laajuus on 328,2 hehtaaria. Alueen jakautuminen eri pääkäyttötarkoituksille varattuihin osa-alueisiin pinta-aloittain ja prosenttiosuuksittain on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 3. Kaavaratkaisun kokonaismoitus

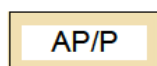
Alueen pääasiallinen käyttötarkoitus	Pinta-ala (ha)	Osuus koko kaava-alueen pinta-alasta
AM	5,6	1,7 %
AM/s	3,3	1,0 %
AO	55,8	17,0 %
AO/s	26,0	7,9 %
AP	10,3	3,1 %
AP/P	5,6	1,7 %
AP/s	3,0	0,9 %
AT/s	2,2	0,7 %
ET	0,7	0,2 %
EV	1,3	0,4 %
M	49,0	14,9 %
MA	10,0	3,1 %
MT	115,2	35,1 %
PL	3,0	0,9 %
PL/s	2,9	0,9 %
PY	2,8	0,8 %
PY/s	1,0	0,3 %
T	11,0	3,4 %
TY-1	12,6	3,8 %
V	3,5	1,1 %
VL	0,1	0,0 %
VU	1,3	0,4 %
W	2,0	0,6 %
Yhteensä	328,2	100 %

6.4 Osayleiskaavan merkinnät ja määräykset

Osayleiskaavan kartalla on esitetty seuraavat merkinnät ja määräykset:

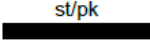
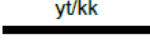

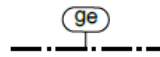
PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE.

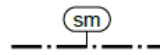
UUSI PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE/ PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.

AO	ERILLISPIENTALOJEN ALUE.
AO	UUSI ERILLISPIENTALOJEN ALUE.
AM	MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE
AT	KYLÄALUE.
PL	LÄHIPALVELUJEN ALUE.
PY	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.
T	TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE.
TY-1	UUSI TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan teollisuus- ja varastotiloille sekä niihin liittyville liike- ja toimistotiloille. Alueen toiminta ei saa aiheuttaa ilman pilaantumista eikä säännöllistä meluhäiriötä ympäristön asutukselle. Alue tulee rajata peltoalueen puolelta puu- tai pensasistutuksin tai ympäristöön sopivalla aidalla.
ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.
V	VIRKISTYSALUE.
VL	LÄHIVIRKISTYSALUE.
VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE.
EV	SUOJAVIHERALUE.
M	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.
MT	MAATALOUSALUE.
MA-1	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Alueen säilyminen avoimena ja viljelyskäytössä on maiseman ja kulttuuriympäristöarvojen kannalta tärkeää. Alueille ei osoiteta rakentamista.
W	VESIALUE.
/s	ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ SÄILYTETÄÄN.

	KIRKKOLAIN NOJALLA SUOJELTU KOHDE. Kirkkolain 14 luvun 5 §:n nojalla suojeltu kirkollinen rakennus. Rakennuksen suojelu käsittää myös sen kiinteän sisustuksen sekä siihen liittyvät maalaukset ja taideteokset. Korjaus- ja muutostöissä on pyydettävä Museoviraston lausunto.
	SUOJELTAVA RAKENNUS TAI RAKENNUSRYHMÄ. Rakennuksia ei saa purkaa (Mrl:n 41§ mom. 2). Kohdetta tai sen kulttuurihistoriallisia arvoja omaavaa ympäristöä koskevien toimenpiteiden ja suunnittelun on oltava kokonaisuuden säilymistä turvaavia. Rakennuksissa tai rakennelmissa suoritettavien muutos- ja korjaustöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen tai rakennelman rakennustaiteen, kulttuurihistorian, taajamakuvan ja/tai maisemakuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Kohteita koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. At-aluearajauksen sisällä kohde muodostaa myös olemassa olevan rakennuspaikan. Merkintään liittyvä numero viittaa kulttuuriympäristön inventointiraportissa ja kaavaselostuksessa käytettyyn kohdenumeroon ja kirjainmerkintä kertoo kohteen arvoluokan (A, B).
	KANTATIE.
	SEUTUTIE/PÄÄKATU.
	YHDYSTIE/KOKOOJAKATU.
	KULKUTIE.
	KIERTOLIITTYMÄ.
	JALANKULKU- JA PYÖRÄILYREITTI.
	JALANKULKU- JA PYÖRÄILYREITIN YHTEYSTARVE.
	MELONTAREITTI
	PUHDISTETTAVA / KUNNOSTETTAVA ALUE. Maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää ennen rakentamiseen ryhtymistä ja tarvittaessa kunnostaa käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla.
	VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ. Merkinnällä on osoitettu museoviraston inventoinnin mukaiset valtakunnallisesti merkittävät kokonaisuudet. Alueella olevia rakennuksia ei saa purkaa ilman lupaa (MRL § 127). Alueella tapahtuvan uudis- ja korjausrakentamisen ja muiden suoritettavien toimenpiteiden on sopeuduttava kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin, maisemallisiin arvoihin ja alueen historialliseen kehitykseen. Aluetta koskevista toimenpiteistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.
	MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KULTTUURIYMPÄRISTÖ. Alueen asemakaavoituksessa ja muussa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä. Rakennusten korjaaminen, laajentaminen ja parantaminen sekä alueen harkittu täydennysrakentaminen sallitaan. Rakennusten, pihapiirien ja ympäristön suunnittelussa on otettava huomioon alueen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei näitä toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä, vaan rakentaminen sopeutetaan mittakaavaltaan, materiaaleiltaan, arkkitehtuuriltaan ja rakentamistavaltaan alueelle ominaiseen rakennettuun ympäristöön ja maisemaan. Kaikista aluetta ja sinne rakentamista koskevista vähäistä merkittävämmistä suunnitelmista ja hankkeista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

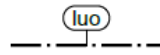

ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA

MUINAISMUISTOKOHDE.

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydyttävä museoviranomaisen lausunto.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE.

Alue tulee säilyttää luonnonmukaisena ja lajistolle sopivan avoimena raivaamalla nuorta puustoa ja pensaikkoa säännöllisin väliajoin.

ALUE, JOLLA RAKENNUSLUPA VOIDAAN MYÖNTÄÄ YLEISKAAVAN PERUSTEELLA.

ASEMAKAAVOITETTAVAKSI TARKOITETTU ALUE.

OLEMASSA OLEVA RAKENNUSPAIKKA.

UUDEN RAKENNUSPAIKAN OHJEELLINEN SIJAINTI.

YLEISKAAVA-ALUEEN RAJA.

10 metriä kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva.

ALUEEN RAJA.

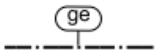

MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KULTTUURIYMPÄRISTÖ.

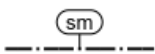
Alueen asemakaavoituksessa ja muussa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä.

Rakennusten korjaaminen, laajentaminen ja parantaminen sekä alueen harkittu täydennysrakentaminen sallitaan. Rakennusten, pihapiirin ja ympäristön suunnittelussa on otettava huomioon alueen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei näitä toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä, vaan rakentaminen sopeutetaan mittakaavaltaan, materiaaleiltaan, arkkitehtuuriltaan ja rakentamistavaltaan alueelle ominaiseen rakennettuun ympäristöön ja maisemaan.

Kaikkia aluetta ja sinne rakentamista koskevista vähäistä merkittävämmistä suunnitelmista ja hankkeista on pyydyttävä museoviranomaisen lausunto.

ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA

MUINAISMUISTOKOHDE.

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydyttävä museoviranomaisen lausunto.

YLEISMÄÄRÄYKSET

Rakentaminen osayleiskaava-alueella

TÄMÄ OSAYLEISKAAVA-ALUE ON SUUNNITTELUTARVEALUETTA (MRL § 16), LUKUUN OTTAMATTA TÄLLÄ KAAVAKARTALLA ASEMAKAAVOITETTAVAKSI (ak) OSOITETTUJA ALUEITA SEKÄ ALUEITA, JOILLA RAKENNUSLUPA VOIDAAN MYÖNTÄÄ TÄMÄN OSAYLEISKAAVAN PERUSTEELLA (at) (MRL § 44). Kaavan yleismääräyksellä annettu suunnittelutarvealue koskeva määräys voi olla voimassa enintään 10 vuotta (MRL 16 § 3 momentti).

Maankäyttö- ja rakennuslain 44§:n perusteella määrätään, että tämän osayleiskaavan saatua lainvoiman kunta voi myöntää at-alueen sisäpuolella suoraan rakennusluvasta asuinrakennuksille AO- ja AM-alueille merkityille rakennuspaikoille, kun rakennuspaikan minimipinta-ala on 2000 m². At- ja ak-alueiden ulkopuolella rakentaminen ratkaistaan suunnittelutarvekattausavulla.

Lähes koko kaava-alue on maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Rakentamisen sijoittuminen

Avoimille paikoille rakentamista ei suositella, vaan rakennukset tulisi pyrkiä sijoittamaan puuston, kasvillisuuden ja maastokohtien muodostamaan maisemasuojaan. Avoimpiin peltomaisen kohtiin sijoittuvien rakennuspaikkojen rajaamisessa tulee suosia kasvillisuutta.

Rakentamisen määrä

Kaava-alueella rakennuspaikalle rakennettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta, mutta kuitenkin AO-alueilla alle 500 k-m².

AM-alueilla saa rakentaa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen tarvittavia rakennuksia ja maataloutta ja maatilaa tukevaa yritystoimintaa kunnan rakennusjärjestyksen sallimalla tavalla.

AO-alueilla kerrosalasta voidaan enintään 40% käyttää tarvittaessa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia liike-, työskentely- ja teollisuustiloja varten.

P-Alueilla kerrosalasta voidaan enintään 50% käyttää tarvittaessa asuintiloja varten.

Rakentamistapa

Kaikessa rakentamisessa tulee huomioida Hinnerjoen arvokas kulttuuriympäristö. Rakennusten tulee sopeutua muodoiltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan, korkeusasemaltaan sekä väriykseltään ympäröivään maisemaan. Valoa heijastavat ja kiiltävät materiaalit sekä ympäristöstä erottuvat kirkkaat värit ovat kiellettyjä.

Melu

Lähelle maantietä rakennettaessa tulee lupahakemusten käsittelyn yhteydessä varmistaa, etteivät liikennemelun osalta kyseiselle maankäytölle sallitut enimmäisarvot ylitä.

Jätevedet

Jätevesien käsittelyssä tulee noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä ja asetuksia sekä rakennusjärjystä.

Rakennuspaikkojen ajoneuvoliittymien järjestämistä koskeva määräys

Rakennuspaikkojen liikennöinti tulee toteuttaa nykyisiä liittymiä tai rakennuspaikkojen yhteisiä liittymiä hyödyntäen. Liittyminen yleiseen tiehen vaatii ELY-keskuksen liittymäluvan.

7. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan kaavaa laadittaessa on vaikutuksia selvitettävä siinä laajuudessa, että voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset seuraaviin kokonaisuuksiin:

- ihmisen elinoloihin ja elinympäristöön;
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta käytössä oleviin perustietoihin, laadittaviin selvityksiin, maastokäynteihin, osallisilta saatavaan palautteeseen, lausuntoihin, mielipiteisiin ja muistutuksiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin. Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia. Vaikutusten arviointi kohdistetaan niihin vaikutuksiin, jotka ovat merkittäviä. Merkittävyyttä arvioitaessa keskeisiä tekijöitä ovat vaikutusten ominaisuudet, kaava-alueen nykytila ja herkkyys.

Hinnerjoen osayleiskaavan vaikutusarviointityö on tehty osana kaavan suunnitteluprosessia. Vaikutusten arvioinnissa korostuvat uusien rakennuspaikkojen osoittamisen vaikutukset alueen kulttuuriperintöön, maisemaan, luonnonarvoihin sekä liikenteen järjestämiseen. Kaavan mitoitus on määritetty siten, että tuleva rakentamisen määrä voidaan sopeuttaa olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön ja luonnon oloihin. Kaavaratkaisussa sekä rakennuspaikkojen sijoittamisessa on pyritty minimoimaan haitallisia vaikutuksia luontoon, rakennettuun ympäristöön ja ihmisiin. Vaikutusarviointien painotuksia tarkennetaan kaavatyön aikana.

7.1 Vaikutukset luonnonoloihin

7.1.1 Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin tai luonnon monimuotoisuuteen

Alue on pääasiassa peltoa ja pientaloasutusta. Ihmisen toiminnan vaikutus koko alueella on ollut merkittävää hyvin pitkällä ajalla. Alueen lounaiskulmassa on tuoreen kangas- metsän alue, joka on talousmetsäkäytössä ja hiljattain harvennushakattu. Luonnontilaista metsää alueella ei ole. Alueen luoteis- ja koillisosissa on huomionarvoisia kalliokohteja. Aluetta halkoo Hinnerjoki. Myös joen ranta-alueet ovat voimakkaasti ihmisen muokkaamia. Joki on voimakkaasti umpeen kasvanut. Joen ympäristössä esiintyy lehtomaisia kohtia ja luhtaisuutta, joka kuitenkin on lähinnä seurausta voimakkaasta umpeenkasvusta.

Alueella ei sijaitse suojelualueita tai -kohteita.

Alueella ei ole luonnonsuojelulain, vesilain tai metsälain mukaisia kohteita. Alueella ei esiinny uhanalaisia luontotyyppejä tai lajeja.

Alueelta on rajattu luonnon monimuotoisuuskohteita (LUMO), jotka sisältävät erilaisia perinnebiotooppeja reunavyöhykkeineen, joille on määritelty hoitotoimenpidesuosituksia. Näillä alueilla ei ole osayleiskaavassa osoitettu uusia rakennuspaikkoja. Kohteet ovat pinta-alallisesti pieniä, joten niille ei ole osoitettu erikseen omaa pääkäyttötarkoitusta.

Kaava-alueella on runsaasti vanhoja maatalous- ja asuinrakennuksia, jotka todennäköisesti tarjoavat päiväpiiloja ja lisääntymispaikkoja lepakoille. Lisäksi mm. Hinnerjoen varsi, puustoiset pihapiirit ja pellonreunat toimivat todennäköisesti myös lepakoiden ruokailualueina. Kaava-alueella suositellaan tehtäväksi lepakkoselvitys alueille, joiden maankäyttöön suunnitellaan laajemmin muutoksia kuten rakennusten purkamista, rakentamista tai puustonraivausta. Kaavan toteutuminen ja mittakaavaltaan maltillinen lisärakentaminen säilyttävät ainakin osittain lepakoiden mahdollisuudet hyödyntää edellä mainittuja ympäristöjä ja luovat mahdollisesti myös uusia lepakoille soveltuvia paikkoja ja kulkureittejä.

Kaava-alueella virtaava Hinnerjoki ja sen varsi toimivat luontaisena ekologisenä käytävänä ja merkittävänä osana viherverkoston kokonaisuutta. Alue on tärkeä lintujen ja mahdollisesti lepakoiden elinalueena ja kulkureittinä. Kaavassa rannan läheisyyteen ei ole suunniteltu uutta maankäyttöä. Asemakaavoitettavaksi tarkoitettulle alueelle on osoitettu AP/P alue, joka ei kuitenkaan ulotu jokirantaan asti, vaan rakentamisen ja joen väliin on kaavassa osoitettu virkistysaluetta (V). Tällä kohdalla alue on tällä hetkellä avointa peltoa.

Asutuksen vaikutukset luonnonmonimuotoisuudelle jäävät vähäisiksi. Kaavassa osoitetut uudet rakennuspaikat on pyritty yhdistämään jo olemassa olevan rakentamisen yhteyteen, jolloin elinympäristöjen pirstoutuminen on vähäisempää. Lisäksi kaavan rakentamismääräykset ohjaavat rakennuspaikoilla kasvillisuuden ja luonnonmukaisuuden suosiin. Kaava-alueen lounaisosaan kantatien viereen on osoitettu uusi teollisuusalue. Alue on merkitty asemakaavoitettavaksi alueeksi. Kyseinen alue on pääosin metsätalouksikäytössä olevaa talousmetsää ja viljeltyä peltoa. Alueen tarkempi suunnittelu tapahtuu asemakaavavaiheessa.

Arvioinnin mukaan, kaava ei toteutuessaan merkittävästi heikennä alueen luonnon monimuotoisuutta. Jokirannan viheralueen osalla kaavan toteutuminen todennäköisesti päinvastoin parantaa sitä.

7.1.2 Vaikutukset Natura-alueisiin, suojelualueisiin ja suojeluohjelma-alueisiin

Kaava-alueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse Natura-alueita, suojelualueita tai suojeluohjelman alueita, joille kohdistuisi vaikutuksia.

7.1.3 Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon

Kaavan vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon ovat vähäiset.

Rakennusten ja kunnallistekniikan rakentaminen johtaa väistämättä maa- ja kallioperän rikkoutumiseen. Näitä muutoksia voidaan lieventää linjojen ja rakennusten sijoittelulla.

Merkittävän uhan pintavesille muodostavat hajakuormituksen päästöt. Hajakuormitusta voidaan estää tehokkaammalla jätevesien käsittelyllä, rantojen suojavyöhykkeillä ja maatalouden lannoitteiden vähentämisellä. Kaava-alueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse pohjavesialueita, joihin voisi kohdistua vaikutuksia.

Ilmaan kohdistuvat vaikutukset muodostuvat lähinnä liikenteen pakokaasuista ja rakentamisaikaisesta pölystä. Pienilmastoon muutoksia aiheutuu kasvillisuuden poistamisesta ja vesitasapainon muutoksista. Liikenteen ja rakentamisen pölyä voidaan ehkäistä toimintojen oikealla sijoittelulla suhteessa tuuliin, auringon säteilyyn ja maaston muotoihin sekä mm. metsityksellä.

Kaavassa on määrätty, että teollisuus- ja varastotiloille (TY-1) varatun alueen toiminta ei saa aiheuttaa ilman pilaantumista eikä säännöllistä meluhäiriötä ympäristön asutukselle. Alue tulee rajata peltoalueen puolelta puu- tai pensasistutuksin tai ympäristöön sopivalla aidalla.

7.2 Vaikutukset maisemaan, kulttuuriympäristöön ja muinaisjäänneksiin

Suunnittelualue sijoittuu suurelta osin valtakunnallisesti merkittävälle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle (rky). Pääosaltaan alue on myös maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä (kh). Aluerajauksen määräyksellä ohjataan alueen korjaus- ja uudisrakentamista. Kaava-alue käsittää todella paljon arvokasta rakennuskantaa. Rakennusten arvot ovat myös moninaiset: toiset ovat arvokkaita rakennuksia yksittäisinä kohteina, toiset osana suurempaa kokonaisuutta tai maisemaa. Kulttuuriympäristön inventoinnissa arvoluokkiin A ja B arvotetut kohteet osoitetaan kaavalla suojelukohteiksi. Lisäksi aluekokonaisuuksina arvokkaiksi tunnistetut alueet on osoitettu ympäristöltään säilytettäväksi /s-merkinnällä ja -määräyksellä. Kokonaisuudet ovat kyläkuvassa merkittäviä ja niihin liittyy kokonaisuutta yhdistäviä ja siten kokonaisuuden osana vaalittavia arvoja, vaikka yksittäiset rakennukset eivät kaikilta osin ole historialtaan tai taajamakuvallisiltaan arvoiltaan merkittäviä tai suojelun arvoisia.

Yleiskaava antaa lähtökohdat ja ohjeet tarkemmalle suunnittelulle, joka tapahtuu joko asemakaavoituksen kautta tai yksittäisten rakennushankkeiden suunnittelussa.

Seudullisesti merkittävän kulttuurihistoriallisen kohteen (seurojentalo) ympäristön peltoalue jää RKY-rajauksen ulkopuolelle. Yleiskaavassa tämä peltoalue on osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA-1). Samoin maisemallisesti erityisen merkittäviä ovat kirkon ympäristön avoimet peltoalueet, jotka niin ikään osoitettu MA-1-merkinnöin.

Kaavaratkaisun uusi rakentaminen kohdistuu pääasiassa maisemallisesti suojaisiin kohtiin ja aukeammilla alueilla peltojen reunoille ja olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen siten, että rakennukset ja rakennuspaikat eivät sulje tai katkaise maisemien avoimia näkymiä tai heikennä maiseman ominaispiirteitä. Osayleiskaavassa osoitetut uudet rakennuspaikat sijoittuvat Hinnerjoen taajamarakenteeseen noudattaen toimintojen nykyisiä ja historiaa kunnioittavia sijoittumisperiaatteita, mutta myös laaditussa maisemanalyysissä tunnistettuja arvoja ja annettuja suosituksia. Sijainnit tukevat alueen maisema- ja taajamakuvalle säilymistä ja kehittymistä alueelle tyypilliseen tapaan.

Olemassa olevan asemakaavan laajennusalueeksi on osoitettu alue (AP/P) Hinnerjoen ja Tarvaistentien välistä. Alueen rakentaminen muuttaa avoimen, viljelykäytössä olevan, pellon rakennetuksi ympäristöksi. Alue kytkeytyy kuitenkin olemassa olevaan rakenteeseen, joka vähentää rakentamisen maisemavaikutuksia. Lisäksi alueen pohjoispuolelle seututien 210:n eteläpuoli on osoitettu maatalousalueeksi, jolloin maisema tältä osin pysyy avoimena.

Kantatie 43:n varteen osoitettu uusi teollisuusalue sijoittuu pääosin metsäiselle alueelle. Vaikka osayleiskaavassa osoitettu alue on melko laaja, ei sillä ole kasvillisuuden takia merkittäviä maisemavaikutuksia. Aluerakenne tarkentuu asemakaavavaiheessa. Uuden Koskisentien tielinjan lounaispuolelle on osoitettu uusi pientalojen ja palveluiden alue. Tien rakentaminen on jo muuttanut maisemarakennetta, jolloin rakentamisen vaikutus ei ole enää niin voimakas. Alueelle tehtävässä asemakaavassa on huomioitava ympäröivä maisema ja rakentamisen ympäristöön sopiminen. Aluerakennetta ja rakentamisen tapaa ohjataan tarkemmin asemakaavavaiheessa.

Alueella sijaitseva kiinteä muinaisjäänne (historiallisen ajan kyläpaikka Hinnerjoki) on esitetty kaavaratkaisussa muinaismuistokohteena. *Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänne. Kohteen kaivaminen peittäminen, muuttaminen,*

vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevasta suunnitelmista on pyydetty museoviranomaisen lausunto.

Muinaismuistolaki ei pääsääntöisesti aseta rajoituksia edelleen asuttujen kylätonttien valitsevalle maankäytölle. Arkeologisia lisäselvityksiä ja kaivaustutkimuksia saatetaan edellyttää uudisrakennushankkeiden ja isompien maaperään kajoavien töiden yhteydessä. Tällaisten hankkeiden ollessa suunnitteilla tulee museoviranomaiseen ottaa yhteyttä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Yleisten ja suurehkojen yksityisten hankkeiden toteuttajien on muinaismuistolain 15 §:n perusteella korvattava tutkimusten kustannukset tai osallistuttava niihin, mikäli sitä ei ole katsottava kohtuuttomaksi.

Osayleiskaavassa kylätontti sijaitsee asemakaavoitettavaksi osoitetulla alueella. Uusia rakennuspaikkoja tai muuten muuttuvaa maankäyttöä historialliselle kylätontille ei ole osoitettu, eikä kaavaratkaisulla ole siten vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Osayleiskaavan arvioidaan ohjaavan rakentamista siten, että alueen kulttuuriympäristön maisemalliset, rakennustaiteelliset ja historialliset arvot säilyvät alueella.

7.3 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

Suunnittelualueen asuntorakentaminen on kylämäistä, reuna-alueilta harvaa, mutta painottuu kylän keskustassa ja sen läheisyydessä tietyille alueille. Olemassa olevan rakentamisen alueilla on selvästi tiivistämisen varaa. Kaava tulee ensisijaisesti tiivistämään ennestään rakennettuja alueita. Suunnittelutarvealueeksi jäävillä reuna-alueilla jää mahdollisuus rakentamiselle myös harvemmin asutuille alueille. Näillä rakentamista ohjaa kunnan rakennusjärjestys. Lisärakentaminen tulee jossain määrin muuttamaan joidenkin alueiden kylärakennetta ja maisemanosien luonnetta luomatta kuitenkaan erityisiä paineita ympäristöilleen.

Kaava-alueella, yleiskaavassa osoitetuista, rakennuspaikoista 20 % on uusia. Huomattavasta asuinrakennusoikeuden lisäämisestä huolimatta alueen rakenne säilyy kylämaisena. Alueella ei tällä hetkellä ole merkittävää rakentamispainetta. Kaavassa osoitettavien uusien rakennuspaikkojen lukumäärässä varaudutaan pitkälle tulevaisuuteen. Koska rakennuspaikat on soitettu suurelta osin yksityisten omistamille maille, ei niiden toteutumiselle ole varmuutta. Tästäkin syystä rakennuspaikkojen mitoituksessa on varauduttu pieneen ylimitoitukseen. Vaikka kaavalle ja siinä esitetyn rakentamisen toteutumiselle ei varsinaista tavoitevuotta ole asetettu, niin uusien rakennuspaikkojen voidaan olettaa toteutuvan noin 30 vuoden kuluessa. Kaavalla vahvistuvat ja selkeytyvät alueen eri maankäyttömuodot sekä suojelutarpeet. Kaavatyön yhteydessä laaditut selvitykset edesauttavat mahdollisten poikkeamislupien käsittelyä, eikä kaavaratkaisu merkitse sitä, etteikö alueelle olisi mahdollista toteutua tätä enemmän uusia rakennuspaikkoja poikkeamisen edellytysten täytyessä.

Muun alueenkäytön osalta kaava mukailee alueella olemassa olevaa toimintaa. Uusia maankäyttömuotoja on asumiseen tarkoitettujen rakennuspaikkojen lisäksi osoitettu vain asemakaavoitettavaksi tarkoitetuille alueille. Voimassa olevan asemakaavan kupeeseen, joen toiselle puolelle, on osoitettu pientalovaltainen alue, johon voidaan sijoittaa myös palvelurakennuksia (AP/P). Alue tukeutuu olemassa olevaan kylärakenteeseen ja on hyvin saavutettavissa. Kantatien viereen osoitettu uusi teollisuusalue jatkaa olemassa olevaa yritysalueita. Alueelta on hyvät liikenneyhteydet, eikä se ohjaa lisää liikennettä kylän keskustaan. Teollisuusalueen ja Koskisentien väliin on osoitettu uusi pientalovaltainen alue, johon voidaan sijoittaa myös palvelurakennuksia (AP/P). Palvelurakennusten alue on tarkoitettu erityisesti palveluasumisella. Alueiden tarkempi suunnittelu ja mitoitukset tapahtuu asemakaavalla.

Maaomistajan kannalta kaava auttaa ennakoimaan rakennusluvan saantia, koska rakentaminen ei edellytä suunnittelutarveratkaisua vaan rakennuslupa voidaan myöntää suoraan kaavan perusteella kaavassa osoitetuille rakennuspaikoille.

7.4 Vaikutukset talouteen, liikenteeseen ja ekotehokkuuteen

Kaavan toteuttaminen ei merkittävästi lisää kunnan vuosittaisia hoito- tai käyttökustannuksia. Välillisiä taloudellisia positiivisia vaikutuksia voi syntyä väestömäärän kehityksestä, alueen elinkeinojen toimintaedellytysten turvaamisesta ja parantamisesta sekä luonnon ja kulttuuriympäristön arvojen turvaamisesta laadullisena ja imagollisena tekijänä. Kaavassa osoitettu uusi rakentaminen on osoitettu yhdyskuntarakenteellisesti edullisille alueille. Kunnan tarjoamat nykyiset palvelut ja palveluresurssit riittävät uusien asukkaiden tarpeisiin. Kaupallisten palveluiden osalta suunnittelualue tukeutuu nykytilanteen mukaisesti kylän omiin sekä Euran keskustan palveluihin.

Suoraan rakentamista ohjaavassa kaavassa osoitettujen rakennuspakkojen rakennusoi-
keuden lisäämisellä on positiivinen taloudellinen vaikutus alueen maaomistajille.

Uusi rakentaminen liittyy vahvasti olemassa olevaan tieverkostoon ja olemassa oleviin liittymäjärjestelyihin. Uusi rakentaminen tulee lisäämään jonkin verran liikennettä pää-
tieverkolla ja alempiasteisella tieverkostolla. Kaavassa osoitetun maankäytön ei arvioida vähentävän liikenneturvallisuutta. Väestömäärän lisääntyminen turvaa ja edesauttaa jossain määrin joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä alueella. Kaavan yhteydessä laaditussa liikenneselvityksessä osoitetut toimenpiteet parantaisivat liikenneturvallisuutta ja sujuvuutta erityisesti kevyen liikenteen osalta.

Ekotehokkuuden osalta yleiskaavan toteutumisella on alueelle pääosin suotuisat vaikutukset. Uusi rakentaminen sijoittuu pääpiirteissään maaperältään ja rakennettavuudeltaan hyville alueille. Rakentamiseen ei ole osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaille alueille. Suunnittelualueella ei sijaitse pohjavesialueita eikä suunnittelualueella vaadita normaalia suurempaa hulevesien hallintaa. Nykyisten rakennusten energi-
ankulutus on normaalia ja rakennuskanta melko vanhaa. Osoitettu uusi rakentaminen ei estä paikallisten energiantuotantojärjestelmien hyödyntämistä mm. tonttikoon väljyydestä johtuen täyttyy maalämmön tilantarve tontilla. Vanhalle rakennuskannalle ei ole purkamistarvetta uusia rakennuksia varten. Uusi rakentaminen tukeutuu vahvasti olemassa olevaan tieverkostoon, mikä minimoi uuden infrastruktuurin rakentamistarpeen. Rakennuskannan tiivistyminen ja väestön lisääntyminen turvaa lähialueen peruspalveluja, koulun toimintaa ja luo edellytykset joukkoliikenteen toiminnan kehittämiseksi.

7.5 Vaikutukset teknisiin verkostoihin

Suunnittelualueella on jonkin verran olemassa olevaa viemäriverkostoa. Osalla alueesta jätevesienkäsittely toteutetaan kiinteistökohtaisesti. Kaavassa määritetty uuden rakennuspaikan vähimmäiskoko on 2000 m² ja tällä vähimmäiskokovaatimuksella on tarkoitus turvata haja-asutusalueen kiinteistökohtaisen jätevesienkäsittelyjärjestelmän vaatima tila ja toimivuus. Lisäksi uusi rakentaminen on osoitettu olemassa olevan kylärakenteen yhteyteen, jolloin olemassa olevan viemäriverkoston laajentaminen on järjestettävissä kustannustehokkaasti.

Vaihtoehtoisia menetelmiä hajajätevesiasetuksen vaatimukset täyttävään jätevesien käsittelyyn ovat käytännössä fosforin saostusjärjestelmällä varustettu maasuodatus- tai imeytys ja pienpuhdistamo. Myös umpisäiliön käyttö on mahdollista, mutta se nousee kustannuksiltaan pitkällä aikavälillä muita menetelmiä kalliimmaksi. Alue soveltuu maaperältään hyvin em. kiinteistökohtaisten järjestelmien asentamiseen.

7.6 Vaikutukset elinkeinoihin ja palveluihin

Yleiskaava edistää maa- ja metsätalouden jatkuvuuden edellytyksiä alueella. Kaavamerkinnät ja määräykset huomioivat erityisesti alueella harjoitettavan maatalouselinkeinon ja sen historiallisen ja maisemallisen tärkeyden. Erillispientalojen rakennuspaikoilla kaavalla mahdollistetaan ja tuetaan elinkeinojen harjoittamista sallimalla ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien liike-, työskentely- ja teollisuustilojen rakentaminen. Olemassa olevat yritykset ja niiden toimintaedellytykset on huomioitu kaavamerkinnöissä. Lisäksi kaava-alueelle on osoitettu laaja uusi teollisuus- ja varastoalue, joka mahdollistaa asemakaavoituksen kautta merkittävästi uutta yritystoimintaa alueelle.

7.7 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön.

Sosiaalisten vaikutusten sisältö on hyvin laaja-alainen ja niihin katsotaan kuuluviksi mm. väestömuutokset, institutionaaliset vaikutukset, alueen infrastruktuuri, vaikutukset elämäntapoihin, -laatuun ja elinoloihin (arvokkaat paikat ja maisemat, terveys, turvallisuus, asuminen) sekä vaikutukset yhteisön asenteisiin ja ristiriitatilanteisiin.

Hinnerjoen arvokas kulttuuriympäristö, rikas historia ja kaunis maisema luovat hyvät edellytykset asumiselle sekä virkistäytymiselle. Kaavassa osoitetut uudet rakennuspaikat monipuolistavat Euran kunnan tonttitarjontaa. Paikoitellen saatetaan kaavan mukaiseen täydennysrakentamiseen suhtautua nykyisten asukkaiden osalta negatiivisesti, kun omaan lähielinpiiriin kohdistuu muutoksia.

Kaava-alueen toiminnallinen rakenne pysyy ennallaan, joten vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön ovat vähäisiä. Asumisen tiivistyminen mahdollistaa yhteisöllisyyden lisääntymisen alueella. Uudelle teollisuus- ja varastoalueelle saa sijoittaa vain ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta toimintaa, vaikutuksen elinoloihin tai elinympäristöön ei siten arvioida muodostuvan merkittäväksi. Toteutuessaan toiminta tuo alueelle uusia työpaikkoja ja parantaa siten koko kirkonkylän elinvoimaisuutta ja elävyyttä.

Kaavassa annetuilla maaperän pilaantuneisuuden selvittämistä ja tarvittaessa puhdistamista sekä liikennemelun huomioon ottamista koskeva määräykset varmistavat osaltaan terveellisen ja turvallisen elinympäristön muodostumista.

8. OSAYLEISKAAVAN SUHDE VALTAKUNNALLISIIN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEISIIN JA MAAKUNTAKAAVAAN

8.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston päätös uudistetuista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista on tullut voimaan 1.4.2018. Tavoitteilla varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät asiat huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Kaikki tavoitteet koskevat koko maata, eikä alueellisia erityistavoitteita enää ole. Tavoitteet tulee huomioida kaavoituksessa maakuntatasolla sekä kuntien yleis- ja asemakaavoituksessa.

Seuraaviin taulukkoihin on koottu uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä arvioitu niiden toteutumista tämän osayleiskaavan maankäyttöratkaisuun.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

Tavoite	Toteutuminen hankkeessa
Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.	Osayleiskaavaratkaisussa osoitetulla täydennysrakentamisella tuetaan alueen kylien elinvoimaisuutta nykyistä yhdyskuntarakennetta hyödyntäen. Kaavaratkaisulla on turvattu maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset jättämällä viljelykäytössä olevat pellot pääosin uuden rakentamisen ulkopuolelle ja maatilojen talouskeskukset on esitetty kaavakartalle omilla merkinnoilla. Kaavassa on varauduttu uuden yritysalueen rakentamiseen, jos sellaiselle tulevaisuudessa on kysyntää. Kaava edistää mahdollisuuksia asumiseen ja elinkeinonharjoittamiseen maaseutumaisessa ympäristössä.
Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.	Kaavaratkaisu tukee tavoitteen toteutumista suunnittelualueella.
Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.	Kaavaratkaisulla ei nähdä mainittavia vaikutuksia kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä koskien.
Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.	Ei koske tätä kaavahanketta. Kaavassa kuitenkin osoitetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parantavia yhteystarpeita ja kehitystoimia, joten tältä osin alueen yleinen toimivuus kävelyn ja pyöräilyn näkökulmasta paranee.

Tehokas liikennejärjestelmä

Tavoite	Toteutuminen hankkeessa
Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.	<i>Ei koske tätä kaavahanketta</i>
Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.	<i>Ei koske tätä kaavahanketta</i>

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

Tavoite	Toteutuminen hankkeessa
Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.	Osayleiskaavassa ei osoiteta rakennuspaikkoja ranta-alueelle. Asemakaavoitettavalla alueella asia ratkaistaan tarkemman suunnittelun yhteydessä.
Ehkäistään melusta, värinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.	Uusia asuinrakennusten rakennuspaikkoja ei ole osoitettu mahdollisien häiriötä aiheuttavien toimintojen läheisyyteen.
Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin.	Uusia asuinrakennusten rakennuspaikkoja ei ole osoitettu mahdollisien häiriötä aiheuttavien toimintojen läheisyyteen.
Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista.	<i>Ei koske tätä kaavahanketta</i>
Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavallvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.	<i>Ei koske tätä kaavahanketta</i>

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

Tavoite	Toteutuminen hankkeessa
Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.	Valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö on huomioitu kaavoituksessa. Kaavaratkaisu turvaa nykyisten arvojen ja kulttuuriympäristön ja maisemakuvan ominaispiirteiden säilymisen. Uusi rakentaminen on sijoitettu siten, että kylä kehittyy noudattaen samoja maisemallisia sijoittumisperiaatteita kuin nykyinenkin rakenne.
Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.	Osayleiskaavan maankäyttöratkaisussa on huomioitu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet.
Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.	Osayleiskaavaan on huomioitu virkistyskäytön kannalta oleelliset alueet ja yhteydet.
Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävä hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.	Osayleiskaavan maankäyttöratkaisu sisältää laajoja maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, jotka on tarkoitus säilyttää edelleen tuotannollisesti viljely- ja metsätalouskäytössä.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tavoite	Toteutuminen hankkeessa
Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.	<i>Ei koske tätä kaavahanketta (VAT:n tarkoittamassa laajuudessa; muutoin uusiutuvan energian käyttö alueella tietenkin mahdollista ja suotavaa)</i>
Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.	<i>Ei koske tätä kaavahanketta</i>

8.2 Kaavan suhde maakuntakaavaan

Satakunnan maakuntakaava ohjaa tällä hetkellä rakentamista lukuun ottamatta alueita, joilla on voimassa oleva asemakaava. Kaavahierarkian mukaisesti maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. MRL 32 §:n mukaan viranomaisien on pyrittävä edistämään maakuntakaavan toteutumista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Osayleiskaavaratkaisussa on huomioitu maakuntakaavassa osoitetut valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennettua kulttuuriympäristöä koskevat kohteet ja alueet. Lisäksi suunnittelussa on huomioitu olemassa olevaa liikenneverkostoa koskevat merkinnät.

9. OIKEUSVAIKUTUS JA TOTEUTTAMINEN

9.1 Kaavan ohjausvaikutukset

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 42.1 §).

MRL 44 §:n mukaan rakennuslupa rakennuksen rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentissa säädetyn estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena. Määräys ei voi koskea aluetta, jolla maankäytön ohjaustarve edellyttää asemakaavan laatimista. Edellytyksenä on lisäksi, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä kyseisellä alueella.

Maakuntakaavan ohjausvaikutus

Maakuntakaava ei ole mm. oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella voimassa muutoin kuin yleiskaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta (MRL 32.3 §).

Vaikutus viranomaisiin

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista (MRL 42.2 §). Velvoite koskee kaikkia valtion ja kunnan viranomaisia, joilla on alueiden käyttöön liittyviä suunnittelu- tai toteuttamistehtäviä.

Asemakaava

Osayleiskaava ei ole voimassa olevan asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin asemakaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta (MRL 42.1 §).

Rakennusjärjestys

Yleiskaava-alueella rakentamista ohjaa voimassa oleva rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä ei sovelleta, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on asiasta toisin määrätty (MRL 14.4 §).

Ehdollinen rakentamisrajoitus

Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa yleiskaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten. (MRL 43.1 §)

Poikkeamisvalta

Poikkeamistoimivallasta ja sen jaosta kunnan ja ELY-keskuksen välillä säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä. Lähtökohtana on, että poikkeamistoimivalta kuuluu kunnalle. Tietyissä tilanteissa kunta ei kuitenkaan saa myöntää poikkeusta, vaan poikkeamistoimivalta kuuluu ELY-keskukselle. Pykälän 1 momentin mukaan kunta voi erityisesti syystä myöntää poikkeuksen maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetystä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista. Pykälän 6 momentin mukaan poikkeusta ei

kuitenkaan voida myöntää maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:ssä säädettyistä rakennuslupan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella.

Yleiskaavan ja muun lainsäädännön mukaisen päätöksenteon suhde

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset suunnitelmat on otettava huomioon suunniteltaessa ja päätettäessä muun lainsäädännön nojalla ympäristön käytön järjestämisestä siten kuin erityislaeissa säädetään. Muussa lainsäädännössä on vastaavasti säännöksiä, jotka yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon. Tässä suhteessa keskeisimpiä lakeja ovat ympäristönsuojelulaki, rakennussuojelulaki, tielait, vesilaki, metsälaki ja jätelaki.

Jätevesien käsittely

Vaatimukset haja-asutuksen jätevesien käsittelystä tulivat voimaan 1.1.2004, jätevesien puhdistukseen liittyvä ympäristönsuojelulain muutos 9.3.2011 ja uusi hajajätevesiasetus 15.3.2011. 3.4.2017 astui voimaan valtioneuvoston asetus (157/2017) talousvesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla. Sen mukaan ranta-alueilla (100 m keskivedenkorkeudesta) sekä pohjavesialueilla jätevesijärjestelmien tulee täyttää lainsäädännön vaatimukset 31.10.2019 mennessä. Muilla alueilla uusiminen tehdään rakennuslupaa vaativien peruskorjausten yhteydessä tai vanhan järjestelmän toimintaiän loppua. Uudiskohteita vaatimukset koskevat välittömästi.

Yleiset tied

Maantielain (503/2005) 17 §:n mukaan yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan, jossa maantien sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty. Tiesuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin oikeusvaikutteista kaavaa.

Tie voidaan kuitenkin suunnitella maantielain 17.3 §:n mukaisesti ilman, että suunnittelu perustuu kaavaan, jos tien luonne huomioon ottaen sen sijainti ja suhde muuhun alueidenkäyttöön voidaan ilman kaavaakin riittävästi selvittää yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja alueellisen ympäristökeskuksen kanssa.

Yksityiset tied

Jos yleiskaava-alueella yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) 1 §:n mukainen yksityinen tie tai tie, jonka maanomistaja on yhdyskuntarakentamisen yhteydessä varannut tiealueeksi, sijaitsee sellaisella alueella, joka kaavan mukaan on tarkoitettu liikenneväyläksi, kunnalla on oikeus korvauksetta panna kuntoon tiealue siihen kuuluvine ojineen ja asettaa siihen johtoja sekä luovuttaa se yleiseen liikenteeseen. (MRL 92 §)

Metsälaki

Metsälaki (1093/1996) sääntelee talousmetsän käyttöä. Yleiskaava-alueella metsälakia sovelletaan metsän hoitamiseen ja käyttämiseen vain maa- ja metsätalouteen ja virkistykseen osoitetulla alueella. Metsälain 25 §:n mukaan kaavoitettavien ja kaavoitettujen alueiden osalta metsäkeskuksen tulee olla riittävässä yhteistyössä kuntien kanssa metsälain ja maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden yhteen sovittamiseksi.

9.2 Kaavan toteuttaminen ja seuranta

Rakennetun kulttuuriympäristön sekä luonnonarvojen säilymistä seurataan rakennus- ja purkulupakäsittelyn sekä toimenpide- ja maisematyöluopien kautta.

Toteutus voidaan aloittaa osayleiskaavan saatua lainvoiman. Osayleiskaavan toteutuksesta vastaavat Euran kunta ja alueen maanomistajat. Toteutusaikatauluun vaikuttavat muun muassa alueelle kohdistuva rakentamispaine ja maanomistajien halukkuus myydä tontteja.

Osayleiskaavan toteutumisen seuranta tapahtuu seuraamalla rakennus- ja toimenpide-lupahakemuksia.